

APIE DVASINĘ VIENYBĘ...

skaitant Šv. Jono evangeliją.

Diego Velázquez šedevras Šv. Jonas evangelistas

.....

Priminsiu dar kartą Evangelijos pagal Joną svarbiausias mintis:

Kas yra matęs mane, yra matęs Tėvą!
Nejau tu netiki,
kad aš esu Tėve ir Tėvas yra manyje?!
Tikėkite manimi,
kad aš esu Tėve ir Tėvas manyje.

Jeigu mane mylite, –
jūs laikysitės mano įsakymų;
aš paprašysiu Tėvą,
ir jis duos jums kitą Globėją,
kuris liktų su jumis per amžius, –
Tiesos Dvasią,
kurios pasaulis neįstengia priimti,
nes jos nemato ir nepažįsta.
O jūs ją pažįstate,
nes ji yra pas jus ir bus jumyse.
Nepaliksiu jūsų našlaičiais –
ateisiu pas jus.
O žodis, kurį girdite, ne mano,
bet Tėvo, kuris yra mane siuntęs.

Aš jums tai pasakiau,
būdamas pas jus,
o **Globėjas – Šventoji Dvasia**,
kurį mano vardu Tėvas atsiųs, –
jis išmokys jus visko ir
viską primins,
ką esu jums pasakęs.

**Aš jums palieku ramybę,
duodu jums savo ramybę.**

Ne taip aš ją duodu,
kaip duoda pasaulis.

Aš esu vynmedis, o jūs šakelės.

**Kas pasilieka manyje ir aš jame,
tas duoda daug vaisių;**

nuo manęs atsiskyrę,
jūs negalite nieko nuveikti.

**Kas nepasiliks manyje,
bus išmestas laukan
ir sudžius kaip šakelė.**

Paskui surinks šakeles,
įmes į ugnį, ir jos sudegs.

**Kaip mane Tėvas mylėjo,
taip ir aš jus mylėjau.**

Pasilikite mano meilėje!

**Aš jums vis kalbėjau palyginimais,
bet ateis valanda,**

**kada be palyginimų imsiu kalbėti
ir atvirai apie Tėvą jums skelbsiu.**

**Aš jums tai kalbėjau,
kad manyje atrastumėte ramybę.
Kaip tu, Tėve, manyje ir aš tavyje,
tegul ir jie bus viena mumyse,
kad pasaulis įtikėtų,
jog tu esi mane siuntę**

“Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas.

Niekas nenuveina pas Tėvą
kitaip, kaip tik per mane.

**Jeigu pažinote mane,
tai pažinsite ir mano Tėvą.**

Jau dabar jį pažįstate ir esate matę”.

Jėzus Kristus sakė: „**Tikėkite manimi, kad aš esu Tėve ir Tėvas manyje...**“ ir mes tapsime **VIENA**. Kristaus Žodis pabrėžia savo ir mūsų **VIENYBĘ** su Dievu Tėvu. Nematau

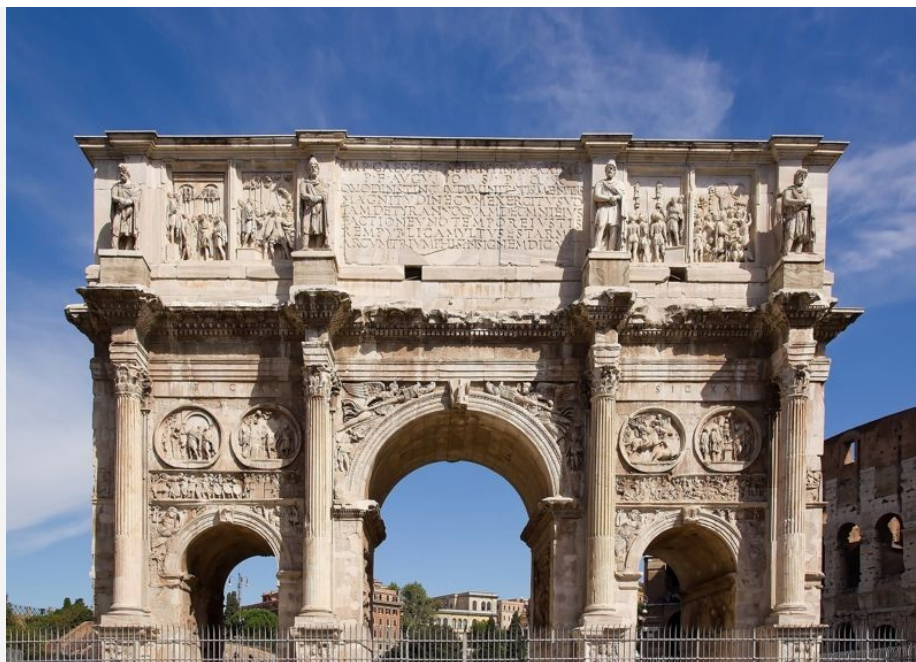
jokios trejybės. Šv. Jono, mylimo Jėzaus Kristaus mokinio, Evangelija yra brangiausias perlas krikščionybėje. Jėzus Kristus mums paliko Ramybę: tai Kelias pas Dievą. Džiaukimės Ramybe visa siela, visu protu, visa širdimi ir tapsime VIENU su Dievu. VIENYBĖ suriša Dvasioje (Meilėje), trejybė atskiria nuo Šviesos Šaltinio.

Žinau, kad daug kam mano mintys sukels pyktį, kerštą arba juoką. Tegu. Pagaliau visiems reikia išsijuokti iš savęs. Kai pavargę nuo juoko susitiksime, – apsikabinsime, išsiverksime ir pamažu, ramiai pradėsime Gyventi Kristaus žadėtoje Dievo karalystėje. Neprarandant budrumo: neleidžiant niekam kištis į mūsų protus ir juos temdyti tuščiais silogizmais. Dvasinis mokslas pakylėja sielas, padeda ir kūnui pasveikti. Visas kenksmingas terapijas, technologijas reikia stabdyti ir šalinti. Pamažu viskas atgims, išsivalys, pasveiks, suklestės. Šventoji Dvasia, arba Dievas Tėvas pagal Jėzų, pagindinis mūsų gyvybės Šaltinis. Kristus sugrįš ir džiaugsis kartu su mumis, kad Jo nenuvylėme, kad Jo Kančia buvo prasminga. Jei to Darbo neatliksime, mūsų laukia žiauri pabaiga. Tai ne pranašystė, - tai loginė išvada.

Dvasiai religijos nereikia. Pakanka Ramybės.

Nepasakosiu visko apie krikščionybės istoriją ir jos vingius. Viskas surašyta. Imkime Trejybės dogmą, kurią bažnyčia laiko svarbiausia, grįžkime į 4 amžiaus pradžią, kai krikščionybė, praliejusi be galo daug kraujo skelbdama Jėzaus Kristaus žodį, pateko į Romos imperatoriaus dėmesio lauką. **Istorikai rašo taip:**

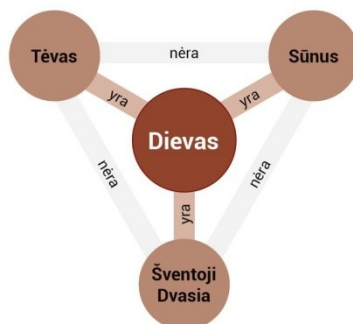
Pirmajame amžiuje prasidėjusi kaip **judaizmo religinis judėjimas, po trijų šimtmečių krikščionybė tapo valstybine Romos imperijos religija bei įtakingu tikėjimu už jos ribų.** Trečiame amžiuje krikščionių skaičius toliau didėjo ir apie 250 m. krikščioniai sudarė 2 % Romos imperijos gyventojų. Po to kai 312 m. Konstantinas Didysis prie Milvijos tilto laimėjo mūšį, atsivertė į krikščionybę ir įtikėjo į vienintelį visagalį Dievą. Pergalei šiame mūšyje ir Dievo pagalbai atminti Romoje buvo pastatyta triumfo arka, o joje įrašyta, kad imperatoriaus Konstantino vadovaujamos kariuomenės pergalė buvo pasiekta su Dievo įkvėpimu ir pagalba. Sunku pasakyti, kiek tame buvo Dievo pagalbos, nes Jis tikrai į tokius mūšius nesikiša, bet toks yra žmogus, jis tiki tuo, ką mąsto ir pats savo žygius įprasmina akmenyje (ne dvasioje).

Roma. Imperatoriaus Konstantino I garbei skirta triumfo arka.

Konstantinas I buvo pirmas pasaulietinis valdovas, pradėjęs dovanoti Bažnyčiai žemes ir kitą turtą. Jis pasirūpino pirmosios Laterano katedros, svarbiausios krikščionių šventovės statyba. 313 m. būtent Konstantinas I paskelbė Milano ediktą, teisinį dokumentą, kuriuo buvo nustatyta, kad krikščionybė imperijoje yra teisėta religija **šalia oficialiosios romėniškos daugiadiėvystės ir kitų religijų**. Milano ediktas leido krikščioniams grąžinti anksčiau konfiskuotus maldos namus ir kitą turtą. Krikščioniai buvo dėkingi, priėmę duoklę iš ciesoriaus. **Nuo 380 metų krikščionybė tapo vienintele Romos imperijos valstybine religija.** Per pirmus tris krikščionybės amžius Romos imperijoje Aleksandrijoje, Antiochijoje, Romoje buvo susiformavusios krikščionių bendruomenės su vyskupais, o Roma buvo tik vienas iš svarbiausių miestų. Romos popiežius – tik vienas iš svarbiausių vyskupų. Romos imperijos teritorija buvo milžiniška, o **joje susibūrusios krikščionių bendruomenės itin įvairios.** Organizuotai pirmosios Krikščionių bažnyčios veiklai ir siekiui sustiprinti krikščionybę **buvo būtini bendri aukščiausių dvasininkų ir teologų susirinkimai,** kuriuose būtų aptariami svarbūs tikėjimo ir mokymo klausimai. Tarp bendruomenių radosi nesutarimų aiškinant ir interpretuojant tikėjimo klausimus. Pirmąjį visuotinį ankstyvosios Krikščionių bažnyčios susirinkimą sušaukė imperatorius Konstantinas I. Jis buvo pavadintas „ekumėniniu susirinkimu“. Visuotinis krikščionių vyskupų, dvasininkų bei teologų suvažiavimas įvyko 325 m. Romos imperijos mieste Nikėjoje. Krikščioniai neseniai atšventė 1700 Nikėjos susirinkimo metines. Nikėjos susirinkimas nustatė „**Tikėjimo išpažinimo**“ dogmą (lot. *credo* – **tikiu**) – *tai malda, kuria krikščionys išpažįsta savo tikėjimo esmę ir ją liudija* (C šaltinis). Jis liudijo pačią tikėjimo esmę. Ši malda, *su nežymiais pakitimais,* kalbama iki šių dienų. **Nežymūs pakitimai ilgainiui virto esminiais.** Tame susirinkime buvo nutarta, kad svarbiausią krikščionių šventę – šv. Velykas visi tikintieji turi švęsti vienu metu, jos simbolizavo Jėzaus Kristaus Prisikėlimą, gyvybės pergalę prieš mirtį ir žmonijos išganymą. Nikėjos I susirinkime pirmą kartą Bažnyčios istorijoje buvo pradėtas kelti reikalavimas, kad **dvasininkai privalo laikytis** celibato, negali turėti lytinių santykių, privalo gyventi viengungišką ir tyrą gyvenimą. Toks reikalavimas vertė atsisakyti pasaulietinio gyvenimo, o dvasininkas turi susitelkti tik į dvasinį tobulėjimą ir rūpintis tikinčiaisiais. Dvasinį tobulėjimą galima buvo

pasiekti tik per **credo**. Jau šiame susirinkime kilo nesutarimų dėl pamatinių krikščionybės tikėjimo tiesų – dogmų, kurios negali būti ginčijamos. Tačiau vis dėlto ginčas išsiplieskė dėl Švenčiausiosios Trejybės dogmos. Pagal Katalikų bažnyčios mokymo dogmą Dievas yra trijuose Asmenyse: *Tėvas, Sūnus ir Šventoji Dvasia*. Visi Asmenys tarpusavyje yra lygūs ir juos sieja ryšys. Kas sudaro tą ryšį – spręskite patys. Štai tokia schema aiškinamas Trejybės simbolis (aš čia matau keturis atskirtus ir nelogiškai jungiamus simbolius):

Nepatingėkite pastudijuoti šią schemą: Dievas yra Sūnaus šaltinis, Sūnus kyla iš Dievo, bet tarp Sūnaus ir Šventosios Dvasios ryšio nėra? Aš matau centre DIEVĄ atskirtą nuo Tėvo!!! Pagal Jėzų – Jis yra Jo Tėvas, kurį jis vadino Šviesa ir Dvasia. Šitoje schemoje ryšio tarp jų nėra. Kaip galima spręsti iš šv. Jono evangelijos, Šviesa-Dvasia-Tėvas-Sūnus sudaro VIENĮ. Be tikėjimo ir Ramybės pasiekti Vienį neįmanoma: tapsime sausomis vynuogių šakelėmis ir būsimės išmesti. Esminės šios dogmos klaidos – akivaizdžios, ryšiai nelogiški. Nežinau koks „religinis dizaineris“ sukūrė šitą „sedevrą“ ir kuo jis rėmėsi, protu nepaaiškinama. **Dogminis Švenčiausiosios Trejybės aiškinimas yra toks:** Tėvas atsiuntė Sūnų į Žemę atpirkti žmonijos, šis tapo žmogumi ir buvo nukryžiuotas, mirė ir prisikėlė, o Šventoji Dvasia atskrido į Žemę ir per Dievo Sūnų mes džiaugiamės Jos Malone. Jei ją patiriame...Krikščionybę skleidę apaštalai gavo Šventosios Dvasios tiesiogiai iš Jėzaus Kristaus. Iš kur mums gauti Šventosios Dvasios? Iš Jėzaus Kristaus Žodžio: per tikėjimą, tylą ir ramybę, patraukus į šalį mus valdantį protą (mintis). Ramybė ir tylą gali mus paversti dievais. Krikščionys to nežino iki šiol (išskyrus gnostikus), nes ortodoksai pasistengė, kad mes to nežinotume. **Dogmos žmogų suklaidino ir todėl mes iki šiol elgiamės kaip biologinės, o ne dvasinės būtybės.**

Trejybės dogma buvo aprobuota **Konstantinopolio I ekumeniniame susirinkime**. Istorikai tvirtina, kad ne visi vyskupai pritarė tai dogmai. Atsirado daug „erezijų“. Krikščionių gnostikai įtikėję **vienybė su Dievu Tėvu** ilgainiui, po žiaurių inkvizicijos persekiojimų, ėmė kurti savo bažnyčią. Ortodoksai patvirtinę šią dogmą ir gavę valdžią iš paties imperatoriaus, pasijuto visagaliais ir visateisiais. Šiuo metu jie jaučiasi ne itin stipriai (žmonės apleidžia bažnyčią ir ji pati tai mato). Dauguma krikščionių vis dar laikosi senų tradicijų (pagal S. Kierkegardo planą A). Tradicija, prisirišimas daro savo darbą. Šiuo metu pastebimas ypač stiprus tradicionalistų aktyvumas Lietuvoje, tai kelia daug nerimo. Nesunku pastebėti, kad prie bažnyčios kaip erkės prisikabinusios kai kurios politinės jėgos (prisidengusios šeimos ir „amžinomis“ vertybėmis) priešiškos valstybei. Vienybė su tokiais „jėgos atstovais“ yra pražūtinga pačiai bažnyčiai.

Jeigu koks teologas ir norėtų man paprieštarauti, mielai jo išklausyčiau. Krikščioniška ortodoksija – tai dogmų, proto konstruktų rinkinys. Trejybės sąvoka – viena iš jų ir itin aukštinama. Šiuo atveju matau, kad į puikybę pakilęs protas (gal iš pernelyg uolaus

religingumo) save įvarė į kampą ir vietoje Tiesos ir Šviesos, pagimdė baimę ir drebėjimą (S.Kierkegardo mintis). Grįžti prie Šviesos šaltinio gali tik tas, kuris neserga baime ir nedreba prieš kunigą. Pasveikti gali tik tas, kuris suvokia savo ligos simptomus ir stengiasi savo sielą išgydyti. Geriausia proto terapija būtų **sekti paskui Jėzaus Ramybę. Kunigai turėtų mokyti žmones Ramybės**, gyvai su jais bendrauti, neužsidaryti bažnyčiose apsirengus puošniais rūbais. Leisti žmonėms pailsėti nuo pamokslų ir vaidinimų. Kunigas turi gydyti sielas Ramybės seansais (meditacija ar kontempliacija). Rengti bendruomenių susitikimus ir prikelti visus Dvasios ir Meilės jėga Naujam Gyvenimui. GYVAS bendravimas veda į susiliejamą Dvasioje. Toks yra tikėjimo Kristumi tikslas ir prasmė. Racionalųjį ir dvasinį tikėjimą labai tiksliai apibūdino garsus danų religinis filosofas Siorenas Kierkegardas. Jis suskirstė tikinčiuosius į dvi grupes – A ir B.

Siorenas Kierkegardas

*S. A. Kierkegaard'as svarbiausia ir galutine laikė religinę pakopą. **Religingumą skirstė į religingumą A (gali būti priskiriamas visiems tikintiesiems neatsižvelgiant į tai, ką ir kaip jie tiki) ir religingumą B (sąmoningai pasirinktas paradoksalus ir bet kokią racionalumą pranokstantis tikėjimas krikščionių Dievą).** Religingumą B apibūdino paradokso ir absurdo sąvokomis. Paradoksu vadino religingo žmogaus elgesio nepaaiškinamumą iš paties asmens perspektyvos – tikinčiojo motyvai yra paradoksaliūs, o ne racionalūs. Absurdo (kaip radikali beprasmybė) sąvoka taikoma įvardijant tikinčiojo veiksmus iš etinės (socialinės) perspektyvos. Asmens santykis su krikščionišku Dievu yra neįtarpintas, tai tiesioginis vidinis individo santykis su begalybe. Jo neįmanoma išreikšti kalba arba kitaip pateikti bendram supratimui, todėl tikintysis (kurio tikėjimas priskirtinas religingumui B) gali būti nesuprantamas visuomenei ir nevertintinas pagal etikos normas. Šis religingumo (kaip asmeninio vidinio, kitiems neperteikiamo santykio su krikščionišku Dievu) ir etikos (kaip bendražmogiškos terpės) atskyrimas yra prieštaraujantis ir kartu originaliausia S. A. Kierkegaardo religijos filosofijos idėja.*

Išvada tokia: **laikui bėgant, Dievo Tėvo Kristui perduotas Žodis buvo perkeistas.** Krikščionių teologai ir filosofai ėmė Žodį interpretuoti savaip, *filosofuoti*, dauginti melą. Patys vyskupai /pvz., Šv.Pijus X – pasiskaitykite apie jį Wikipedijoje/ buvo nepatenkinti krikščionių filosofais. Bažnyčioje vyko daug rietenų. Na, ir pagaliau bažnyčia skilo į daug padalinių ir dabar svajoja apie ekumeninį susivienijimą, neišsprendusi ESMINĖS KLAIDOS. Kaip galima vienyti aplink dogmas, o ne šventąją Dvasią? Joks popiežius nepajėgus suvienyti „tradiciškai per šimtmečius“ nutolusius tikinčiuosius? Pasikartosiu: **suvienyti gali TIK ŠVENTOJI DVASIA.** Apmaudu, kad ortodoksai iki šiol kovoja su gnostikais (senais „priešais eretikais“, kurių jie pražudė

tūkstančius, beje, pačių ištikimiausių Jėzaus sekėjų. Tie patys reiškiniai pastebimi ir judaizmo tradicijoje. Chasidai remiasi Lurijos kabalos mokymais apie Dieviškosios šviesos struktūrą (sefiras), dvasinį pasaulių suskirstymą. Juk ir Jėzus buvo nukankintas tų racionaliųjų ortodoksų (fariziejų), kurie nepripažino nei šviesos garbintojų esėjų, nei dvasingųjų nazarėnų. Gal nebus didelė staigmena jums, kad Jonas Krikštytojas irgi buvo nazarėnų sektos atstovas (istorinis faktas). Miesto Nazareto to metu, kai gyveno Jėzus, – nebuvo. Ten, Betanijoje, gyveno nazarėnai ir iš to kaimo per kelis šimtmečius išaugo didesnė gyvenvietė. Patys susirasite informaciją. Nazarėnas Jonas Krikštytojas Jėzų ir kitus žmones krikštijo Jordano upėje, t.y. tekančiame vandenyje, panardinus galvą po vandeniu, nes ši patirtis perkeičia žmogų.* Taigi, Jėzus priėmė būtent Tokį Krikštą, o mes krikštijami...patys žinote kaip. Bažnyčia sugalvojo savas tradicijas.

Proto dominavimas bet kurioje religijoje ją išsekina ir sunaikina. Šventoji Dvasia su protu nebendruoja. Paklauskite bet kurio budisto ir jums tai patvirtins. Formalus skirtingų bažnyčių susijungimas atves krikščionybę į dar gilesnę krizę. Ar to reikia? Yra tik vienas kelias galintis išsaugoti Jėzaus Kristaus Mokymą – DVASINĖ VIENYBĖ. Kito kelio nėra. Bažnyčia turi rodyti kryptį. Jau rodo...Jėzuitai pirmieji.

.....

PS. Norėjau pateikti daugiau pavyzdžių apie Jėzaus Kristaus žodžių iškraipymus (kai kuriuos knygų autorius nurodžiau kitose publikacijose), bet mano laikas jau eina į pabaigą. Pastebėjau, kad žmonės bijo pritarti tam, ką rašau, bijo dėl savo įvaizdžio, dėl priklausomybės kokiai nors religinei linijai, profesiniam prestižui, tad palieku jus ieškoti Kelio į Šviesą (Dievą) patiems. Aš tik pirštu parodžiau kryptį. Aš ne viena TA linkme einu. Daug kas jau suprato, ką reiškia eiti Šviesos keliu. Linkiu visiems gnostikams didžiulės sėkmės, džiaugsmo, vienybės ir pergalės prieš šio pasaulio kunigaikštį (protą).

Jūsų Celestina.

.....

* Jon. 1.46 Natanaelis jam tarė: “Ar iš Nazareto gali būti kas gero?” Pilypas atsakė: “Ateik ir pažiūrėk!”

Pasak Evangelijų, Nazarete yra gyvenęs Jėzus Kristus (kartais vadinamas Nazariečiu). Kai kurie istorikai su tuo nesutinka, tvirtindami, jog Nazareto kaip gyvenvietės nebuvo Jėzaus laikais ir jis istoriniuose šaltiniuose paminėtas tik IV mūsų eros amžiuje. Senajame Testamente, Talmude ir Juozapo Flavijaus veikaluose veikaluose Nazaretas neminimas. Wikipedija.org

Šaltiniai: lt.wikipedia.org / opiq.lt / vaticannews.va/lt / opusdei.org/lt

APIE VIENĄ DRĄSŲ IR LAISVĄ MĄSTYTOJĄ

Pristatant šį rašytoją, kuris užkariavo europiečių širdis mūsų gyvenimo būdo kritika, norisi paliesti bene opiausią mūsų pasaulio bėdą – švietimą. Tikrai, esu giliai

įsitikinusi, kad *švietimas* yra didžiausia šio pasaulio bėda. Visi skuba gyventi *“kaip dievas duos”*, t. y. *bele kaip*. O kur tai nuveda?...Mokytis mąstyti ne kiekvienas nori. Tai sunku. Geriau „griebti gyvenimą“ už pavadžių ir joti... Byung-Chul Hanas, korėjietis gyvenantis ir filosofiją dėstantis Vokietijoje nuo 22 metų, jums pasakys: Ne. Taip gyventi netinka. Jo išvalgų mastas – tikrai įspūdingas. Paliečia kiekvieną mūsų nykios būties kampelį. Byung-Chul Hanas tapo puliarus po eilės jo knygų vertimų į lietuvių kalbą (dėkui prof. T. Sodeikai).

Byung-Chul Hanas

Taigi, jauni žmonės renkasi studijas, kad galėtų užsidirbti kuo daugiau pinigų. Dvasiškai vertinga profesija neduos pelno ir teks skurdžiai gyventi. Drąsūs žmonės yra filosofai ir menininkai, – jie pasaulyje jaučiasi jaukiau, įdomiau. Jiems kvieti lysti į pasaulio gelmes ir ieškoti magiškų vaizdinių bei idėjų. Tačiau ir filosofijoje daug pavojų. Galima įklimpti į svetimų minčių spąstus ir nieko naujo gaivaus nesugalvoti. Šių laikų filosofija yra tik amatas: perteikti kitiems senas žinias. **Mąstyti pačiam nebūtina.** Gilūs mąstytojai dabar retenybė, bet pasitaiko unikumų...

Vienas iš jų – minėtas korėjietis Byung-Chul Hanas. Jis gyvena Vokietijoje nuo 22 metų (gimęs Korėjoje). Jis tapo šiuolaikinės minties žvaigžde išleidęs knygą „Perdegimo draugijos“ (2015). Iš visų jis išleido keletą knygų ir visos susilaukė didžiulio susidomėjimo. Jos visos atspindi mūsų laikų dvasią. Hanas tiesiog skrodžia visiškai išdegusią visuomenę, pripildytą išsekusių žmonių, kurie išnaudoja save darbe ir optimizuoja laisvalaikį pasinerdami į mobiliuosius telefonus.

Jis išplatino (tiksliau kiti už jį, nes jis net interviu duoti vengia) keletą taiklių minčių ir tapo garsus. Jo filosofavimai ir gyvenimo būdas yra darnūs iki smulkmenų...Protestuodamas prieš visų kitų įpročius, jis nutarė gyventi „atvirkščiai“. Kai kiti ką nors daro, pvz., eina į bažnyčią melstis, jis eina į bažnyčią, kai kiti iš jos išeina. Jis yra dievobaimingas, – norėjo tapti net teologu. Jis laiko save krikščioniu. Jis sodininkauja, vaikšto po kapines, nes ten tylu ir ramu. Jis miega dienos metu, o naktį dirba, skaito, groja pianinu. Galima jam pavydėti tokios laisvės. Laisvė jam svarbiausias dalykas gyvenime. Todėl jo mintis, kad kapitalizmas

pasisavino mūsų laisvę yra iš tiesų taikli ir aktuali. Tiesa, jis sakė šiek tiek riebiau: „**Mes tikime, kad esame laisvi, bet esame kapitalo lytiniai organai.**“

Byung-Chul Hanas yra lėto gyvenimo siela, šiek tiek ekscentriškas. Jis daro tai, ką nori, nes *gali* (jam labai pasisekė), ir todėl, kad tokį požiūrį į egzistenciją *mato kaip politinį veiksmą*. Kadangi pasaulis pasirinko neteisingą kelią, – jis eina priešinga kryptimi. Jis teigia, kad žmonės yra smurtautojai: jie ardo gamtą. Joks gyvūnas nesmurtauja su gamta, išskyrus žmogų. Žmogus kenkia tam, kam yra skolingas už savo gyvybę.

„Ir kaip tu gali pabėgti nuo šio aukštyn kojomis apversto gyvenimo? – klausia Hanas. Belieka „gyventi atvirkščiai“.

Žurnalistai rašo, kad Hanas yra gana vienišas žmogus. Jis gyvena savo kūrybos burbule. Jis turi išmanųjį telefoną (savo anatemą*), bet juo beveik nesinaudoja. Jis beveik niekada neatsiliepia, kai kas nors skambina. Jis jį naudoja, kad teisingai klasifikuotų savo sodo augalus. Jis nemėgsta per daug bendrauti su kitais, todėl duoda labai mažai interviu.

Kalbėdamas apie seksualinės prievartos atvejį, kuris buvo apėmęs Ispaniją, po to, kai futbolininkę Jenni Hermoso jėga pabučiavo Ispanijos futbolo federacijos prezidentas, laimėjęs 2023 m. FIFA moterų pasaulio taurės finalą. Viename interviu „El Pais“ žurnalistui jis sakė: „Vertinant tą bučinį filosofškai, – tai nebuvo bučinyš...Tai buvo smurtas. #MeToo judėjimas buvo geras. Kovoti su seksualiniu smurtu yra gerai. Tačiau dabar šis judėjimas prieš seksualinį smurtą virto smurtu. Jis sunaikino erosą, sunaikino gundymą. Pažįstu daug aktorių, kurios yra labai nepriklausomos, ir daug feminisčių, kurios atmeta #MeToo judėjimą, nes jis sunaikina viliojimą.

Klausytis Hano pasakojimo – vienas malonumas. Jis prisimena tėvus. Korėjoje jis studijavo metalurgiją ir turėjo apgauti savo tėvus, nes jie nebūtų leidę man studijuoti filosofijos. Tačiau jis išvyko studijuoti filosofiją į Vokietiją, pasakęs kad vyksta į užsienį testuoti technikos studijų. „Niekada nemačiau, kad mano tėvai skaitytų knygą. Aš esu mutacija. Mano tėvas buvo statybos inžinierius; Korėjoje jis pastatė daug užtvankų ir metro“. Kaip Vokietija jį patraukė? Vieną dieną, kai jam buvo 16 metų, jo mama namo parnešė keletą Bacho plokštelių. „Klausydamas jo, pajutau, kad Vokietija yra mano dvasiniai namai“. Štai kaip žmogus atranda Savo Kelią. Muzikos garsas, netikėtai galvoje gimusi mintis gali apversti likimą aukštyn kojomis. Mes esame tikri, *kai esame jautrūs ženklams, simboliams, kaip Dievo vaikai*.

Hanas studijavo filosofiją Paryžiuje ir dėstė Jacques'ą Derrida. Tačiau Hanas sako, kad *jo* mąstytojai yra Emmanuelis Levinas, Walteris Benjaminas (dažnai cituojami naujoje knygoje) ir Simone Weil, kuri dabar, matyt, gyvena jame. Hanas juokauja: „Simone Weil neseniai įsikėlė į mane ir nuolat su manimi kalbasi. Tai nėra atsitiktinumas, nes ji mirė rugpjūčio 24 d., prieš 80 metų. Ji vis dar gyva ir su manimi kalbasi, aš palaikau su ja vidinį dialogą. Jaučiuosi kaip Simone Weil reinkarnacija“.

O, beje, Simone Weil dalyvavo De Golio pasipriešinimo judėjime, savo raštuose atvirai laikėsi antinacistinės pozicijos ir gyveno siekdama socialinio teisingumo. Ją domino darbo prasmės ir orumo klausimas. Ji kėlė mintį, kad reiktų sukurti tokį politinį režimą, kuris „nebūtų nei kapitalistinis, nei socialistinis“. Hanui jos mintys artimos.

Pokalbis su Hanu išryškino, kad **išsilavinęs, jautrus žmogus, neprilipęs prie žiniasklaidos turinio ir mobilaus telefono, gali išsaugoti sielos natūralumą, siekį gyventi Gamtoje, kur nėra smurto, tačiau toks žmogus kenčia, sunkiai pakelia „kapitalizmo“ idealus ir santykius.**

Matyt, ateina laikas keisti žaidimo taisykles....Ir Hanas ne vienas TAIP mąsto. Apie kitus – vėliau.

Skaitykite, studijuokite **Byung-Chul Hano** knygas...

Ir dar norisi pridėti vieną mintį apie švietimo reikalus. Hano, svetimtaučio, gyvenančio Vakarų Europoje, patirtis aiškiai parodo, kas Vakaruose kažkas negerai. Dekartiškoji civilizacija neišugdė sąmoningų piliečių, atsakingų ir jautrių kitam žmogui, Gamtai, Kosmosui, Pasaulio Sielai, kurie mus pagimdė. Galima tai vadinti Dievo vardu. Švietimas turėtų būti pakeistas iš esmės. Be ideologinio smurto, be jokių -izmų ir represijų. Tik su Meilę augančiam nepatyrusiam Žmogui. Ne vaikui. Vaikas yra Didis Žmogus, nesuteptos sielos ir proto. Mes juos gadiname ydingu „švietimu“. Taigi, atimti iš žmogaus Dievo duotą Laisvę – nusikaltimas. Nebūtų pasaulyje tiek daug bėdų, jei švietimo sistema būtų sprendžiama atsižvelgiant į Žmogaus sielą. Ne tik protą.

.....

***Anatema**– klaidatikių atskyrimas nuo krikščionių bendruomenės (bažnyčios), prakeikimas, bažnytinė bausmė, griežtesnė nei ekskomunikacija. Buvo praktikuojama Viduramžiais visose krikščioniškose konfesijose.

DVASINIS MOKYMAS APIE TIESĄ

NETIESA, kad TIESOS pažinti niekas negali. TIESĄ pažinusių buvo praeityje, yra ir dabartyje. TIESAI pasišventę žmonės nerašo į delfi ar savo FB puslapius. TIESA žodžiais neišreiškiama. TIESA yra dvasinė patirtis. ŠVIESA. Tiesą užgožė teofilosofijos ir piktų žmonių noras Ją paslėpti po devyniais užraktais, kad galėtų valdyti kaimenę. Jūs esate valdomi ir lengvai pasiduodate...o tie "tiesos žinovai" skleidžia jums per tūkstantmečius išstobulintas dogmas, kuriomis tikėti raginami visose bažnyčiose ir religinėse organizacijose. Jų vadovai yra jūsų valdovai. Dievas lieka toli ir be galimybės Jus nušviesti. Aš, deja, negaliu jūsų nei paguosti, nei pamokyti, bet galiu paskelbti tai,

ką žinojo TIE, kurie gyveno TIESA. Jų rankraščiai nesudegė, nors juos degino gyvus. Skaityti tuos tekstus nelengva, bet verta. Tikiu, kad atsiras norinčių bent susipažinti su tais per stebuklą išlikusiais rankraščiais.

TIESOS EVANGELIJA buvo rašoma čia, dykumų olose, toli nuo civilizacijos... Mes dažnai klystame, ne todėl, kad mus kažkas išmokė sakyti netiesą, bet todėl, kad neparodė kelio į Tiesą. Tiesa ne elektros leputė kabanti palubėje, jos į rankas nepaimsi, nudegsi. Tiesa yra žmoguje, pačioje jo šerdyje. Ten ji kantriai laukia jūsų dėmesio ir gyvo kontakto. Taip, būtent gyvo, dvasinio. Tomas Girdzijauskas, patirties turintis mokytojas, labai tiksliai ir suprantamai pristato gnostinę „Tiesos evangeliją“, kuri tikrai stebulingu būdu išliko per šimtmečius ir buvo atrasta kartu su kitais Nag Hammadi rankraščiais.

Tiesa yra suvokiama kaip viena, absoliuti ir amžina, lyginama su pačiu Dievu, Brahmanu, Dao ar Begaline sąmone. **Ji tiesiog yra.** Jos neįmanoma apibrėžti žodžiais, nes ji pranoksta

racionalųjį protą. Tiesos mes ieškome per visą gyvenimą...Mes pykstamės tarpusavyje gimčydamiesi, kieno tiesa tikresnė, labiau argumentuota. Bet protu tiesos įrodyti dar niekam nepavyko. Tiesa yra kažkas, kas slypi mumyse, mūsų širdyse. Ji lengvai nepasiekiamo, nebent išvaduotume širdį nuo proto argumentų (dažnai piktų ir labai skirtingų) ir pažvelgtume į ją kaip į Šviesą. Juk Šviesa ir yra Tiesa. Jėzus sakė: **„Kai pažinsite save, tuomet ir jūs būsite pažinti ir sužinosite, jog esate gyvojo Tėvo sūnus. O jei nepažinsite savęs, tuo metu jūs esate varge ir jūs patys esate vargas.**

Atradau puikų Tomo Girdzijausko tekstą apie TIESĄ. Jis rašo: „Dvasinėse tradicijose Tiesos pažinimas visada siejamas su iliuzijų griovimu. Kol protas yra įsipainiojęs į iliuziją, žmogus negali suvokti galutinės Tiesos. Taigi dvasinė praktika yra nuolatinis valymasis nuo iliuzijų. Tikrosios Tiesos neįmanoma suvokti vien loginiu mąstymu. Ją būtina patirti per intuiciją, mistinį išgyvenimą, meditaciją ar kontempliaciją. Tiesa yra vidinis patyrimas, pranokstantis išorinę informaciją ir loginę analizę“.

Kai Pontijus Pilotas klausinėjo Jėzaus: „Pasakyk, kas yra tiesa“, - Jėzus tylėjo. Kodėl tylėjo,? Ar nežinojo? ŽINOJO. Bet Jis pats buvo Tiesa, ko Pontijus nematė. Ir ne jis vienas. Tik per vidinį (dvasinį) mokymą, per dvasines praktikas (gnozij) Tiesą pažinti įmanoma, - kitu atveju, jūs galite tapti tik filosofais, mėgstančiais nesibaigiančias diskusijas „Kas yra Tiesa?“ Teisingai sako T. Girdzijauskas, kad nors „Tiesa viena, kiekvienas žmogus ją suvokia skirtingai, atsižvelgdamas į savo brandą, dvasinį lygį, patirtį ir kultūrinį kontekstą. Kiekvienas ieškantis galiausiai atranda savo unikalų santykį su Tiesa, kuris yra jo asmeninė realizacija. Tikrosios Tiesos pažinimas išlaisvina žmogų iš baimės, kančios, vergavimo aistrų ar troškimams. Tai atneša ramybę, džiaugsmą ir gyvenimo pilnatvę. Jėzus sakė: „Pažinsite Tiesą, ir Tiesa padarys jus laisvus.“

„Tiesos evangelija“ iš Nag Hammadi bibliotekos yra gnostinis tekstas, perteikiantis keletą pagrindinių filosofinių ir dvasinių idėjų apie Tiesą. Tekstas pabrėžia, kad tikroji Tiesa nėra doktrina ar formalus tikėjimas, o vidinis, asmeninis Dievo pažinimas (gnosis). Šis pažinimas išlaisvina žmogų iš iliuzijos ir nežinojimo. Nežinojimas yra didžiausia kliūtis žmogaus dvasiniam tobulėjimui. Pažinus Tiesą, įvyksta dvasinis pabudimas ir išsilaisvinimas iš materialaus pasaulio iliuzijos ir sielos nelaisvės. Tiesos evangelijoje pabrėžiamas asmeninis ir vidinis kelias. Tikroji Tiesa atsiskleidžia ne iš išorės, bet per gilų vidinį suvokimą ir transformaciją. Tekste nuolat raginama pažvelgti į vidų ir atrasti ten slypinčią dieviškąją prigimtį. **Evangelijoje pateikiamas pasaulis kaip priešybių sfera: šviesa ir tamsa, gyvenimas ir mirtis, vyriška ir moteriška, vidus ir išorė.** Aukštesniame dvasiniame lygmenyje visos priešybės išnyksta, o Tiesos suvokimas slypi už šių dualumų. Pažinus Tiesą – pamatome visko VIENOVĘ.

Tomas Girdzijauskas teigia: „Žmogus suvokiamas kaip būtybė, kurios viduje glūdi dieviška kibirkštis. Kiekvieno žmogaus viduje yra Tiesos šaltinis, kuris turi būti atrastas, pažadintas ir realizuotas. Gnostinė pozicija – tai atsiribojimas nuo pasaulio iliuzijų, materializmo, prisirišimų ir ego impulsų. Tik per atsisakymą nuo iliuzijų žmogus gali atrasti autentišką Tiesą.“ Evangelijoje užsimenama apie pasaulio valdovus (archontus), kurie simbolizuoja nežinojimą, manipuliaciją ir dvasinę nelaisvę. Jie bando užkirsti kelią žmonėms pažinti Tiesą. Pažinus Tiesą žmogus tampa laisvas nuo šių valdovų galios. „Tiesos evangelija“

pasižymi simboliniu kalbėjimu, pilna alegorijų ir metaforų, skirtų perteikti dvasinę tiesą subtiliai ir giliai.

Nag Hammadi bibliotekos tekstai dažnai mini Tiesą (Aletheia) kaip vieną svarbiausių sąvokų. Tiesa čia siejama su gnosis (dvasiniu pažinimu), išlaisvinančiu žmogų iš iliuzijos, nežinojimo ir kančios.“ Ir kiti Nag Hammadi atrasti dokumentai „vieningai akcentuoja Tiesos pažinimą kaip pagrindinę dvasinės kelionės esmę, kuri atveria duris į gilią vidinę laisvę. Tiesa yra suvokiama kaip vidinis dieviškas pažinimas (gnosis), išlaisvinimas iš pasaulio valdovų (archontų) iliuzijų ir vergystės, paradoksalus, transcendentinis Absoliutas, esantis aukščiau dualumo, ir kelias į vidinę transformaciją ir dvasinį pabudimą*.

Lietuvoje, deja, nėra tokių specialistų, kurie galėtų/norėtų išversti į lietuvių kalbą Egipto ir kituose muziejuose esančius Gnostikų Bibliotekos rankraščius, bet jie parašyti koptų ar armėjų kalbomis. Rusų vertėjai tai jau atliko. Jiems galiu tik padėkoti. Todėl šiandien turime galimybę susipažinti su tais stebuklingu būdu išlikusiais ankstyvosios krikščionybės tekstais, kuriuos Romos bažnyčia ne tik ignoravo, bet ir juos niekino, vadino erezijomis ir naikino. Tuos tekstus nelengva suprasti ne specialistams, bet norint – galima ir tą „kliūtį“ įveikti.

„Tiesos evangelija“ yra Naujojo Testamento apokrifas, gnostinis tekstas, rastas Nag Hammadi bibliotekoje**. Jis buvo išsaugotas vertimu į koptų kalbą, nors originalo kalba, matyt, buvo graikų. Apokrifų tekstas parašytas II amžiuje, jį jau žinojo Irenėjus iš Liono (ereziologas), miręs 202 m.

.....

* <https://edu.girdzijauskas.com/2025/03/07/dvasinis-mokymas-apie-tiesa-ka-apie-tai-galima-pasakyti/>

**Čia rasite garsaus vertėjo iš koptų k. A Moma „Tiesos evangelijos“ vertimą į rusų k.:

http://apokrif.fullweb.ru/nag_hammadi/ev_istiny.shtml

Daugiau pasiskaityti apie šią evangeliją galite čia:

[Евангелие Истины : Дмитрий Алексеев : Free Download, Borrow, and Streaming : Internet Archive](http://www.archive.org/details/Yevangeliye-Istiny_perevody-gnosticheskikh-pisaniy/mode/2up)

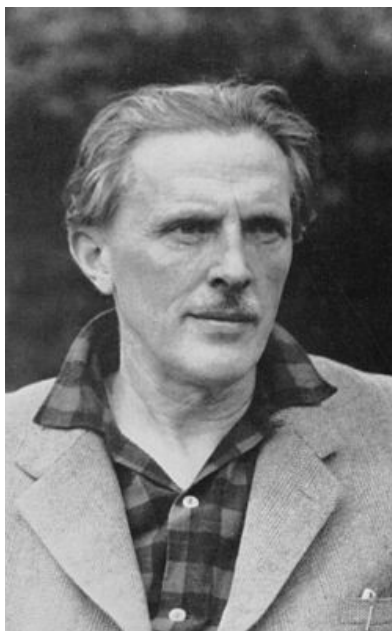
https://archive.org/details/Yevangeliye-Istiny_perevody-gnosticheskikh-pisaniy/mode/2up

DŽONAS G. BENNETTAS. DVASINĖ PSICHOLOGIJA

Apie Autorių

Johnas Godolphinas Bennettas (1897-1974) – mąstytojas, mokslininkas, talentingiausias G.I. Gurdžijevio mokinys. Jie susitiko po Antrojo pasaulinio karo Turkijoje, kur Bennettas atstovavo britų žvalgybai. Jam tebuvo 23 metai, jis mokėjo daug kalbų, į jį patarimo kreipdavosi svarbūs Osmanų imperijos žmonės. Bennetto talentas kalboms ir Rytų diplomatijai labai pravertė gyvenime. Bennettas tapo tarpininku tarp Vakarų ir Rytų. Vakaruose jis buvo gerbiamas kaip aktyvus ir praktiškas žmogus, o Rytuose buvo vertinamas

už supratimą ir jam buvo patikėtos iki tol europiečiams neprieinamos *žinios*. Būtent Guzdžijenas, Blavatskajos bendrija tiesiog užtvindė Vakarų šalis savo ezoterine okultine išmone, ir kirtu krikščionybei itin skaudžiai. Ką daryti? Ten, kur yra neaiškumas, spraga, – ten skverbsis protas ir dvasia, kad sužinotų paslaptį ir niekas to negalės sustabdyti...Krikščionybė kai ko tikintiesiems nepaaiškino.

John Godolphin Bennett

Bennettas visą gyvenimą praleido mokydamasis ir mokydamas kitus. Jis buvo labai nepriklausomas ir blaivus žmogus, turėjo talentą derinti tradicijas ir nuolatinės paieškos. Jis mąstė kompleksiškai ir plačiai, savo mintis pateikdavo nuosekliai ir tiksliai, net „moksliškai“, tačiau tai, ko nežinojo mokslas, jis negalėjo peržengti per tą *baltą tarpą* žiniose ir imdavo fantazuoti. Sunkiau suvokiamus dalykus jis suskaidydavo į dalis, tačiau šis visumos supaprastinimas buvo apgaulingas, kartais ir klaidinantis. Bennetto negalima išprausti į vieno ar net kelių mokymų rėmus. Jis norėjo aprėpti viską – žmogų-dangų-protą, o nesugebėjęs visko suvienyti, įkrisdavo į dualizmą...Tačiau jis yra vienas ryškiausių XX amžiaus dvasingumo *stalkerių*, tačiau jo veiklos mastai dar nėra iki galo atskleisti, net Anglijoje apie jį nėra pakankamai žinoma.

Jo knygų vertimų į rusų kalbą redaktorius A.L. Dolgopolskis taip pristato šį Dž.Bennetto veiklą:

„...po to, kai J. G. Bennettas parašė „DRAMATINĘ VISATĄ“ ir „DVASINĘ PSICHOLOGIJĄ“, galime drąsiai teigti, kad dabar pagaliau toks (*mokslą ir religiją apjungiantis*) mokslas egzistuoja. Bennettas, genialus mąstytojas ir mistikas, gerokai aplenkęs savo laiką... Jei keturi „DRAMATINĖS VISATOS“ tomai iš tiesų yra visapusis mokslas, pasiekęs savo Tikrųjų Principų suvokimą ir juos atradęs, tai „Dvasinė psichologija“ yra šio mokslo dalis, skirta žmogui ir jo visapusei prigimčiai, sąmoningai parašyta XX amžiaus mokslinei minčiai artima kalba. Ši knyga aiškiai ir teisingai apibūdina sudėtingą materialinės ir dvasinės žmogaus prigimties struktūrą bei pamatines kūno, sielos ir dvasios

sąvokas, taip beviltiškai supainiotas religinėje ir mistinėje literatūroje. Kartu su „DRAMATINE VISATA“ ji ne tik parodo, kaip iš esmės gali būti išspręsta svarbiausia mokslo ir religijos suderinimo užduotis, kad ši sintezė taptų praktiškai suvokiama kiekvienam individui. Štai kodėl Bennettas pagrįstai rašo, kad jo **dvasinė psichologija yra žmogaus tobulėjimo ar dvasinio transformavimo psichologija, reiškianti apvaizdos asmeninių, socialinių ir kosminių problemų sprendimą. Tuo ji iš esmės skiriasi nuo „mokslinės“ psichologijos, kuri ignoruoja dvasinę žmogaus prigimties pusę ir dėl to yra tik pasaulietinė psichologija arba prisitaikymo psichologija.**“

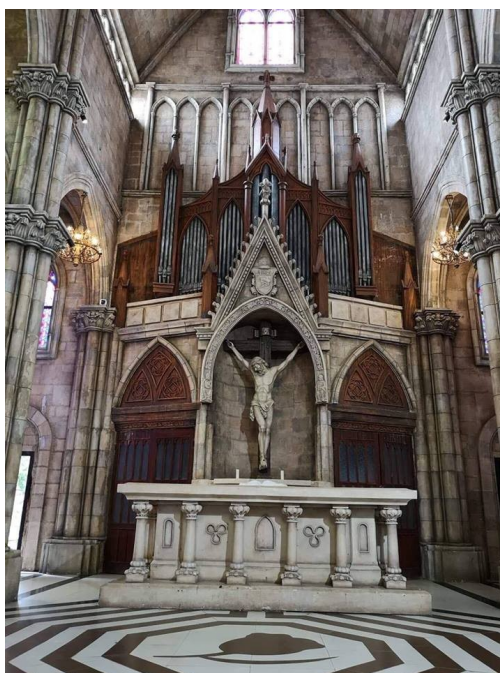
2000 m. sausio 11 d

.....

I dalis

DVASINĖ PSICHOLOGIJA

Jei esate tas skaitytojas, kuriam parašiau šią knygą, tuomet ieškote atsakymo į klausimą: „**Kokia mano gyvenimo prasmė ir tikslas, ir kaip man tai pasiekti?**“ Naiviai neteigsiu, kad mano knyga pateiks atsakymą, kuris bus priimtinas kiekvienam iš jūsų. Galiu pasakyti tik tai, kas man atrodo tiesa. Taigi, mano požiūriu, mūsų vaidmuo yra išlaikyti energetinę pusiausvyrą Saulės Sistemoje, taip pat palengvinti jos dvasinę evoliuciją. Galime sakyti, mes egzistuojame tam, kad tarnautume Gamtai, o ne tam, kad ją išnaudotume. Sąmoningai tarnaudami savo egzistencijos tikslui, tampame „tikromis“ būtybėmis. Ir, priešingai, atsisakydami vykdyti savo pareigą, liekame kažkokiais „vaiduokliais“, gyvenančiais svajonių pasaulyje. Jei sutinkate su šiuo požiūriu, tada pirmasis mūsų tikslas turėtų būti pasiruošimas gyvenimui, kurį mums numatė Didžioji Gamta.

Tie altoriai paslėpė gyvąjį dievą...

Anksčiau žmogų viliojo arba priversdavo eiti šiuo keliu dangiškojo gyvenimo viltis ir amžinos bausmės baimė, tačiau abiejų priežastys liko paslėptos. Tad pažadams ir grasinimams praradus galią, žmonės nebejautė poreikio dėl to būtinai stengtis ar aukotis, nebent jei tai lietė jų pačių artimiausių ir mylimiausių žmonių gerovę. Daugelį amžių faktiškai visa žmonija buvo gana „patenkinta gyvenimo būdu, į kurį Dievas manė esant tinkama mus pašaukti. Tačiau dabar viskas yra kitaip. Dar XVIII amžiuje žmogus pakeitė frazę „Dievas yra su mumis, ir nereikia jaudintis dėl pasaulio“ į „visa Žmonija yra su mumis, ir nereikia jaudintis dėl dangaus“. Prieš septyniasdešimt metų Swinburne'as parašė savo *Himną Žmogui*, kurio refrenas buvo toks: „**Šlovė Aukštybėse Žmogui, visko viešpačiui**“. Mes praradome tikėjimą Dievu ir netrukus prarasime tikėjimą žmonėmis.

Kartu atsirado naujas nusiramino veiksnys: stambios visuomeninės ir kitos organizacijos. Savo kraštutine forma ši aplinkybė pasireiškia socialistinėse valstybėse. Tačiau net ir mažai kas iš kitų šalių gyventojų abejoja, kad vyriausybės, bažnyčios, korporacijos ir gerai organizuotos socialinės visuomenės bent jau „kol kas gali garantuoti stabilumą“. Mokslas, ekonomika, kompiuteriai ir valdžios įrankiai jau seniai prisiėmė Jupiterio vaidmenį su žaibais ir perkūnais. Būtent į šiuos keistus dievus dauguma žmonių linkę žiūrėti kaip į savo vienintelę atramą, ir bet koks jų puolimas iš karto sukelia visuomenės drebėjimą. Tūkstantmečiais žmonija ieškojo savo problemų sprendimų kuriant įvairias organizacijas. Tapo įprasta žmogų laikyti savotišku elementariu vienetu, kurio egzistavimas visiškai priklauso nuo visuomenės sandaros. Šiandien šį požiūrį uoliai gina bihevioristai, laikantys žmogų ne daugiau kaip kultūros, kurioje jis užaugęs, produktu. Jų nuomone, žmogus nuo gimimo dienos tampa beforme, plastiška būtybe, kurią vėliau suformuoja jį supanti visuomenė. Pažymėtina, kad nors šis požiūris yra palyginti naujas, jo šaknys siekia senovės tikėjimą socialinės tvarkos gėriu. Iki XVII amžiaus vienintelėmis svarbiomis organizacijomis buvo laikomos Bažnyčia ir Valstybė, o taip pat, kiek mažiau, – pirklių ir amatininkų gildijos. Beje, tai galiojo ne tik Krikščioniškame pasaulyje, bet ir didžiulėse Azijos bei Afrikos teritorijose, kuriose įsitvirtino islamas. Be to, tokios pažiūros buvo ypač būdingos Kinijai, kur idealios valdymo formos paieška buvo ir filosofų, ir valdovų uždavins.

Pastebėtina, kad asmens sakralumas ir žmogaus teisės buvo savaime suprantamos, tačiau tik susiklosčiusios visuomeninės santvarkos ribose. Senasis ir Naujasis Testamentai, Koranas, Bhagavad Gita ir Konfucijus savo Analuose kalba apie Organizacijų Dieviškąją kilmę ir reikalauja joms pagarbos. Nuo XIX amžiaus pradžios atsirado daug įvairių žmogaus sukurtų organizacijų. Viena iš atmainų buvo akcinė bendrovė, kurios plitimas ir augimas lėmė šiandieninių finansinių imperijų atsiradimą. Kitą grupę sudaro tarptautinės organizacijos – nuo Tarptautinės Pašto Sąjungos, įkurtos 1856 m., ir iki Jungtinių Tautų ir jos darinių.

Mažai kas abejoja organizacijų būtinumu normaliam žmonių visuomenės funkcionavimui, tačiau vis daugiau abejoja, ar jos gali prisidėti prie gerovės. Be to, augantį nepasitikėjimą organizacijomis papildė baimė dėl jų galios. Beje, jei anksčiau žmonės bijojo daugiausia jų militaristinių, politinių ir ekonominių spaudimo svertų, tai šiandien didžiausią nerimą kelia

tiesioginis organizacijų poveikis vidiniam žmogaus pasauliui. Kaip pavyzdį galima pateikti Skinnerio darbus, *Beyond Freedom and Dignity* (*Kas slypi už laisvės ir orumo*) ir *Power and Innocence* (*Valdžia ir nekaltumas*). Skinneris ir daugelis kitų psichologų bei sociologų, kad ir kokių prieštarų požiūrių jie laikytųsi, vienbalsiai nurodo naujo, bauginančio veiksnio atsiradimą – jėgos panaudojimą, siekiant atimti iš žmogaus vidinę laisvę. Matyt, Bihevizmo pozicijos pastaraisiais metais gerokai susilpnėjo, tačiau jis vis dar skambina varpais apie pavojų, kurį daugelis šiandien dar linkę laikyti rimtesniu nei akivaizdi karo grėsmė, aplinkos tarša, gamtos išteklių išeikvojimas ar net pasaulinė bado galimybė.

Bihevizistinis požiūris dažniausiai supriešinamas su žmogaus vystymosi potencialu, kuris, neva, turėtų užtikrinti neribotą galimybių augimą tiek atskiram žmogui, tiek visai žmonijai. Tokios viltys visų pirma siejamos su **naujų psichologinės ir religinės patirties formų paieškomis**. Milijonai žmonių eksperimentuoja su įvairiomis sekmininkų religijomis ir Rytų dvasinėmis kryptimis. Milijonai taip pat vartoja narkotikus ir kitas haliucinogenines medžiagas. Nė vienas iš šių eksperimentų nedavė įtikinamų rezultatų. Įvairios idėjos, metodai, mokytojai ir rašytojai pasiekdavo savo populiarumo viršūnę, kartais išsilaikydavo kelerius metus, o paskui nurykdavo į užmarštį. Įdomiausias visų šių judėjimų dalykas yra tai, kad jie linkę pasiekti tam tikrą stabilumą, kai susidaro pasišventusių pasekėjų branduolys ir augantis dvasinės pilnatvės ieškančių žmonių srautas. Jų skaičius nuolat didėja, sukurama augimo iliuzija, tačiau anksčiau ar vėliau šie žmonės palieka judėjimą.

Šiandien visuomenė yra pilna įvairiausių prieštaravimų ir konfliktų. Tačiau tarp visos požiūrių įvairovės galima išskirti **tris pagrindines kryptis**. Kai kurie žmonės bijo ir visais būdais priešinas permainoms, tikisi **iš pažangos** tik to, kas jau pasiekta, augimo ir kuo didesnio stabilumo šia prasme. Kiti džiaugsmingai tiki pokyčiais, bet mato juos tik išoriniuose pasiekimuose. Jų viltys siejamos su nauju pasauliu, sukurtu bendromis mokslo ir technologijų pastangomis bei įvairių organizacijų galimybėmis. Tokių požiūrių laikosi dauguma: nuo bihevizistų iki mokslinės fantastikos gerbėjų. Dauguma jų mielai giedotų „Himną žmogui“ kartu su Swinburnu. Trečiojo požiūrio šalininkai savo samprotavimus grindžia žmogaus potencialu. Tuo pačiu metu tarp šios grupės narių yra daug nesutarimų ir prieštarų interpretacijų, ir galime pasakyti tik tiek, kad jie grindžiami kylančių problemų sprendimų paieška pačiame individe, o ne jo sukurtose organizacijose. Šioje grupėje yra dvi pagrindinės srovės. Viena iš jų galima pavadinti **transformizmu**. Pirmą kartą šį terminą pasiūlė Uspenskis 1938 m., norėdamas apibūdinti savo mokymą. Ši knyga beveik visa skirta transformizmui, ir čia pateiksiu tik pagrindinę jo tezė: **žmogus, kokį mes pažįstame, yra netobula būtybė, turinti neribotą vystymosi ir transformacijos potencialą. Žmogaus likimą visiškai lemia jo sugebėjimas tobulėti. Kalbant apie antrąją tendenciją, jai būdingas neigiamas požiūris į žmogų. Jis yra niekas, – formuojasi įprastame gyvenimo kelyje**. Šiuo metu šiam judėjimui atstovauja Egzistencializmas. Pagal jį egzistuoja tik „žmogaus gyvenimo sąlygos“, kurios susidaro iš to, kas su mumis nutinka, ir nesvarbu, su kuo mes ateiname į šį pasaulį. Šiuo atžvilgiu egzistencialistui žodis „esmė“ neturi reikšmės. Nėra tokio dalyko kaip žmogaus prigimtis ar žmogaus instinktai: žmogus yra toks, kokį pats

susikūrė. Egzistencializmo apaštalas Sartre'as rašė: "Žmogus visų pirma egzistuoja, atranda save, klajoja po pasaulį ir tik tada tampa savimi... iš pradžių jis yra niekas. Ir dar ilgai liks niekuo, kol taps tu, ką iš savęs padarys." Ši pozicija gana dažnai veda į pesimizmą, kas nutiko Sartre'o ir daugelio jo nuomonei pritariantiems žmonėms. Šis pesimizmas labai būdingas dabartiniam laikmečiui, nors palyginti dar neseniai jo nepalaikė žmonės entuziastingai žiūrėję į žmogaus pasiekimus, ignoruodami jo vidinio pasaulio tuštumą.

Iki šio amžiaus šeštojo dešimtmečio visuomenėje vyravo optimizmas dėl žmonijos ateities. Kiekvieno iš trijų pagrindinių požiūrių į žmonijos raidą šalininkai buvo visiškai įsitikinę, kad jų gyvenimo būdas bus vienintelis sėkmingas ir pagaliau nugalės. Tačiau per pastaruosius kelerius metus įvyko keletas dramatiškų pokyčių. Tik profesionalūs optimistai šiandien gali tvirtinti, kad aiškiai mato tolimesnę įvykių eigą. Nei politinė, nei ekonominė, nei net finansinė šiuolaikinio pasaulio struktūra neįkvepia ramybei. Anksčiau po ranka visada būdavo koks nors priešas, kurį buvo galima viską apkaltinti. Šiandien matome bendrą bejėgiškumą ir susirūpinimą dėl ateities. Niekas nėra visiškai tikras dėl karų ir revoliucijų pabaigos. **Priešingai nei tikėtasi, po socialinių reformų neatėjo socialinė gerovė.**

Socialinė inžinerija išaugo iš tuščios vietos lyg muilo burbulas, o jos griūtis tapo vienu įspūdingiausių pastarojo dešimtmečio įvykių. Mokslas apie elgesį, žmonių visuomenių tyrimas, programuojamas ugdymas, kompiuterizuota gerovė, socialinis tarpininkavimas – visos šios perspektyvios raidos kryptys iš esmės atvedė į aklavietę. Auganti karta blaškosi tarp narkotikų ir politinio protesto, nuo politikos – prie populiariosios muzikos, o iš ten – į dvasinius ieškojimus. Nieko nesigauna ir niekas nežino, kodėl. Keista, kad tai vyksta amžiuje, kuris didžiuojasi savo pragmatišku realizmu ir kai mokslo ir technologijų pažanga tarsi patvirtina žmogaus gebėjimą pasiekti viską, ko jis trokšta.

Žinoma, ši problema yra daug gilesnė ir rimtesnė, nei įprasta manyti. Per pastaruosius tūkstantį metų išorinis žmogaus egzistencijos vaizdas pasikeitė neatpažįstamai, o jo vidinė prigimtis išliko tokia pat paslaptina ir nesuvokiama. Kol mes Vakaruose bandėme valdyti materialinį pasaulį, Rytų gyventojai uoliai skverbėsi į žmogaus gelmes ir todėl jie apie žmogų ir jo prigimtį žino daug daugiau nei mes, ir šia prasme mus galima vadinti „atsilikusia pasaulio dalimi“. Mes stengiamės pasivyti skolindamiesi psichologines technikas iš Rytų, kaip jie skolinasi iš mūsų technologijų pažangą. Taip darydami darome didžiausią klaidą, bandydami panaudoti technikas, apie kurių esmę arba „know-how“ neturime nė menkiausio supratimo. Mes netgi pradedame savotišką žmogaus inžineriją, visiškai nesuprasdami žmogaus.

Kažkaip mes visada praleidžiame didelę dalį žmogaus galimybių. Žmogus dažnai lyginamas su ledkalniu, kurio tik aštuntadalis matomas virš vandens. Netgi tie, kurie tiki žmogaus tobulumu, šiuo klausimu linkę užimti naivią, paviršutinišką poziciją. Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad „nematomas žmogus“ yra ne tik milžiniško potencialo šaltinis, bet **pastoviai ir visiškai nenusipėjamai veikia „matomą žmogų“**. Taigi, jei vartojame žodį „dvasinis“, norėdami apibrėžti tą žmogaus prigimtį, kuri yra neprieinama įprastam stebėjimui ir analizei, tai „Dvasinę Psichologiją“ turime suprasti kaip žmogaus visumos,

įskaitant potencialų žmogų ir tikrąjį žmogų, tyrimą. Šiuo požiūriu galima sakyti, kad **žmonijos inžinerija Vakaruose žlugo, nes ignoravo dvasinę žmogaus pusę.**

Tačiau visa tai nepaaiškina daugelio mūsų laikų „dvasinių“ judėjimų nesėkmės. Šioje knygoje bandžiau atsakyti į šį klausimą ir taip pat pasiūlyti būdą, kuris atitiktų mūsų laikų poreikius. Knyga paremta daugiau nei penkiasdešimties metų ieškojimų ir eksperimentų, kuriuos pradėjau daryti nuo tada, **kai pirmą kartą pajutau, kad galiu egzistuoti už savo kūno ribų**, rezultatais. **Tai atsitiko, kai 1918 metų kovo 21 dieną vos nežuvau Vakarų fronte. Tą akimirką aš kartą ir visiems laikams supratau, kad žmoguje yra kažkas, kas nėra protas ir kūnas, kažkas, kas nepavaldu erdvės ir laiko apribojimams.** Nuo tada šiuo keliu ėjau per daugybę šalių, o mano paieškose man padėjo daug mokytojų ir išmintingų žmonių. Turiu pasakyti, kad man labai pasisekė mano dvasinės aplinkos požiūriu. Be to, **iš savo patirties sužinojau, kad dvasinis pasaulis nėra vienos religijos ar mokymo privilegija.** Netgi tarp tokių tamsių sektų kaip Drūzai, Jazidai ir Ale-i-Haqq sutikau labai dvasingų žmonių. Tas pats pasakytina apie daugelį naujausių judėjimų, tokių kaip „Subud“. Galiausiai, didžiausią įtaką mano gyvenimui padarė George'as Gurdžijevs, o didžioji dalis dvasinės psichologijos, kuri bus aptariama šioje knygoje, pagrįsta jo mokymu.

Mano požiūriu, nuo pat pradžių **svarbu apibrėžti psichinės patirties ir dvasinio tobulėjimo skirtumus. Mūsų sąmonės būseną dažniausiai svyruoja tarp miego ir pabudimo.** Tik labai retai išgyvename ypatingos, išsiplėtusios sąmonės būsenos akimirkas ar net periodus, kai save ir visą pasaulį suvokiame iš visiškai neįprastos perspektyvos. Šios retos būklės žmogui dažniausiai palieka ilgalaikį įspūdį ir suteikia vilties prasiveržti pro įtemptą mūsų kasdienybės kokoną. **Būdinga, kad tokios sąlygos dažniausiai yra nenuspėjamos, lydi stiprų stresą bei ligas.** Be to, jas gali sukelti vaistai ir kitos dirbtinės priemonės, taip pat tam tikrų praktikų, tokių kaip badavimas, meditacija ir ilgalaikis miego trūkumas, naudojimas. Vėlgi, reikia pastebėti, kad tokios būsenos išgyvenime vienu metu gali dalyvauti daug žmonių, žinoma, jei jų dėmesys sutelktas į „kitą pasaulį“, kaip, pavyzdžiui, atgimusiųjų sugrįžimas. Visi šie sąmonės pokyčiai gali būti priskiriami įvairioms nervų sistemos reakcijoms ir kraujo cheminės sudėties pokyčiams. Patys savaime jie neturi jokios dvasinės prasmės. Tačiau tai nereiškia, kad tokios sąmonės būsenos negali atsirasti dėl grynai dvasinių aplinkybių. Juos galima palyginti su simptomais, kuriuos gali sukelti įvairios ligos. Tuo pačiu metu tikrasis žmogaus dvasinis vystymasis tęsiasi už jo sąmonės ribų. Tai yra „supermentalu“, pasak didžiojo Indijos nacionalinio išsivadavimo kovotojo ir jogo Šri Aurobindo Ghosh. **Kosminė sąmonė domino Vakarų mąstytojų protus nuo tada, kai Bouquet paskelbė savo nemirtingą, nors ir naivų, darbą. „Suprasti Dievą“ – tai dar viena viliojanti frazė, kurios nevalia atmesti.** Žinoma, yra būsenų, kurios rodo dvasinį progresą, tačiau jos jokių būdu nėra mūsų pastangų tikslas. Darome rimtą klaidą sutapatindami sąvokas „būsena“ ir „stadija“, sufijų terminologijoje – *hal* ir *muqam*. Taigi, mes galime patekti į aukščiausias sąmonės būsenas ir išlikti tokiais pat, kokiais buvome. **Tai, kad įvairios sąmonės būsenos buvo supainiotos su būties transformacijomis, turėjo rimtų pasekmių.** Pavyzdžiui, plačiai manoma, kad kadangi aukštesnės sąmonės būsenos yra

būtent mūsų paieškų tikslas, konkretaus judėjimo reikšmė turėtų būti vertinama būtent pagal galimybę sužadinti šias būsenas savo pasekėjams. Kita pasekmė buvo prielaida, kad tikslas pasiekti aukštesnės sąmonės būsenas pateisina bet kokias priemones, įskaitant psichodelinių vaistų vartojimą. **Visos šios idėjos liudija mūsų visišką neišmanymą dvasinio gyvenimo srityje. Dvasingumas pirmiausia siejamas su valios ir būties sąvokomis. Tai jokių būdu nėra „Suvokimo durų“ atidarymas, kaip siūlė Aldousas Huxley ir daugelis kitų.** Huxley gyvenimas susiklostė gana tragiškai. Pirmą kartą su juo susitikome 1933 m., kai jis nuolat dalyvaudavo Uspenskio pokalbiuose Londone. Paskutinį kartą Huxley mačiau prieš pat jo mirtį, kai jis prarado žmoną, regėjimą, namus, biblioteką ir, kas blogiausia, viltį suprasti gyvenimo prasmę. Aldousas nuėjo gana toli žmogaus problemos suvokime. Išleidęs savo knygą „Drąsus naujas pasaulis“ (*Brave New World*), jis pirmasis pareiškė, kad „patirtis“ pati savaime gali nuvesti į aklavietę. Knygoje „Sala“ (*Island*) jis parodė, kad gyvenimas gali pasiūlyti daugiau nei tik trumpalaikis žvilgsnis į „Amžinosios Filosofijos“ pasaulį. **Tačiau Huxley'ui nepavyko paaukoti to, ką turėjo paaukoti, kad taptų šio pasaulio piliečiu. Tame glūdi pagrindinis intelektualiai gabių žmonių ribotumas.** Jiems labai sunku suprasti „supermentalumo“ koncepciją iš esmės. Jie apeliuos į sunkiausias doktrinas, tokias kaip Vedantos monizmas, Huxley atvejis, bet neatsisakys tikėjimo, kad tiesa yra labiau prieinama intelektualiai gabiam žmogui nei paprastam žmogui. **Intelektualui nepaprastai sunku suvokti gilią Kristaus teiginio prasmę: „... šlovė Tau, Tėve, dangaus ir žemės Viešpati, kad paslėpei tai nuo išmintingųjų ir protingųjų, o apreiškei kūdikiams“. „Kūdikis“ sugeba įžvelgti „būtį“, o protingą žmogų traukia žinios!**

Tikrųjų žmogaus ieškojimų tikslas – stabili, substanciali būtis. Mes esame tik vaiduokliškos, bekūnės dvasios, galinčios tapti tikromis būtybėmis. Per visą žmonijos istoriją tik nedaugelis žmonių turėjo pakankamai daug ryžto siekti tikslo, o taip pat jautrumo, kad tą užduotį išspręstų. Tokius žmones teisėtai galima vadinti dvasiniais milžinais. Tačiau tikromis būtybėmis gali tapti ir žmonės, kurių dvasinis potencialas nėra toks didelis. Tam tikslui jie turi jausti didelį poreikį, o taip pat savarankiškai arba su pagalba iš išorės rasti būdą pasiekti savo tikslą.

Iki šiol visi mūsų samprotavimai praktiškai nenusisuko nuo ortodoksinės krypties. **Visos religijos ir visi dvasiniai judėjimai teigia, kad žmogus gali būti perkeistas ir kad jo transformacija priklauso nuo jo paties tikėjimo ir to, kas jam svarbiausia. Paprastai čia pokalbis baigiasi. Ankstesni argumentai apie transformacijos būtinybę, šiandien yra visiškai nepriimtini.** Induistų ir budistų išsivadavimo iš egzistencijos siaubo doktrinos skamba labai neįtikinamai tiems žmonėms, kurie laikosi egzistencijos, nes neišsivaizduoja nieko anapus jos. Tuo pat metu Krikščionių-Musulmonų doktrina apie prisikėlimą, po kurio seka amžina palaima arba amžina kančia, taip pat prarado savo patikimumą. Taigi, nors juokiamės iš sovietinės propagandos, kuri bando įrodyti valstiečiams, kad kosmonautai, pakilę į dangų, nerado Dievo, mūsų mąstymas beveik visiškai priklauso nuo laiko ir erdvės sampratos. Mes tikime, kad nirvana, dangus ir bet kokia realios egzistencijos forma apskritai turi būti „kažkur“. Taip pat **nereikėtų dėti iliuzijų į pseudomokslą, kuris, remdamasis**

abipuse materijos ir energijos transformacija, „dvasinę energiją“ laiko vieninteliu egzistencijos pamatu. Tačiau mes vis dar galime pasikliauti šiuolaikiniu mokslu. Šiandien jis leidžia atsisakyti ankstesnio požiūrio į erdvę ir laiką kaip į talpą, kurios „ribose“ turi egzistuoti viskas, kas egzistuoja.

George Ivanovich Gurdjieff 1866–1877

Mintis, kad turime peržengti erdvę ir laiką, kad suprastume ką nors, įskaitant ir fizinį pasaulį, man kilo daugiau nei prieš penkiasdešimt metų. Netrukus po to pirmą kartą sutikau Gurdžijevą Konstantinopolyje. Iki to laiko jau buvau pasirengęs priimti, kad apsnūdusi egzistencija erdvėje ir laike yra tik atspindys to, į ką gali transformuotis mūsų esybė. Taigi man nebuvo sunku pereiti nuo matematinės fizikos prie Gurdžijevos kosmologijos. Per pirmąjį mūsų pokalbį su juo, princo Sabaheddino rūmuose Kuru Heshme, ant Bosforo sąsiaurio kranto, aš pasidalinau su juo savo išvada, kad **amžinybė yra ne mažiau tikra nei erdvė ir laikas.** Jo frazė visiškai pakeitė mano gyvenimo eigą: **"Kokia nauda žinoti, kuo negali būti?"** Žinoma, yra aukštesnių dimensijų, bet tai mums nesvarbu, kol negalime jose gyventi." Žinoma, aš jo paklausiau, ką reikia daryti. Jo atsakymas atvėrė man būties transformacijos idėją. Aiškiai supratau, kad nors ir galiu be galo plėsti savo žinias apie pasaulį, išliksiu toks pat žmogus, jei nepasikeisiu pats. Pažinojau save pakankamai gerai, tad mintis apie tai, kad **„žinios be būties“ – nenaudingos**, man nebeatrodė keista.

Tai buvo mano ilgų tikrovės paieškų pradžia. Keliaudavau iš šalies į šalį, mokiausi pas skirtingus mokytojus. Mano ieškojimai atvedė į įvairius judėjimus, grupes ir bendruomenes, kurių kiekviena kažko išmokė. Ir vis dėlto per visas mano klajones Gurdžijevos „sistema“ arba mokymas buvo mano kelrodė žvaigždė. Būtent jis man suteikė didžiąją dalį to, ką šiandien laikau svarbiu norint suprasti „mūsų gyvenimo prasmę“.

Pats Gurdžijevs pradėjo ieškoti vienuolikos metų ir daug keliavo po Afriką, Europą ir Aziją. Jis atrado išminties mokyklą Turkijoje ir Tibete, o tam, kad įsisavintų mokymus, kai kuriais atvejais tokiose mokyklose tekdavo praleisti daug laiko. Bandžiau tyrinėti Gurdžijevą paieškas nuo pat jų pradžios ir esu įsitikinęs, kad jis atnešė į Vakarų viską, ko reikia naujam pasauliui sukurti.

Dvidešimt metų mokiausi pas Gurdžijevą ir Uspenskį, o paskui dar dvidešimt metų eksperimentavau su didelėmis ir mažomis grupėmis Coombe Springse, netoli Londono. Vienas iš šių eksperimentų tapo šios knygos pagrindu. Coombe Springsas buvo mano namai nuo 1944 iki 1966 m. Beje, 1948 - 1949 metais visą savo laisvalaikį leisdavau su Gurdžijevu Paryžiuje ir Niujorke. Tuo metu jis paskyrė mane „atstovu Anglijai“ ir patikėjo daug įvairių misijų. Tačiau, nors už didžiąją dalį savo dvasinės psichologijos esu skolingas Gurdžijevui, mano nuomone, kiekvienas žmogus turi susikurti savo „Žmogaus, Pasaulio ir Dievo“ vaizdinį. Toks vaizdinys, panašus į mozaiką, sudarytas iš fragmentų, ateinančių iš skirtingų šaltinių, sukuria vieningą mūsų ieškojimų ir dvasinės patirties vaizdą. Net jei mums nepavyksta sukurti savo unikalios pasaulio paveikslo, tas vaizdas, kurį priimame galų gale, tampa mūsų nuosavybe patvirtinta asmenine gyvenimo patirtimi.

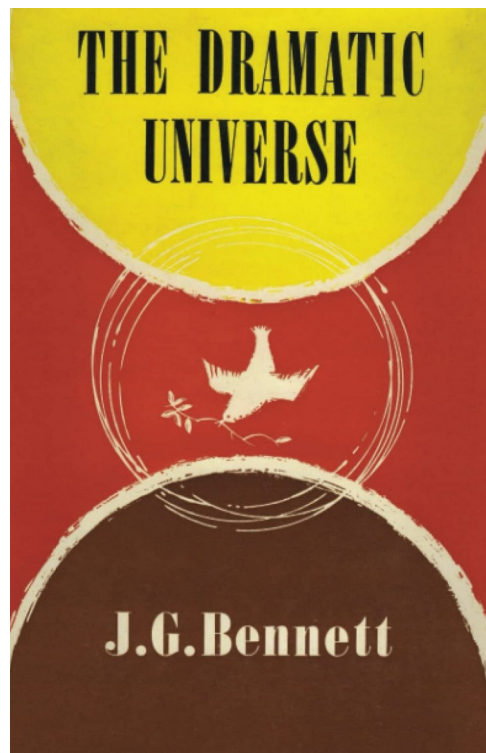
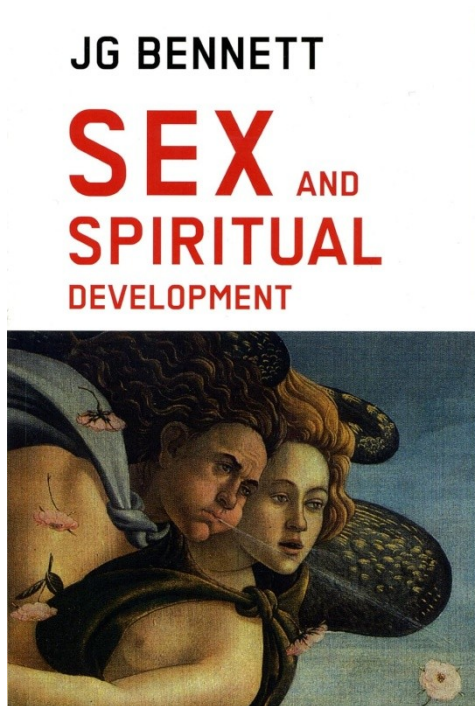
Gyventi dvasinį gyvenimą yra daug sudėtingiau nei gyventi materialųjį gyvenimą, nes jis vyksta sferoje, kurios devynios dešimtosios yra už mūsų įprastos patirties ribų. Štai kodėl dvasingiems žmonėms taip reikia bet kokios apčiuopiamos pagalbos. O mūsų laikais itin sunku rasti dvasinį lyderį, kuris suprastų šiuolaikinio žmogaus poreikius ir sunkią jo padėtį.

Taip, apibūdindama savo gyvenimą, Šventoji Teresė, karmelitų reformatorė, ir didžioji mistikė ne kartą sakė, kad „vadovai, nieko neišmanantys apie dvasinį gyvenimą, eikvoja savo sielą ir kūną priešindamiesi pažangai“. Ji taip pat teigė, kad „tiems, kurie eina maldos keliu, dar labiau reikia vadovo nei kitiems, ir kuo didesnis jų dvasingumas, tuo didesnis šis poreikis“.

Šie vienos dvasingiausių iš šventųjų žodžiai dažnai priversdavo mane susimąstyti, kur šiandien turėtume ieškoti dvasinio vadovo. Tikrai buvo puikių mokytojų, tokių kaip šv. Kryžiaus Jonas, kurie paliko pilnus įkvėpimo nurodymus gyvenantiems dvasinį gyvenimą. Tačiau jų knygos skirtos vienuoliams ir atsiskyrėliams, kurių kelias labai skiriasi nuo paprastų pasaulio žmonių. Tuo pat metu visada buvo gana daug žmonių, kurių gyvenimą daugiausia lėmė dvasinės įtakos. Būtent jiems, kaip sakė Šventoji Teresė, labiau nei bet kam kitam reikia dvasinio vadovavimo. Šiandien išleidžiama daug įvairios ritualinės literatūros, tačiau **ritualas nebūtinai reiškia dvasingumą**. Be to, yra daug knygų apie religinės patirties psichologiją; ir vis dėlto tik nedaugelis iš jų kalba apie problemas, su kuriomis susiduria žmonės, savo prigimtimi siekiantys rasti Realybę paslėptą už išorinių formų. Tokie žmonės net ir įprastame gyvenime nepasitenkina vien sėkmingais veiksmais: jie nori tiksliai žinoti, kad jų veikla atitinka vertybes, kurių reikšmė nesikeičia nuo sėkmės ar nesėkmės priežasčių.

Būtent tokius žmones aš vadinu „dvasingais“. Jie gali priklausyti tam tikrai religijai arba bando rasti tai, ko ieško, be jos pagalbos. **Apskritai nereikėtų dvasingumo tapatinti su**

religingumu. Taigi žmogus, ieškantis mene tos savybės, kurios nėra jį supančiame pasaulyje, yra dvasingas žmogus, net jei ir neigia religiją. Tuo pačiu religingas žmogus, kuris stengiasi kuo geriau daryti tai, ko buvo mokomas, gali gerokai skirtis nuo aplinkinių gerąja prasme, bet tuo pačiu būti nedvasingu, tikraja to žodžio prasme.

Prieš einant toliau, būtų naudinga pasakyti keletą žodžių apie „Dvasingumo“ sąvoką. Galiausiai neįmanoma apibrėžti, kas tai yra, nes dėl savo prigimties dvasingumas negali būti redukuojamas į žinojimą ar jokią žodinę formuluotę. Geriausia būtų sakyti, kad dvasia yra esminė visko, kas egzistuoja, savybė. Tam tikra prasme dvasingumą

galima pavadinti „idealu“, slypinčiu už aktualizavimo. Tačiau terminas „esminis“ labiau tinka kalbant apie „egzistencinio“ priešingybę, tai yra, žinomą ir išmatuojamą mūsų patirties elementą. Tą patį galima pasakyti ir kitais žodžiais, skiriant dvasią nuo materijos. Mes darome daug klaidų, kai kalbame apie materiją, nes esame įpratę galvoti apie tai kaip apie statybinę medžiagą, iš kurios viskas šiame pasaulyje. Šiandien dauguma žmonių materiją supranta kaip energiją, nors mokslininkams, ypač fizikams, materijos klausimas yra didelis galvosūkis. Pati žodžių „materija“ ir „energija“ reikšmė per pastaruosius trisdešimt keturiasdešimt metų labai pasikeitė.

Taigi galime paguosti save tuo, kad **savoką „materija“ ne lengviau apibrėžti nei „dvasią“**. Neseniai fizikai priėjo prie išvados, kad materialumas yra reliatyvus, ir visiškai įmanoma, kad daugelis anksčiau „dvasinėmis“ laikytų savybių, tokių kaip jausmas, mintis ir net sąmonė, yra tik skirtingos materijos agregacijos formos ar laipsniai.

Gali atrodyti, kad beveik visą mūsų patirtį priskyriau materialiam pasauliui, nepalikdamas vietos dvasiai. Tai toli gražu tai nėra tiesa. Nematerialusis pasaulis savo turinio turtingumu jokių būdu nėra prastesnis už materialųjį pasaulį. Jis atstovauja kokybės ir vertės sferai. Vertybės turi savo išskirtines savybes. Taigi grožis skiriasi nuo gerumo, elegancija – nuo ekonomiškumo, o tiesa – nuo teisingumo. Taip pat kiekviena vertybė skiriasi nuo kitų. Taigi, yra begalė pirminių ir išvestinių reikšmių derinių, kuriuos, sujungus į visumą, susidaro tai, ką aš vadinu „Vertybių sfera“.

Vertybių sferos turinį sudaro „dvasia“, taigi tai yra visų vertybių formų, tai yra visų įmanomų savybių, visuma.

Mano nuomone, dvasingumas yra santykinis tiek pat, kiek ir materialumas. Paukščių giedojimas pavasarį, trumpalaikis rudens saulėlydžio grožis, labdaros aktas, paveikslas, kuriame atpažįstame tikrą meno kūrinį, bet koks kasdienis sąžiningai atliktas darbas, „sielos virpėjimas prie pačių Rojaus vartų“ – visa tai žymi tam tikras dvasines savybes. Žinoma, visos šios savybės skiriasi viena nuo kitos, taip pat ir dvasingumo laipsniu.

Tačiau galite paprieštarauti, kad visi mano išvardyti reiškiniai yra tik materijos savybės. Šiuo požiūriu ir puikus menininko paveikslas, ir bjaurus raštas tėra skirtingi dažų ir drobės deriniai. Skirtumai atsiskleidžia tik mūsų požiūriu į juos, o mintys ir jausmai, kaip jau buvo sakyta, atrodo tiesiog ypatingos materijos būsenos. **Taigi galiausiai viskas susiveda į materializmą.****

Toks įspūdis susidaro, jei apie šiuos dalykus mąstome vien iš „mokslo“ pozicijos. Tačiau pasaulis nesisuka apie (*mokslo*) žinias. Negalime „žinoti“, kuris iš paveikslų yra tikras meno kūrinys: galime „spręsti“ apie jo kokybę pagal tai, *kas* mumyse skiriasi nuo žinių. Mes žinome apie materiją, bet apie dvasines savybes galime tik samprotauti.

Jei tai, vis dar, nėra visiškai akivaizdu, bent sutikime, kad savybes įžvelgiame jas matydami. Be to, prašau bent jau sutikti su nepriklausoma **tikrovės savybių idėja**. Jos yra tikros, net jei

nėra susietos su konkrečiomis materialiomis formomis. Pavyzdžiui, „gėris“ kaip savybė yra tikras ir bus tikras, net jei žemėje neliktų nei vieno gero žmogaus. Žinoma, galite tai laikyti visiška nesąmonė, tik prašau sutikti, kad **dvasinių savybių tikrovė skiriasi nuo materijos tikrovės**. Be to, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į **dvasinių savybių reliatyvumą** ta prasme, kad galime skirti „aukštesnes“ ir „žemesnes“ dvasines savybes.

Mums belieka tik nurodyti dar vieną aplinkybę, kad galėtume tęsti samprotavimus. **Visos dvasinės savybės sudaro pasaulį arba atskirus pasaulius, kuriuos vadinsime tiesiog „dvasia“.**

Galbūt norėsite manęs paklausti, prie ko čia Šventoji Teresė ir „dvasinis gyvenimas“. Tai nesunkiai suprastumėte, jei išstudijuotumėte jos biografiją ir kitas knygas. Dvasiniu gyvenimu ji vadina norą tobulinti tą savybę, kuri „vidinį darbą“ paverčia pareiga. Tačiau siekis nėra privalomas. Mes gana lengvai galime atlikti savo pareigas be ypatingų pastangų, kurių reikia, jei norime atlikti įprastus reikalavimus be didesnių įsipareigojimų. Aš turiu omenyje kai ką kita. Tarkime, jūs kalbate su draugu apie dvasingumą, o jis sako: "Aš neturiu laiko toms nesąmonėms. Stengiuosi būti geras tėvas ir geras pilietis. Aš einu į bažnyčią, nes manau, kad tai teisinga, einu todėl, kad tai elgtis šiuolaikiniam žmogui yra protinga. Ir laikausi įsakymų. Jei bandyčiau daryti dar ką nors, turėčiau visą savo laiką ir energiją skirti tik tam, kas privalu." Tokiu atveju negalėtumėte pasakyti draugui, kad jis klysta ir yra svarbesnių tikslų. Tai būtų nesąžininga, o jo atžvilgiu galbūt net neteisinga. Tuo pat metu jums asmeniškai viskas gali būti viskas kitaip. Galite būti labai jautrūs savo vidinėms problemoms, kurių kitas gali net nežinoti. Šios problemos, jei, žinoma, kalbame apie tikras problemas, yra susijusios su dvasine sfera. Tai buvo tie klausimai, kurie vargino Šventąją Teresę, kol ji galiausiai rado būdą, kaip juos išspręsti.

Esmė ta, kad tiems žmonėms, kurie bando rasti problemų „kokybę vardan kokybės“ sprendimus, labai reikia patarimų. Jiems neužtenka žinoti, „ką“ daryti. Jie bando išsiaiškinti atsakymą į klausimą „kaip“ jie turėtų tai padaryti. Šiuo atžvilgiu įprasta psichologija jiems netinka. Tačiau prie šios temos grįšiu vėliau. Kitaip tariant, noriu pasakyti, kad „dvasinę psichologiją“ vadinu žmogaus tyrimu iš dvasios ir dvasinio gyvenimo „tikrovės“ taško. Tiriant žmones, kuriems rūpi dvasinės problemos, galima pagalvoti, kad su jais kažkas negerai ir juos reikia „gydyti“. Tokių žmonių tyrimą iš religijos perspektyvos galima vadinti „pastoracine psichologija“. Vėliau suprasite, kodėl sielovadą ir dvasinę psichologiją laikau dviem skirtingais požiūriais į žmonijos problemas. Ericas Frommas, su kuriuo susipažinau Meksikos mieste prieš penkiolika metų, atkreipė mano dėmesį į sielos ir pasaulio ligų skirtumus. Vienas iš jų susijęs su individo ateities viltimi, o kitas su viltimi ištaisyti pasaulio trūkumus. Egzistuoja adaptacinė psichologija ir tobulėjimo psichologija. Tikroji dvasinė psichologija grindžiama asmeninių, socialinių ir kosminių problemų sprendimą pasitelkiant Dievo valią.

Dvasinės psichologijos poreikis atsirado tuo metu, kai daugelis žmogaus psichikos tyrinėtojų perėjo nuo žmogaus tyrimo prie gyvūnų elgesio, kaip geresnio žmogaus supratimo būdo,

tyrimo. Taigi etologija, viena iš jauniausių mokslo disciplinų, vos per dešimtmetį visiškai pakeitė mūsų supratimą apie gyvūnų gyvenimą. Nebegalime sakyti, kad sąvokos „žiaurumas“, „gyvūnas“ ir „gyvūnų instinktai“ skiria gyvūnus nuo žmonių. Nuostabūs tokių žmonių kaip Farley Mowat ir Muric tyrimai parodė, kad vilkų gaujos gyvenimas tam tikra prasme yra daug tvarkingesnis ir „humaniškesnis“ nei žmonių bendruomenių gyvenimas. Tinbergenas ir Wolfgangas Kohleris parodė, kaip primatų mąstymas skiriasi nuo to, kuo anksčiau tikėta. Daugelis etologų, ypač Konradas Lorencas, akcentavo gyvulišką žmogaus agresijos kilmę ir kitas žmogaus bei jo bendruomenių savybes. Tuo pat metu, nors visiškai pagrįstai telkė dėmesį į gyvūnines žmogaus prigimties sudedamąsias dalis, etologai ignoravo dvasinį jos aspektą, kuris skiria mus nuo gyvūnų. Tačiau tai nereiškia, kad turėtume pakartoti Kanto žodžius: „Žmogus yra pabaigos taškas. Mes galime klausti, kodėl egzistuoja gyvūnai, tačiau klausimas apie žmogaus egzistavimo priežastis yra beprasmiškas“ (Gurdžijevs savo paskaitose apie etiką, sukūrė visiškai priešingą požiūrį, teigdamas, kad pats svarbiausias klausimas: „Kodėl aš egzistuoju?“). Jeigu šis klausimas iš tiesų teisingas, tai atsakymo į jį reiktų ieškoti už žmogaus ribų, o būtent dvasinėje sferoje. **Žmogaus paradoksas yra tame, kad, nors jis turi dvasinę prigimtį, jis jos nepažįsta ir negali pažinti.** Dvasinė psichologija apibūdina žmogaus dvasinę prigimtį ir tuo pačiu nesumenkina jo gyvuliškos prigimties svarbos. Ji tiria žmogų kaip visumą, iš dalies pažįstamą, o iš dalies nepažiną įprastais stebėjimo ir analizės metodais.

Galbūt norėsite manęs paklausti, ar laikau save pakankamai kompetentingu rašyti „dvasinę psichologiją“. Neduok Dieve! Reikalas tas, kad mažai tikėtina, jog dėl patirties trūkumo galėčiau atsisakyti dirbti prie šios knygos. Priešingai, tiek daug mačiau, kad priėmiau savo neišmanymą šioje srityje kaip savaime suprantamą dalyką. Beveik visą gyvenimą paskyriau atsakymų į įvairius dvasinius klausimus paieškai ir jais pradėjau domėtis mažiausiai prieš šešiasdešimt metų. Praėjo beveik pusė amžiaus nuo tada, kai pradėjau tirti dvasinius klausimus su įvairiomis tyrėjų grupėmis ir tai darau iki šiol. Per tą laiką sutikau tūkstančius žmonių, kurie iš tikrųjų užsiėmė dvasinėmis paieškomis arba tikėjo tuo darbu. Daugelis iš jų man papasakojo apie savo problemas. Visa tai mane įtikino vienu dalyku: žmogaus paslaptis lieka paslaptimi. Galite padėti kitam žmogui pasinaudodami savo patirtimi arba tiesiog darydami gera, tačiau paslaptis lieka paslapyje. Bėgant metams pamažu priėjau prie daugybės išvadų, kurios dažniausiai yra Gurdžijevio sistemos tyrimo rezultatas. Priėjau išvados, kad egzistuoja **labai specifinė struktūra, kuri sujungia dvasinę ir materialią žmogaus prigimtį, nepažeisdama materijos ir dvasios reliatyvumo**.** Medžiaga gali būti rupesnės arba smulkesnės agregacijos būsenos. Be to, grubiausios jos formos apima matomą materiją, o subtiliausios formos – pojūčius, mintis ir sąmonę. Be to, **dvasios reliatyvumas reiškia ir vertybių hierarchiją**.** Jeigu dvasinis pasaulis nebūtų suskirstytas į „lygmenis“, tuomet nebūtų ko siekti; dvasinio gyvenimo sėkmės ir nesėkmės neturėtų prasmės. Kiek galiu pasakyti, **ši dvigubo reliatyvumo samprata**** šioje srityje anksčiau nebuvo iškelta ir ji man labai padėjo sprendžiant savo problemas ir padedant kitiems. Be to, supratau, kad jei psichologija „valios“ nelaiko realybe, visiškai kitokia nei materijos ir dvasios tikrovė, apie kurią negalima kalbėti ta pačia kalba, tai tokia psichologija gali labai toli nuvesti nuo

tikrosios padėties. Būtent todėl, kad šiose idėjose radau sau dvasinę atramą, nusprendžiau pabandyti parašyti „dvasinę psichologiją“.

Prieš pereinant prie kitos temos, norėčiau **nubrėžti aiškia ribą tarp psichologijos ir teologijos**. Teologija tiria antgamtinę sferą. Bet kokia psichologija, dvasinė ar nedvasinė, susijusi su gamtos reiškiniiais. **Dvasia ir materija yra vienodai natūralios, tai yra, jos nėra Dievas, nors galime laikyti jas Dievo kūriniais****. Kalbėdamas apie *antgamtinį veiksmą* turiu omenyje tiesioginį Dievo įsikišimą į kūrybą, nė vienai sukurtai būtybei nesugebant suprasti jos esmės. Ji skiriasi ir nuo „dvasinio“, ir nuo „materialaus“ veiksmo. Antgamtinis veiksmas gali įvykti gamtoje ir dėl gamtinių sąlygų, tačiau jis skiriasi nuo natūralių procesų savo paslaptینگumu ir nepaaiškinamumu gamtos dėsnių ir dvasios savybių požiūriu. Šiuo atžvilgiu, jei diskutuodami apie dvasinę psichologiją susidursime su antgamtiniu veiksmu, pabandysiu aiškiai parodyti, kad jis netelpa į jokios psichologijos rėmus. Esmė ta, kad jei antgamtinis veiksmas kyla tiesiogiai iš Dievo, tada tik Dievas žino, iš ko jis susideda, ir mes galime apie tai žinoti tik tada, kai Dievas mums tai apreiškia. Kitaip tariant, **viskas, kas susiję su antgamtiškumu, gali būti žinoma tik kaip Apreiškimo rezultatas**. Todėl, kadangi aš nepretenduoju į jokią Apreiškimą, šioje knygoje bus nagrinėjami tik natūralūs klausimai, išskyrus tuos atvejus, kai manau, kad galima kreiptis į šaltinius, pagrįstus Apreiškimu.

Jei mano dvasinės psichologijos struktūra beveik visiškai pasiskolinta iš Gurdžijevio, tai nemažą jos turinio dalį sėmiau iš kitų šaltinių. Nuo 1924 m. didelę reikšmę teikiu budizmo psichologijai, aprašytai Pali Pitakuose. Šį darbą studijavau pas Rhys Davies, kuri kartu su vyru atnešė šiuos senovinius tekstus į angliakalbį pasaulį. Pagrindinis tekstas yra Samana Fala Suttana, stulbinantis pasakojimas apie Šramanos gyvenimo vaisius. Kai pirmą kartą jį studijavau originale, buvau įsitikinęs, kad šis tekstas yra objektyvus dvasinio tobulėjimo per discipliną ir meditaciją aprašymas. Keturios Janos, arba aukštesnės sąmonės būsenos, tapo neatsiejama mano paties dvasinio kelio supratimo dalimi. Taip pat mokiausi sanskrito, kad įgaučiau Vedų ir Upanišadų dvasią, įskaitant Bhagavad Gitą. Po daugelio metų turėjau galimybę bendrauti su didžiausiu jogu Šivapuri Baba, kuriam buvo šimtas trisdešimt penkeri metai, kai pirmą kartą jį pamačiau. Jo trys kūno, proto ir dvasios disciplinos sudaro Upanišadų praktinės psichologijos esmę, ir aš panaudojau jas, kad užpildyčiau kai kurias trūkstamas Gurdžijevio sistemos grandis.

Tačiau iš islamo išmokau daug daugiau nei iš Vedantos ar budizmo. Daug metų gyvenau musulmoniškoje šalyse ir sutikau daug sufijų arba dervišų. Galiausiai priėjau prie išvados, kad sufizmas buvo pagrindinis Gurdžijevio mokymo šaltinis ir kad šiandien jis labai aktyvus ir gali duoti pasauliui daug to, ko jam šiuo metu reikia. Už didžiąją dalį savo žinių apie sufizmą esu skolingas netradiciniam sufijui Hasanui Susudui, didžiojo Konevi palikuoniui, kuris buvo Jellaluddin Rumi bendražygis. Hasanas Susudas pirmą kartą papasakojo apie Khwajagan – nuostabią sufijų mokyklą, gyvavusią Centrinėje Azijoje nuo vienuoliktojo iki šešioliktojo mūsų eros amžiaus. Jos įpėdinis šiandien yra garsiausias iš visų sufijų ordinų – Naqshbandiyya, kurį XIV amžiuje įkūrė Bahaedinas iš Bucharos. Pats Hasanas laikėsi

absoliutaus išsivadavimo doktrinos, dėl kurios jis buvo labiau panašus į budizmą nei į ortodoksinį mistinį tokių mokytojų kaip Ibn al-Arabi ir Jellaluddin Rumi sufizmą. Iš Hassano išmokau praktinių pratimų, įskaitant kvėpavimo kontrolę ir badavimą, kurie buvo pranašesni už viską, ką šiuo atžvilgiu gavau iš Gurdžijevio. Be to, turėjau galimybę pabendrauti su Syed Idries Shah, kurio, kaip rašytojo ir praktinio psichologo, įtaka Vakarų pasauliui aiškiai matoma jau šiandien. Shahas yra taip gerai žinomas dėl savo knygų, kad **galiu tik pabrėžti jo indėlio svarbą suvokiant pavojų, kurį žmonijos ateičiai kelia „žmogaus inžinerija“.**

Nuo 1957 iki 1961 metų dirbau Subude. Šios dvasinės krypties pavadinimas paimtas iš sanskrito kalbos: Subud yra Susila Budhi Dharma santrumpa, reiškianti „gera dvasinė disciplina“. Tačiau Subud iš esmės yra sufizmo vedinys. Jo įkūrėjas Bapakas Muhammadas Subuhas atvyko į Angliją 1957 m., nedidelės Gurdžijefo studentų grupės kvietimu. Juos labai domino tai, ką išgirdo apie Bapako mokymą, kuris buvo labai panašus į Gurdžijevio sistemą.

Visiems praktiniams tikslams Subud siūlo vieną techniką – latihaną. Tai dvasinis pratimas, tuo požiūriu, kad jis kyla ir nukreipiamas iš jėgos ar įtakos pozicijų, kurios negali būti išreikštos materijos sąvokomis. Jo neįmanoma „paaikškinti“ abstrakčiai energijos transformacija.

„Latihan“ susideda iš dviejų dalių: atsivėrimo arba kontakto ir reguliarios praktikos. Kontaktas visada ir bet koku atveju užmezgamas per paprastą „prašymo ir priėmimo“ veiksmą. Kiekvienas, norintis gauti kontaktą, jį gauna po trijų mėnesių bandomojo laikotarpio, jei nėra kokių nors kontraindikacijų, pavyzdžiui, dėl psichikos negalios. Kontaktą perduoda jau jį gavęs asmuo ir taip įvyksta tam tikras įtakos perdavimas. Latihan praktika nereikalauja jokių kryptingų minčių, norų ar pastangų. Tai valios veiksmas, atliekamas vien tik ketinimu. Ketinimas savo ruožtu reikalauja ištikimybės „Dharma“, tai yra, objektyviajai Tiesai.

1962 m. padariau išvadą, kad latihanai per daug ribotas savo veikimu, kad taptų visaverčiu gyvenimo būdu. Šią savo išvadą patvirtinau stebėdamas tuos, kurie tai praktikavo entuziazingai ir su įsitikinimu. Laikui bėgant jų pačių regėjimo laukas labai susiaurėdavo stiprėjant prisirišimui. Taigi Subudas buvo paverstas dar vienu kultu panašiu į musulmonišką sektą. Tačiau mane domino ne dogmatika, o pats metodas. Kaip metodas, latihanai veikia sėkmingai, nors ir labai specifiniu būdu, atverdamas savojo „aš“ išorinės ir vidinės dalies kanalą. Tai gali užtrukti, daugiausia, nuo vienerių iki dviejų metų. Tiesą sakant, manau, kad pakaktų šešių-dešimties mėnesių, po kurių metodas nebeduoda rezultatų ir galiausiai pradeda kenkti. Latihaną rekomenduočiau ypač tiems, kurie perkrauti intelektualiniu darbu ir yra emociškai uždari.

Kita kryptis, kurios vystymąsi sekiau su dideliu susidomėjimu, buvo Transcendentinė meditacija, kurią į Vakarus atnešė jogas Maharishi Mahesh. Pirmą kartą jį sutikau 1959 m., bet mane tuomet sužavėjo Subud, kad nediršau praktikuoti šios meditacijos. Daugelis mano paties mokinių pradėjo ją praktikuoti ir aš mačiau aiškia jos naudą, ypač nervingiems,

hiperaktyviems ir nekantriems žmonėms. Jie tapo ramūs ir daug geriau nei anksčiau susitvarkė su savo kasdiene veikla. Be to, nauda sveikatai taip pat buvo akivaizdi.

Galiausiai nusprendžiau pats imtis iniciatyvos ir praktikavau Maharishi meditaciją kaip savo disciplinos dalį. Ši meditacija apima mantrą, kuri tyliai kartojama krūtinėje, panašiai kaip rusų ortodoksų vienuoliai skaito širdies maldą. Iniciacijos sąlyga – pažadas neatskleisti mantros. Reikia pažymėti, kad Transcendentinės meditacijos metodas yra daug švelnesnis ir labiau kontroliuojamas nei Subud. Jis yra gerai žinomas visame pasaulyje ir yra natūralus bei veiksmingas būdas sumažinti psichologinę įtampą bei pažadinti ryšį su dvasinio pasaulio tikrove. Jos vertę pripažįsta net tie, kurie dėl savo religinių įsitikinimų skeptiškai vertino šį metodą. Be to, vienas iš patrauklių Transcendentinės meditacijos bruožų yra tai, kad ją galima praktikuoti vieniems arba grupėse ir ji nereikalauja didelio pasiruošimo. Dėl visų šių priežasčių metodas paplito gana greitai.

Tačiau transcendentinė meditacija yra gana ribota praktikos kryptis, nes ji nepaliečia visų žmogaus prigimties dalių. Visų pirma nemačiau jos praktikų ženklų sustiprinančių valią ir suvokimo augimą. Tačiau šios rūšies meditacija turi didelę vertę šiuolaikiniame pasaulyje. Esame pernelyg organizuoti, pernelyg įsitempę ir katastrofiškai stokojame tikėjimo. Labai nedaug kas gali paklusti griežtiems visiškos transformacijos reikalavimams. Tuo pačiu metu milijonai žmonių jaučia, kad jiems trūksta dvasinio darbo, kurį jie galėtų atlikti. Šia prasme Transcendentinė meditacija yra gana tinkama. Pirmieji jos rezultatai pasireiškia fiziologiniais pokyčiais. Pats Maharishi tai vadina nervų sistemos pertvarkymu. **Šis apibrėžimas puikus tuo, kad pabrėžia žmogaus esaties vienybę: nervų sistemoje glūdi mūsų būties gelmės.** Žmogaus tikrovė yra viena ir nedaloma. Pokalbiai su Maharishi, kurį labai gerbiu, man parodė, kaip gerai jis supranta skirtumus tarp prigimtinės ir dvasinės žmogaus būties aspektų.

Jeigu apie Subudą ir Transcendentinę meditaciją kalbame kaip apie natūralius metodus, skirtus pasirengimui dvasiniam darbui, tai ką daryti su tais judėjimais, kurie **atvirai skelbia paties Dievo tiesioginę įtaką žmogaus sielai?** Tarp jų pirmiausia yra Sekmininkų religija, kuri labai greitai plinta visame pasaulyje. Tiesiogiai ir iš pirmų lūpų patyręs šio ir panašių judėjimų vidinį veikimą bei išanalizavęs, priėjau išvados, kad čia veikia nors ir ne tyčinė, bet dalinė saviapgaulė. Dvasinis veiksmas gimsta „už proto“ ribų ir labai nelengva suprasti, iš kokio lygmens jis ateina. Dažniausiai žmonės nelaiko, kad dvasinis veikimas ateina iš *viršmentalinio* lygmens, arba priskiria jį daug aukštesniam lygmeniui, nei gali būti iš tikrųjų. Beveik visi dvasiniai veiksmai kyla iš mūsų pačių viršasmeninių struktūrų. Tik retkarčiais ar net netyčia žmogų paveikia aukštesnio lygio dvasinė jėga. Žmogus paprastai nepajėgus išverti tiesioginį Dievišką veiksmą.

Šių dalykų nesuvokimo pasekmė yra ta, kad žmonės pradeda nuoširdžiai ir sąžiningai aukštinti kokį nors mokytoją, judėjimą ar metodą į nederamą statusą. Ši situacija sukelia daugybę konfliktų. Be to, perdėtas viltis pakeičia nepagrįstas pesimizmas ir netgi ankstesnių požiūrių atmetimas. Dvasingi žmonės įgyja reputaciją kaip nepatikimi ir nesusiję su realybe.

Tai ypač vargina mūsų laikais, kai žmonija patiria precedento neturintį dvasinio vadovavimo ir pagalbos poreikį.

Visa tai, kas išdėstyta iki šiol, suteikia mums stimulą studijuoti dvasinę psichologiją, tačiau nėra jokios garantijos, kad mūsų tyrimai duos patikimų ir veiksmingų rezultatų. Tik materialūs besikartojantys fenomenai skatina reguliarius mokslinius tyrimus. Kiekviena dvasinė veikla yra unikali, o kai ji gimsta aukštame lygyje, jos neįmanoma nuspėti ar pakartoti. Šią aplinkybę turi gerai suprasti kiekvienas, kuris imasi tyrinėti žmogų. Nesugebėjimas tai suprasti priveda prie daugybės bevaisių psichinių ir dvasinių reiškinių „tyrimų“.

Norint suprasti dvasinius veiksmus, būtina išsiugdyti gebėjimus, leidžiančius juos atrasti ir pajusti savyje. Stebint tokį veiksmą iš vidaus, atrandame, kad jis paklūsta tam tikriems gravitacijos ar entropijos dėsniams. Tuo pat metu, žiūrint iš šalies, jis atrodo dirbtinis ir neracionalus. Tačiau tai nereiškia, kad žmogaus protas yra visiškai bejėgis prieš dvasinį veiksmą. Mes galėtume įgyti daugiau supratimo, apsiginklavę tinkamu metodu ir išmokę atlikti eksperimentus nesitikint gauti patikimų rezultatų. Šios knygos tikslas nėra ko nors išmokyti skaitytoją. Aš tiesiog bandau padėti jums mokytis iš savo patirties, atlikdamas savo eksperimentus.

Daugiau nei penkiasdešimt metų stebėjau dvasinių mokytojų darbą daugelyje šalių ir padariau išvadą, kad galima išskirti kelias pagrindines veikimo kryptis.

1 Trumpas susitikimas. Indijoje jis vadinamas Darshanu. Šventaisiais ar išminčiais laikomi žmonės dažniausiai leidžia lankytojams pasidalinti savo kompanija keletą minučių, o kartais leidžia pasilikti kelias valandas ar dienas. Kartais tokiu būdu galite pasiekti nuostabių rezultatų. **Daugelis žmonių teigia, kad jų gyvenimas visiškai pasikeitė po vieno trumpo apsilankymo pas Šri Ramana Maharishi iš Tiruvanos.** Mano gyvenimas patyrė visišką revoliuciją po vakaro, praleisto su Gurdžijevu 1920 m. spalį. Poveikis gali būti netikėtas vieno žvilgsnio ar prisilietimo rezultate. Be to, vienas atsakymas į užduotą klausimą gali nulemti viską. Tačiau tokių veiksmų rezultatai labai retai būna tikrai galingi ir ilgalaikiai. Dauguma piligrimų, aplankę šventąjį ar išminčių, jaučiasi sustiprinti ir padrąsinti, tačiau jų gyvenimas išlieka toks pat.

2. Organizacija su savo idėjų ir tam tikru sekėjų skaičiaus rinkiniu. Poveikis dažniausiai būna nuo kokio nors religinio ar nereliginio ritualo. Daug žmonių patenka į organizacijos, teigiančios jog gali perduoti malonę arba, kaip sako sufijai, barakos, įtaką. Tokia veikla peržengia įprasto mokymo ar disciplinos ribas. Tam reikia tikėjimo tais, kurie perduoda ir tais, kurie priima. Nors negalima paneigti šio poveikio tikroveiškumo, **jam trūksta vidinio potencialo transformuoti žmones. Turime dirbti patys, ir tam reikia kitų žmonių pagalbos.** Dažniausiai tokios organizacijos negali patenkinti atitinkamų reikalavimų ir suteikti reikiamą pagalbą. Ši aplinkybė kartu su bendru tikėjimo nuosmukiu yra pagrindinė priežastis, kodėl bažnyčios ir kitos religinės organizacijos šiandien yra nepatrauklios ieškantiems vadovavimo ir pagalbos.

3. Veikla siejama su kunigais, guru, šeichais ir dvasiniais lyderiais. Jie turi žinių, kurių dauguma kitų žmonių neturi dėl savo tinginystės ar galimybės jų gauti nebuvimo. Mokytojai bendrauja tiek su atskirais mokiniiais, tiek su grupėmis. Šiuo atveju **glaudus ryšys tarp mokinio ir mokytojo užsimezga tik tuomet, kai mokytojas neapkrauna savęs didele grupe.** Dažniausiai mokytojai nėra kruopštūs savo veikloje, o mokiniai tokiose grupėse nenutolsta nuo organizuotų religijų sekėjų. Tam tikra prasme, ypač malonės atžvilgiu, jie gali būti net prastesnėje padėtyje. Išoriškai mokytojo „asmenybė“ pakeičia „baraką“, kurio šaltinis yra už žmogaus ribų. Anksčiau ar vėliau šaltinio netolygumas tampa akivaizdus ir mokins lieka be nieko. Šiandien labai sunku rasti mokytoją. Manęs dažnai klausia, kaip atpažinti tikrą mokytoją. Visų pirma, niekada neturėtumėte priimti skubotų sprendimų. Jei jaučiate, kad „šito aš ieškojau, kad jis yra mano mokytojas“, palaukite ir patikrinkite savo išvadų teisingumą. Jei tavo jausmas buvo teisingas, tu savo nepaliksi. Be to, būtina atminti, kad pirmasis mokytojo požymis – savanaudiškų motyvų nebuvimas. Kiekvienas, kuris siekia asmeninės naudos, nesvarbu, pinigų ar valdžios, neturi teisės „lipti į lyderystės sostą“. Žinoma, mokytojas privalo turėti teorinių ir praktinių žinių, tačiau vien to neužtenka. Jis turi taip gerai pažinti save ir būti tokiu nuolankiu, kad aukštesnės energijos galėtų praeiti pro jį praktiškai be trukdžių. Apie visa tai galima spręsti pagal jo mokinius. Tikras mokytojas nepririša prie savęs mokinių, leidžia energijoms tiesiogiai juos veikti, o pats lieka nuošalyje. Netikras mokytojas savo mokinius laiko pajungtus sau.

4. Egzistuoja taip vadinamas „Ketvirtasis Kelias“, kurio pagrindinis tikslas – dirbti žmonijos labui. Čia mokymas yra antraeilis dalykas, ir galima net sakyti, kad mokytojų šiame kelyje nėra. Tuo pačiu Ketvirtasis Kelias yra labai reiklus savo keliamais reikalavimais stojantiems į jį. Jus galima išreikšti žodžiais: **Tarnavimas, Auka, Supratimas.** Tai tokia Gurdžijevio formulės mano interpretacija: „Sąmoningas darbas ir tikslinga kančia“. **Tikra Ketvirtojo Kelio mokykla turi palaikyti ryšį su Aukštesniojo Šaltiniu, kad gautų stiprybės ir vadovavimo.** Tie, kurie eina šiuo keliu, turi būti pasirengę gyventi „pasaulyje, bet *būti* ne iš šio pasaulio“. Iš jų retai reikalaujama **atrodyti kitaip nei kiti žmonės, tačiau jie turi *būti* kitokie.** Tokios mokyklos vadovas turi gerai suprasti jam tenkančias užduotis, taip pat žinoti savo vaidmenį dvasinėje savo laikmečio veikloje. Jis turi ugdyti savo mokinius taip, kad jie iš pradžių galėtų sėkmingai dalyvauti mokyklos veikloje, o vėliau, kiek sugeba, pradėtų savo veiklą Ketvirtajame Kelyje. Kiek žinau, terminą „Ketvirtasis kelias“ pirmasis pasiūlė Gurdžijevas, nurodęs neorganizacinės tarnystės žmonijai tradiciją, o taip pat su ja susijusius metodus. Pasak Gurdžijevio, Ketvirtasis kelias balansuoja tarp koncentracijos ir ekspansijos, priklausomai nuo pasaulio poreikių. Žmonijos istorija mums atskleidžia labai lėtą evoliuciją, vykstančią pagal įvairios trukmės ciklus. /.../

...būdamas septyniasdešimt ketverių, įkūriau mokyklą Šerborne, kur dabar rašau šią pratarbę. Mano darbo tikslas neturėtų kelti ypatingos painiavos. Pasauliui reikia apmokyti žmonių, gebančių veikti savo iniciatyva, gebančių sąmoningai dirbti ir kentėti. Šiuo atžvilgiu nusprendžiau viską, ką išmokau, **perduoti tiems, kurie sugeba tai priimti.**

Šioje knygoje aprašomas Kumbe Springse atliktas eksperimentas, kuris man labai padėjo ruošiantis į Sherborną. Tas metodas pasirodė esąs gana sėkmingas ne tik Sherborne, bet ir tiems žmonėms, kurie yra priversti dirbti savarankiškai.

Prieš pereinant nuo pratarmės prie pagrindinės knygos dalies, norėčiau parodyti dvasinės psichologijos reikšmę visos žmonijos likimui. Klausimas „**Kodėl žmogus egzistuoja?**“, kurį Kantas laikė beprasmiu, mums, priešingai, tampa pagrindiniu klausimu.

Gurdžijevas jį suformulavo taip: „**Kokia yra gyvybės Žemėje ir ypač žmogaus gyvenimo prasmė ir tikslas? Keista, kad šio klausimo nelaikome svarbiausiu iš visų klausimų. Jei matome kokį nors nežinomą sudėtingą mechanizmą ar įrenginį, tikrai norime žinoti, kas jis toks ir kam jis skirtas. Tą patį galima pasakyti apie viską, ką žmogus kuria.**

Gyvybė Žemėje yra gražiausias ir sudėtingiausias mechanizmas. Tačiau mes kažkodėl nebetikime, kad kažkas turėjo ją „sukurti“ ne tik tam, kad įsitikintume tokios nuomonės akivaizdžiu klaidingumu Kanto samprotavimuose, bet greičiau dėl jos nepagrįstumo ir bevertiškumo, apie ką galima spręsti iš Darvino darbų. Tikriausia tame yra priežastis, kodėl klausimas „Kokia yra visko, kas egzistuoja, prasmė“ išlieka mūsų dėmesio centre, net jei mes nebeklausiamo „Kodėl Dievas sukūrė gyvybę Žemėje apskritai ir konkrečiai žmogų?

Neigdami gyvenimo prasmės ir tikslo egzistavimą, grįžtame į egzistencializmo kelią.

Teigdami, kad mūsų gyvenimo prasmė ir tikslas yra išgyventi ir džiaugtis gyvenimu, mes atsiribojame nuo likusios gamtos, kurią šiandien aktyviai naikiname teršdami aplinką ir eikvodami jos išteklius. Nors mes galime ir nepritarti etologiniam požiūriui, pagal kurį žmogus yra gyvūnas visa to žodžio prasme, bet gamtos vienybės paneigti jau nebegalime. Gyvybė Žemėje yra vientisa ir nedaloma visuma, ir jei viena jos dalis kenčia, kenčia ir visos kitos.

Mes į situaciją žiūrime pro žmogiškus akinius ir mus domina tik žmogaus išlikimas, gerovė ir pažanga. Kai kurie žmonės netgi siūlo, kad tobulėjant kosmoso technologijoms vieną dieną paliksime šią apleistą ir negyvenamą planetą ir iš naujo sukursime žmonių civilizaciją kitoje Saulės sistemoje. Toks besąlygiškas žmogaus atsakomybės prieš Motiną Žemę neigimas mums turėtų atrodyti kaip baisi šventvagystė, bet taip neįvyksta, nes tikroji realybės samprata mums nesuvokiama. **Mums neateina į galvą, kad ne Gamta egzistuoja tam, kad tarnautų mums, bet, priešingai, kad mes egzistuojame tam, kad tarnautume Gamtai.**

Puikus Gurdžijevio atradimas (pranešimas arba apreiškimas, jei norite) buvo Savitarpio Paramos Įstatymas. Jis suformulavo tai taip: "Kiekviena egzistencijos forma yra palaikoma kitų formų, o savo ruožtu turi palaikyti kitų formų egzistavimą. Mes negalime ignoruoti šio dėsniu, todėl mūsų gyvenimas turi tarnauti kaip atrama kitos formos egzistavimui."

Savitarpio Paramos Įstatymas tikrai tinka mūsų Saulės sistemai. Taigi, gyvybės egzistavimą Žemėje užtikrina Saulės energija, taip pat atmosferos, vandenynų ir žemės plutos dėka. Augalinė gyvybės forma, paversdama anglies dioksidą deguonimi, užtikrina savo ir visų kitų gyvybės formų egzistavimą. Ekologiniai tyrimai parodė, kaip glaudžiai tarpusavyje

susijusios ir priklausomos visos gyvybės Žemėje formos. Mūsų užduotis – generuoti energiją, reikalingą sąmoningos gyvybės Žemėje ir Saulės sistemoje, įskaitant Mėnulį, evoliucijai. Štai ką reiškia garsusis posakis: „Žmogus egzistuoja tam, kad pamaitintų Mėnulį“.

Gana sunku paaiškinti, ką tai reiškia. Būtina suprasti, kad egzistuoja aukštesnio lygio Intelektas nei žmogaus, atsakingas už egzistavimo tvarką, taip pat už Žemės ir Saulės sistemos progresą. Gurdžijevs juos vadino „šventaisiais asmenimis“, kuriems aš naudoju graikišką terminą „demiurgai“, žymintys jėgas, palaikančias pasaulį tinkamoje tvarkoje. Kad galėtų atlikti savo darbą, šioms jėgoms reikia tam tikros energijos, kurią žmogus gali generuoti sąmoningų pastangų dėka. Viskas, kas egzistuoja, generuoja tokias energijas, bet augmenija ir gyvūnai tai daro nesąmoningai ir automatiškai. Žmogus nuo jų skiriasi gebėjimu tai daryti sąmoningais ir protingais veiksmais. Tai įmanoma dėl mūsų dvasinės prigimties. Teisingai ją naudodami mes ne tik atliekame savo pareigą gamtai, bet ir keičiame savo būtį. Ši „teisingą naudojimą“ Shivapuri Baba pavadino Shvadharma, Pak Subuh – Susila Buddhi Dharma, o Gurdžijevs - **Būtis-PartkDolg-Pareiga*****, reiškiantis „sąmoningą veiklą ir apgalvota kančią“. Tai taip pat yra „mirtis ir prisikėlimas“ Krikščioniškoje tradicijoje.

Visi mokymai ir visos religijos teigia, kad šiame gyvenime iš žmogaus reikalaujama tam tikrų veiksmų, tačiau nė vienas iš jų dar nepaaiškino, kodėl ir kokių tikslų. Gurdžijevs pasiūlė labai seną atsakymą į šį klausimą, kilusį net iš Zaratustros, bet kartu labai aktualų ta prasme, kad jis paliečia visas šiandienos žmogui rūpimas problemas. Mūsų planetos išsaugojimas yra šventa pareiga, o atlygis - geresnė mūsų palikuonių ateitis ir mūsų pačių nemirtinga egzistencija.

Šioje knygoje aprašiau kelis pirmuosius žingsnius kelyje į Shvadharma arba Being-PartkDolg-Duty. Supratę šio darbo principus ir patyrę, kaip tai gali pakeisti jūsų gyvenimą, pajausite jo skonį. Pamatysite, kad tai, ko iš mūsų reikalaujama, yra visiškai įmanoma ir kad tai vienintelis būdas gyventi oriai.

J. G. Bennettas

Šerbornas namas

1973 metų balandžio 25 d

.....

*Čia, mano požiūriu, Bennettas daro nelemtą klaidą: tapatinti dvasią su materija – tiesiog nerimta. Tai yra ezoteriniai samprotavimai arba proto žaidimai; ir tuose žaidimuose „paskęsta“ visi dvasiniai teoretikai. Tai, ką kuria žmonės, nėra nuo Dievo... Užtai ir prikuria sau bėdų.

**** Taip pažymėjau tas vietas, kur Bennettas aiškiai nukrypsta „į lankas“. Ne tik Bennettas, ne tik Gurdžijevs, bet ir daugybė kitų tyrinėtojų ir net šių laikų kvantinių fizikų – didelei mano nuostabai taip ir nepamatė, kad ta jungiamoji „struktūra“ tarp dvasios ir materijos yra Šviesa-Dvasia (tos sąvokos tapačios, nes tai išplaukia iš Jėzaus Kristaus Mokymo). Neturėdamas argumentų, kuo pagrįsti VISKO vienybę, holistinį požiūrį į Visatą, Bennettas nukrysta net į materializmą arba pripažinęs „**labai specifinės struktūros**“, **kuri apjungia dvasią ir materiją, egzistavimą**“, Bennettas puola į dualizmo duobę...Celestinos pastaba).**

***** Sunku racionaliai paaiškinti tą keistą ir sudėtingą Gurdžijevio sąvoką „BŪTIS-PARTKDOLG-PAREIGOS“, kuri leidžia būtybei suvokti *tikrąją tikrovę*, kuri skirta „sąmoningam darbui ir sąmoningoms kančioms“. Ta sąvoka aiškinama taip:**

"1. Vykdyti būties-Partkdolg-pareigą reiškia, kad mes neleidžiame intelektualinėms sąvokoms pereiti per mūsų protą mechaniniu būdu; kitaip tariant, mes suvokiame visus intelektualinius duomenis, kurie ateina į galvą. Kaip mes suvokiame tuos duomenis? Tai atliekama medituojant. Taigi, jei skaitome knygą, turėtume pabandyti ją medituoti.

"2. Turime suvokti visą savo Emocinio centro veiklą. Gaila matyti, kaip žmonės juda emocijų impulsu, visiškai mechaniškai, be jokios kontrolės. Taigi, mes turime suvokti visas emocijas.

"3. Motorinio centro įpročiai ir papročiai. Turime suvokti visą savo veiklą, visus judesius, visus savo įpročius ir nieko nedaryti mechaniškai.

„4. Turime tapti savo instinktų viešpačiais ir juos pažaboti. Turime juos suvokti nuodugniai, visapusiškai.

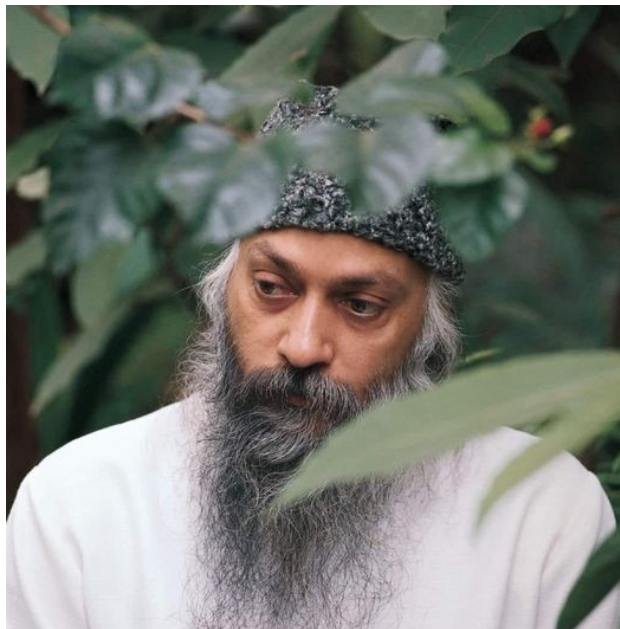
"5. Turime transmutuoti seksualinę energiją. Mes transmutuojame savo kūrybines energijas tam tikromis alcheminėmis procedūromis.

"Akivaizdu, kad mūsų gyvenimas klostosi harmoningai, kai tokiu būdu atliekame Kosminę Pareigą arba Būtį-Partkdolg-Pareigą ir gyvename harmonijoje su Begalybe, sutinkant su Didžiuoju Įstatymu. Taip galėsime sulaukti ekstazės kupinos senatvės, pasieksime meistriškumą ir tobulumą." Samael Aun Weor ištraukos iš klaidingo penkių centrų veikimo..." (Galvą nususukti galima nuo tokių ezoterinių terminų, kuriuos būtų labai lengva pakeisti žodžiais – Dievas, Dvasia, Palaima, Išmintis...)

GYVENIMAS YRA DABAR

Mano mylimas Autorius ir Mokytojas mokė Ramybės, kuri yra tikrasis kelias į Šviesą. OŠO nuolat kartojo:

„Visada tik dabar...Yra tik vienas momentas, o visa kita yra proto projekcija. Tik ši diena YRA. Rytojūs niekada neateis, negali ateiti, nes jis nepriklauso Realybės. Būkite akimirkoje. Įdėkite į šią akimirką visą savo sąmoningumą. Neleiskite praeičiai jus trukdyti, neleiskite ateiti ateičiai. Praeities nebėra, ji mirė. Mirk praeičiai kiekvieną akimirką, kad ir kokia buvo praeitis, rojus ar pragaras. Kad ir kas tai būtų buvę, numirk jai, būk gaivus ir jaunas, gimk iš naujo šią akimirką“.

Ošo Radžniš* kalbėjo:

Atrodo, kad žmogus yra dabartyje, bet taip tik atrodo. Žmogus gyvena praeityje. Jis eina per dabartį, bet lieka įsišaknijęs praeityje.

Praeitis dinga – kam prie jos kabintis? Jūs nieko negalite su ja padaryti; negalite grįžti atgal, negalite jos perdaryti, – kam prie jos kabintis? Tai ne lobis. O jeigu tu kabiniesi prie praeities ir manai, kad tai lobis, žinoma, tavo protas norės tai patirti dar ir dar kartą ateityje.

Protas projektuoja save, bet protas yra praeitis, todėl jūsų ateitis niekuo nesiskirs nuo praeities. Kas yra praeitis? Ką veikei praeityje? Kad ir ką būtum daręs praeityje, gerą ar blogą, tą ar kitką, – kad ir ką darytumei, sukursi tik tą patį dar kartą. Tai yra karmos teorija. Jei užvakar jauteisi piktas, tu sukūrei tam tikrą potencialą, kad jaustum pyktį vakar. Paskui tai pakartojai, suteikei pykčiui dar daugiau energijos. Pykčio nuotaiką dar labiau sustiprinai, palaistei ją; šiandien vėl kartosi tą patį, su dar didesne jėga, su dar didesne energija. Ir tada rytoj vėl tapsi šiandienos auka.

Kiekvienas veiksmas įsitvirtina, kiekviena mintis įsitvirtina. Kai pradedi su jais bendradarbiauti, suteiki jiems energijos. Anksčiau ar vėliau tai tampa įpročiu. Tu tai darysi, bet netapsi darytoju; tai darysite tik iš įpročio. Žmonės sako, kad įprotis yra antra prigimtis, tai nėra perdėta. Priešingai, tai nepakankamas įvertinimas! Tiesą sakant, įprotis tampa pirmąja prigimtimi, o gamta – antrąja. Gamta tampa knygos priedu ar išnaša, o įprotis – pagrindiniu tekstu.

Tu gyveni pagal įprotį – tai reiškia, kad įprotis gyvena vietoje jūsų.

Prisiminkite vieną dalyką: lai kiekviena tavo akimirka būtų pabaigta. Gyvenk kiekvieną akimirką taip, lyg ji būtų paskutinė. Tik tada ją užbaigsite. Žinokite, kad mirtis gali įvykti bet kurią akimirką. Ši akimirka gali būti paskutinė. Jauskite: „Jei turiu ką nors padaryti, turiu tai padaryti čia ir dabar, totaliai!

Mes atidedame. Šis vilkinimas tampa vidiniu dialogu, vidiniu monologu. Nedelsk. Gyvenk čia ir dabar. Ir kuo daugiau gyvensi dabartimi, tuo mažiau tau reikės šios nuolatinės „verbalizacijos galvoje“, to nuolatinio galvojimo. Jo reikės mažiau! Jis neišnyksta būtent dėl vilkinimo, o mes nuolat viską atidedame.

Mes visada gyvename rytojumi, kuris niekada ateis ir negali ateiti; tai neįmanoma. Tai, kas ateina, visada ateina ši diena, o mes ir toliau aukojame šią dieną dėl rytojaus, kurio niekur nėra. Po to protas ir toliau galvoja apie praeitį, kurią jau sunaikino, kurią paaukojo vardan to, kas dar neatėjo. Ir jis toliau atideda tai tolimesniam rytojui.

Vis galvojate, kad tai, ką praleidote, kada nors ateityje galėsite kompensuoti. Jūs niekada to neatgausite! Ši nuolatinė įtampa tarp praeities ir ateities, šis nuolatinis dabarties praradimas, šis vidinis triukšmas...

Likite akimirkoje, tik akimirkoje, absoliučiai čia ir dabar, tarsi nebūtų jokių vakar ir rytoj – tik tada galėsite būti visiškai čia ir dabar.

Ir ši buvimo pilnatvė dabartyje jus sieja su egzistencija, nes egzistencija nepažįsta praeities, nepažįsta ateities. Ji visad čia ir dabar.

Kai esi visiškai čia, vakar tavęs atgal nebetraukia, rytojus tavęs kažkur kitur nebetraukia, esi visiškai atsipalaidavęs.

Man buvimas akimirkoje yra meditacija, totalus buvimas akimirkoje. Ir tada viskas taip nuostabu, taip kvepia, taip šviežia. Niekas nesensta. Niekas niekur nepradingsta.

Tai mes ateiname ir išeiname; egzistavimas lieka toks, koks yra. Ne laikas praeina, o mes ateiname ir išeiname. Tačiau taip manyti klaidinga: užuot matę, kad einame pro šalį, sukūrėme puikų išradimą – laikrodį, o dabar laikas bėga.

Laikas yra proto išradimas savo esme, laikas egzistuoja tik tada, kai yra vakar ir rytoj; dabarties akimirka nėra laiko dalis.

Kai esi tik ČIA ir tik DABAR - laiko nebėra. Tu kvėpuoji, gyveni, jauti, esi atviras viskam, kas vyksta aplinkui. Ši diena yra viskas, kas yra. Dabar yra vienintelis laikas, kuriame esate, vienintelis laikas, kuriame jūs kada nors esate buvę. Jei norite gyventi, tai tik dabar arba niekada.“

.....

* Ištrauka iš Ošo knygos „Meilė, laisvė, vieatvė. Naujas žvilgsnis į santykius“. Paryškinimai – mano.

KODĖL MALONUMAS SUŽLUGDYS ŽMONIĄ?

Šis anglų mokslinės fantastikos rašytojo, filosofo, romano „Naujasis drąsus pasaulis“, garsaus kūrinio „Amžinoji filosofija“ autoriaus Oldoso Leonardo Hakslio mintys, parašytos beveik prieš šimtmetį...tikrai vertos dėmesio. Jam skyriau vietos ir knygoje „Šviesos keliu“.*

Pavojai, kurie iš tikrųjų gresia mūsų civilizacijai, vargu ar yra iš išorės, bet veikiau iš šiuolaikinio žmogaus sąmonės“.

Mano nuomone, iš visų įvairių nuodų, kuriuos mūsų civilizacija pamažu sintetina savo įsčiose, vargu ar yra kas stipresnis už keistą ir baisų reiškinį, bendrinėje kalboje žymimą terminu „malonumas“ (dedu šį žodį kabutėse, nes noriu parodyti, kad kalbu ne apie tikrą malonumą, o apie mūsų visuomenėje įprastus organizuoto laisvalaikio tipus). Kaip ir bet kuris kitas sveiko proto ir normalios psichikos žmogus, nekenčiu darbo. Tačiau aš mieliau sutikčiau aštuonias valandas per dieną sėdėti prie valdininko stalo, nei būti pasmerktas „malonumo“ kupinam gyvenimui.

Oldosas Leonardas Hakslis rašė:

Pramogautojai

Buvo laikas, kai pramogos reikalavo iš žmonių tam tikrų protinių pastangų. Pavyzdžiui, XVII amžiuje karališkųjų šeimų nariai ir jų aplinka labai mielai klausydavosi eruditų pamokslininkų (tarkime, dr. Donne) kalbų, diskusijų teologinėmis ir metafizinėmis temomis. Dalis pramoginės programos, pasiūlytos grafui Palatinui Frederikui jo vedybų su Džeimso I dukra proga, vyko mokslinė diskusija, pamiršau, kokia filosofine tematika, tarp Karališkojo antspaudo saugotojo lordo Williamso ir Kembridžo grupės logikų. Įsivaizduokite, ką pasakytų dabartinis valdovas, jei universiteto mokslininkai pakviestų jį taip pasilinksinti!

Karališkojo kraujo asmenys buvo ne vieninteliai, mėgę intelektualinius malonumus. Elžbietos valdymo epochoje bet kuri vidutinio kultūrinio lygio dama ar džentelmenas prireikus galėjo dalyvauti madrigalo ar moteto atlikime. Tie, kurie yra susipažinę su neįtikėtinu XVI amžiaus muzikos sudėtingumu ir rafinuotumu, supras, ką tai reiškia. Net paprasti žmonės rinkdavosi sau pramogas, reikalaujančias tam tikro sumanumo, originalumo ir asmeninės iniciatyvos. Jie klausėsi, pavyzdžiui, Otelo, Karaliaus Lyro ir Hamleto – aišku, su susidomėjimu ir supratimu. Jie dainavo ir grojo muzikos instrumentais. Valstiečiai metai iš metų atlikdavo įprastus ritualus: pavasarį ir vasarą vykdavo šokiai, žiemą – pantomimos, rudenį – derliaus šventė. Jų malonumai buvo protingi ir gyvi, o patys žmonės stengdavosi linksmintis.

Mes visa tai pakeitėme. Vietoj senų malonumų, reikalaujančių sumanumo ir asmeninės iniciatyvos, įkūrėme gigantiškas organizacijas, kurios tiekia mums jau paruoštus pramoginius produktus – produktus, kurie nereikalauja nei asmeninio dalyvavimo, nei pastebimų intelektualinių pastangų iš malonumų ieškotojų. Milijonai kino teatrų platina vienas ir tas pačias nesąmones. Trečiarūšiai rašytojai ir dramaturgai visada egzistavo, tačiau anksčiau jų kūriniai greitai mirdavo, neperžengdami miesto ar šalies, kurioje jie gimė, sienų. Šiandien nekompetentingų scenaristų darbai iš Los Andželo platinami visame pasaulyje. Iš daugybės žiūrovų nereikalaujama jokių protinių pastangų, jokio dalyvavimo – tereikia sėdėti ir žiūrėti į ekraną.

Ar žmonėms demokratinėse šalyse reikalinga muzika? Senais laikais jie patys ją kūrė. Dabar jiems tereikia įjungti patefoną. O jei nori literatūros, tam yra Spauda. Žinoma, oficialiai Spauda egzistuoja tam, kad teiktų informaciją. Tačiau iš tikrųjų jos užduotis yra užimti žmones, nereikalaujant iš jų menkiausių pastangų ir neapkraunant jų proto nė viena mintimi.

Reikia pripažinti, kad šią užduotį ji atlieka išskirtinai sėkmingai. Galite skaityti po du laikraščius kiekvieną darbo dieną, o dar vieną sekmadieniais daugelį metų iš eilės, nenaudojant jokių savo smegenų ar susikaupimo – pakanka tiesiog peržvelgti atspausdintas stulpelius.

Tam tikrose visuomenės dalyse vis dar populiarios sporto šakos, reikalaujančios asmeninio žmogaus dalyvavimo. Daugelis vidutinės ir aukštesnės klasės žmonių žaidžia golfą ir tenisą, o turtingesni šaudo paukščius, medžioja lapės ir slidinėja Alpėse. Tačiau didžiulės gyventojų masės „užsiima“ sportu netiesiogiai – mieliau žiūri futbolo rungtynes išvengdami paties žaidimo įtampos ir pavojus. Tiesa, visuose sluoksniuose jie vis dar šoka, bet jie šoka, visur darydami tuos pačius judesius pagal tas pačias melodijas. Dabar iš šokio kruopščiai ištrinti visi tiek vietinio, tiek individualaus savitumo pėdsakai.

Šie pasyvūs malonumai, šios paruoštos pramogos, vienodos visiems Vakarų pasaulio gyventojams, neabejotinai kelia didžiulį pavojų mūsų civilizacijai. Darbo valandomis didžioji dauguma žmonių jau yra užsiėmę grynai mechaninėmis užduotimis, o dabar laisvalaikio griebiamasi lygiai tokių pat standartizuotų ir tokių pat mažai sumanumo bei iniciatyvos reikalaujančių pramogų. Prie tokio darbo pridėjus analogišką laisvalaikį gausime absoliučiai tuščią dieną, kurios pabaiga suteikia didelį palengvėjimą.

Taip apsinuodijus, mūsų civilizacija gali lengvai nuslysti į ankstyvą beprotybę. Dėl neveiklumo atrofuoja siela ir smegenys, nesugeba pramogauti – pasisotina standartinėmis pramogomis, kurias gali sukrėsti nebent tik ryškaus smurto ir žiaurumo demonstracijos, – tokia ateities demokratinė visuomenė rizikuoja patirti mirtiną lėtinį nuobodulį. Tikėtina, kad ji seks senovės romėnų keliu – tų pačių romėnų, kurie galiausiai taip pat, kaip ir mes dabar, prarado galimybę pramogauti; romėnai, kurie, kaip ir mes, ėmė gyventi organizuotomis pramogomis, nedalyvaujant jiems patiems jų organizavime.

Nepakeliamas nuobodulys privertė juos reikalauti vis daugiau gladiatorių, vis daugiau dramblių, galinčių vaikščioti lynu, vis daugiau egzotiškų gyvūnų, kuriuos būtų galima paskersti visuomenės akivaizdoje. Mūsų visuomenė reikalauja ne mažiau, bet dėl to, kad dar liko keli idealistai, jie negauna visko, ko nori. Žiauriausiomis pramogų formomis dabar mėgaujamasi tik paslapčia. Norėdami patenkinti savo potraukį žmogžudystei ir kraujo praliejimui, turite tapti Ku Klux Klano nariu. Tačiau nusiminti nereikėtų: tikriausia hipodromo arenoje vis tiek išvysime tekantį kraują. Pažaboti žmonių norą bet kokia kaina įveikti nuobodulį gali būti nelengva užduotis net idealistams.“

.....

***Kalbant būtent apie šį autorių (60-aisiais metais jų buvo ir daugiau), kuris kaip ir kiti ieškojo lengviausio kelio į vidinį pasaulį, pasitelkiant ne savo valią, ramybę ir tikėjimą, o tam tikras psichodelines medžiagas, kurios juos nuvedė į tamsą, pražūtį. Jo knyga „Suvokimo durys“ (*The Doors of Perception*), deja, suklaidino ne vieną ieškotoją. Šviesai nereikia jokių pagalbinių priemonių. Atminkite TAI.**

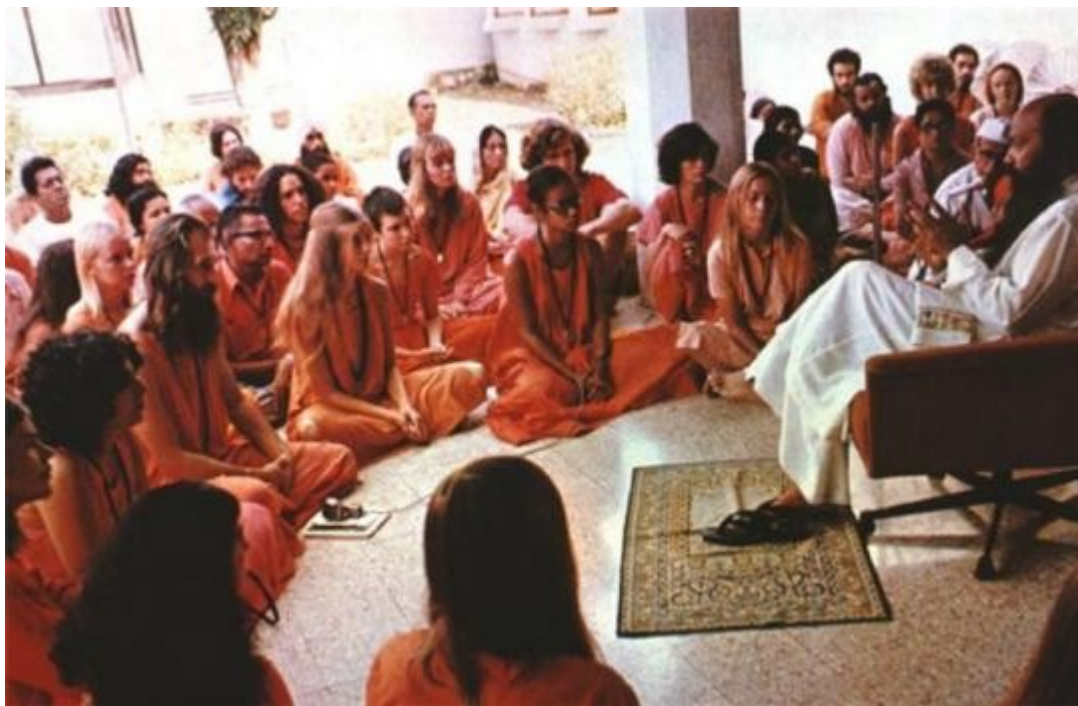
EZOTERINIAI ŽAIDIMAI: KLIŪTIS AUGTI

OŠO RADŽNIŠ atsako į savo sekėjų klausimus.

5 skyrius

– Ar yra skirtumas tarp kūno ir proto, materijos ir sąmonės, fizinio ir dvasinio? Kaip galima „išeiti“ už kūno ir proto, – juos pranokti, transcenduoti, kad pasiektume dvasinę sąmonę?

Pirmas dalykas, kurį reikia suprasti, yra tai, kad kūno ir proto atskyrimas yra visiškai neteisingas. Jei pradėsite nuo tokio skirstymo, nieko nepasieksite: klaidinga pradžia niekur neveda. Iš to nieko nebus, nes kiekvienas žingsnis turi savo loginį vystymąsi. Antrasis žingsnis seka iš pirmojo, o trečiasis – iš antrojo ir pan. Yra loginė seka. Todėl žengdami pirmą žingsnį jūs, tiesą sakant, jau viską pasirenkate.

Ošo su sekėjais.

Pirmas žingsnis svarbesnis už paskutinį, pradžia turi daugiau prasmės nei pabaiga, nes pabaiga yra pabaiga, rezultatas. Bet mes visada galvojame apie pabaigą, o ne apie pradžią. Mums labiau rūpi tikslai nei priemonės. Pabaiga mums tapo tokia svarbi, kad mes visiškai

pamiršome apie sėklą, apie pradžią. Ir tada mes gyvename svajonėse ir niekada nepasiekiame realybės.

Bet kuriam ieškotojui toks padalijimas, tokia dvilypė būties samprata – kūnas ir protas, fizinis ir dvasinis – yra klaidingas žingsnis. **Būtis yra nedali**, – visi dalijimai yra psichiniai. Proto požiūris į dalykus sukuria dvilypumą. Atskirtis – proto kalėjimas.

Protas negali kitaip. Jis negali įsivaizduoti dviejų priešybių kaip visumos, dviejų poliarinių priešingybių kaip vieno. Protas yra trokšta nuoseklumo. Jis neįsivaizduoja, kaip šviesa ir tamsa gali būti viena. Tai nenuoseklu, paradoksalu.

Protas yra priverstas generuoti priešingybes: Dievas ir velnias, gyvenimas ir mirtis, meilė ir neapykanta. Ar įmanoma įsivaizduoti, kad meilė ir neapykanta yra ta pati energija? Tai protui sunku. Ir todėl jis skirsto. Tuomet nelieta problemos: meilė yra neapykantos priešingybė, o neapykanta yra priešinga meilei. Dabar viskas logiška, ir protas gali nurimti. Todėl **dalijimas reikalingas proto patogumui, o ne tiesai, ne tikrovei**.

Labai patogiu save skirstyti į dvi dalis: kūną ir save. Tačiau atskyrimo metu žengi neteisingą žingsnį. Ir kol negrįši atgal ir nepakeisi savo pirmojo žingsnio, tol daug gyvenimų klaidžiosi ir klaidžiosi, ir nieko iš to neišeis; vienas klaidingas žingsnis veda prie dar didesnių klaidingų žingsnių. Taigi, pradėkite nuo tinkamos pradžios.

Atminkite, kad **jūs ir jūsų kūnas yra ne du, o vienas**. Du – tai tik dėl patogumo. Kalbant apie esatį, – užtenka vieno. Dalinti save į dvi dalis yra dirbtinis metodas. Realybėje jautiesi, kad esi viena, bet kai pradedi apie tai galvoti, iškyla problema. Kai tavo kūną apima skausmas, tu negalvoji apie save ir savo kūną kaip skirtingus. Jaučiate vienybę su kūnu. Ir tik vėliau, pradėjus mąstyti, imate skirstyti.

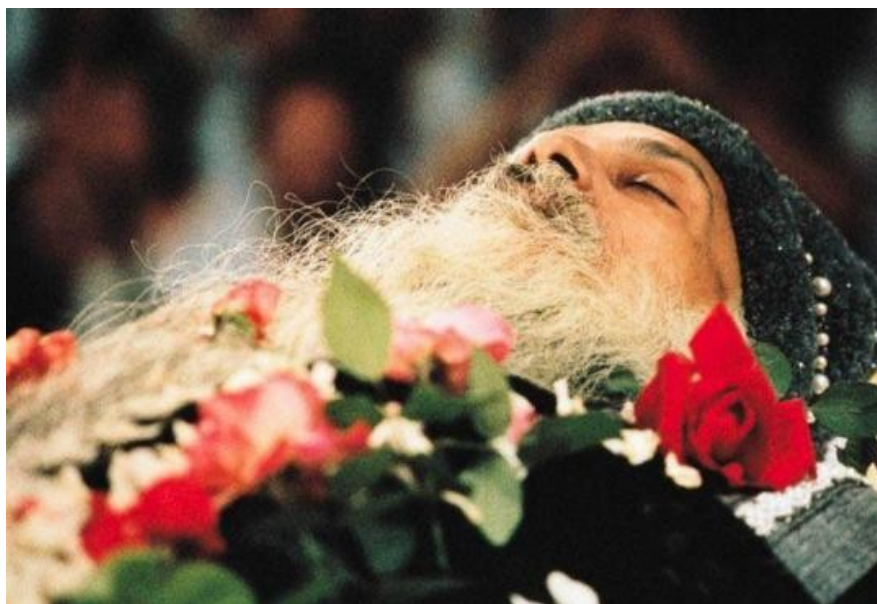
Esamu momentu nėra dalijimo. Pavyzdžiui, jei jums prie širdies pridės peilį, jūmyse neliks susiskaldymo. Jūs negalvojate, kad jūsų kūnas dabar bus nužudytas, – jaučiate, kad **jūs** būsite nužudyti. Tik vėliau, kai visa tai tampa atminties dalimi – apie tai susimąstote. Galite teigti, kad buvo ketinama nužudyti jūsų kūną. Bet tą akimirką jūs negalėjote taip sakyti.

Kai jūs jaučiate, patiriate vienovę; Kai pagalvojate, imate dalinti. Taip sukuriama priešas. Jeigu jūs ne kūnas, kyla kova. Gimsta klausimas: "Kas yra šeiminkas? Kūnas ar aš?" Tada ego jaučiasi įskaudintas. Jūs pradėdate slopinti kūną. Kai slopinat kūną, slopinat save. Kai kovojate su savo kūnu, kovojate su savimi. Kyla painiava. Ir visa tai yra savižudybė.

Net ir pabandžius nuslopinti savo kūną – tai nepavyks. Ar galite kairiąja ranka įveikti dešinę? Jos atrodo atskiros, bet per jas teka ta pati energija. Jeigu jos iš tikrųjų būtų atskirtos, tuomet būtų galimas įveikti, o ne tik nuslopinti – visiškai sunaikinti! Bet kai ta pati energija teka per abi, kaip galėčiau nuslopinti savo kairę ranką? Visa tai atrodo kaip tyčinis žaidimas. Galiu prispausti dešinę ranką prie kairės ir apsimesti, kad dešinė laimėjo. Bet kitą minutę jau keliu kairę ranką, ir niekas jos nebestabdo. Mes visi žaidžiame šį žaidimą. Nuolat. Kartais tu nugali seksą, kartais seksas tave. Tai tampa užburtu ratu. Sekso nuslopinti neįmanoma. Jį galima transformuoti, bet nuslopinti – ne.

Toks žingsnis, kai jūs atsiskiriate nuo savo kūno, veda į slopinimą. Ir jei esate už transformaciją, nepradėkite nuo dalijimo. **Transformacija atsiranda tik suvokus visumą kaip Visumą.**

Represijos kyla iš klaidingo supratimo apie visumą kaip atskirų dalių rinkinį. Jei žinau, kad abi rankos yra mano, tai kvaila slopinti kurią nors vieną. Pačios pastangos yra absurdiškos: kas ką turėtų slopinti? kas turi su kuo kovoti? Jei nesigėdijate savo kūno ir jame jaučiatės lengvai bei atsipalaidavę, tuomet galite žengti pirmąjį žingsnį tinkama linkme. Tada nebus susiskaldymo ar slopinimo.

Ošo mirė, nes, kaip teigė jis pats, buvo nunuodytas taliu Amerikos kalėjime.

Jei atskiriate save nuo savo kūno, daug kas iš to seka automatiškai. **Kuo labiau slopinat kūną, tuo gilesnis jūsų nusivylimas, nes nuslopinti neįmanoma.** Galite sudaryti laikinas paliaubas, bet tada vėl būsite nugalėtas. Ir kuo didesnė jūsų neviltis, tuo didesnis atsiskyrimas, tuo platesnis tarpas susidaro tarp jūsų ir jūsų kūno. Pradėdate jausti jam

priešiškumą. Imate jausti, kad kūnas pernelyg stiprus, todėl negalite jo nuslopinti. Ir tada nusprendžiate: „Nuo šiol aš su juo kovosiu ryžtingiau!“

Todėl ir sakau, kad viskas turi savo logiką. Jei pradėsite nuo neteisingos prielaidos, galite eiti iki galo ir nieko nepasieksite. **Kiekviena kova veda į kitą kovą.** Protas galvoja: "Kūnas per stiprus, o aš silpnas. Teks jį stipriau spausti." Arba kitaip: „Reikia susilpninti organizmą“. Visos askezės tėra bandymai susilpninti organizmą. Bet kuo silpnesnis jūsų kūnas, tuo silpnesni ir jūs. Tarp jūsų ir jūsų kūno visada yra santykinė jėgų pusiausvyra.

Kai tik nusilpstate, dar labiau nusiviliate, nes dabar jus dar lengviau nugalėti. Ir nieko negalite padaryti. Kuo silpnesnis būsite, tuo mažiau šansų įveikti savo kūno trauką ir tuo daugiau pastangų turėsite įdėti, kad laimėtumėte. Todėl pirmiausia reiktų liautis galvoti apie atskyrimą. **Skirstymas – į fizinį ir dvasinį, materialųjį ir psichinį, sąmonę ir materiją – tėra kalbos klaida. Visas šias nesąmones generuoja kalba. /.../**

Naudokite žodį „pagal“ ir galimybė pasikeis. „Pagal“ yra dirbtinis žodis, kurį de Bono paėmė iš poezijos arba kaip hipotetinę galimybę. Tai neutralus žodis, kuriame nėra įvertinimo, priekaištų ar padaršinimo, jokių įsipareigojimų nei už, nei prieš. Esi įžeistas, o tu atsakai: „pagal“. Ir pajuskite skirtumą savo viduje. Vienas žodis gali viską pakeisti. Atsakydami „pagal“, jūs sakote: „Aš tave girdėjau. Dabar žinau, kaip tu manai. Galbūt tu teisus; gal tu klysti. Neteikiu jokio vertinimo“.

Kalba sukuria susiskaldymą. Netgi didieji mąstytojai kalbiniu požiūriu kuria dalykus, kurių nėra. Paklauskite jų: „Kas yra protas?“ Jie atsakys: „Ne materija“. Paklauskite jų: „Kas yra materija?“, jie atsakys: „Ne protas“. Jie nežino, nei kas yra protas, nei kas yra materija. Jie apibrėžia materiją per protą, o protą per materiją. Išakos lieka nežinomos. Tai absurdiška, bet mums vis tiek patogiau, nei tiesiog prisipažinti: „Nežinau. Apie tai nieko nežinoma“.

Sakydami „Protas nėra materija“, – nusiraminame, tarsi kažkas būtų nuspręsta. Bet tai nieko nepaaiškina. Ir protas, ir materija lieka nežinomi, bet sakyti „nežinau“, labai skaudintų ego. Atskyrimo momentu mums atrodo, kad tampame šeimininkais to, apie ką nieko neišmanome.

99 procentus filosofijos sukuria kalba. Skirtingos kalbos sukuria skirtingas filosofijas, o jei pakeisite kalbą, pasikeis ir filosofija. Štai kodėl filosofija yra neišverčiama. Mokslą galima išversti, o filosofiją – ne. Poezija dar labiau neišverčiama, nes priklauso nuo tam tikrų kalbos niuansų. Keisdami kalbą prarandame visą poezijos skonį ir aromatą. Šis aromatas priklauso nuo tam tikrų žodžių raiškos ir derinimo. Ir šito neįmanoma išversti.

Taigi, pirmas dalykas, kurį visada reikia atminti, – ne pradėti nuo dalijimo. Tik tada pradžia bus teisinga. Aš nesakau, kad turėtume pradėti nuo sąvokos „Aš vieningas“. Šiuo atveju taip pat pradėtumėte nuo koncepcijos. Tiesiog pradėkite nuo nežinojimo, nuo nuolankios nežinomybės, nuo „Aš nieko nežinau“.

Galima tvirtinti, kad protas ir kūnas yra atskiri, arba galima užimti priešingą poziciją ir pasakyti: "Aš esu vientišas. Kūnas ir protas nedalūs." Tačiau šis teiginys taip pat reiškia susiskaldymą. Dvilypumo jausmui priešpastatote vienybę. Šis teiginys irgi yra subtilus slopinimas.

Taigi, nepradėkite nuo Advaitos, nedualistinės filosofijos. Pradėkite nuo esmės, o ne nuo sąvokų. Pradėkite nuo gilaus, nekonceptualaus suvokimo. Tai aš vadinu tinkama pradžia. Pradėkite jaustis egzistenciškai. Nesakykite „vienas“ ar „du“; nesakyk „tai“ ar „ta“. Pradėkite jausti, tai – kas yra. O pajauti kas yra, galima tik tada, kai nėra proto, kai nėra sąvokų, filosofijų, doktrinų ar net pačios kalbos. Kai kalbos nėra, jūs esate būtyje. Kai kalba yra, jūs esi prote.

Su kita kalba turėsite kitokį mąstymą. Yra tiek daug kalbų. Ne tik kalbiniu, bet ir religiniu bei politiniu požiūriu. Komunistas, sėdintis greta manęs, tikrai nėra su manimi. Jis gyvena kitoje kalboje. O kitoje mano pusėje sėdi žmogus, kuris tiki karma. Tarp jų visiškai neįmanomas dialogas, nes jie nemoka vienas kito kalbos. Net jeigu jie vartoja tuos pačius žodžius, jie vis tiek nesupras vienas kito. Kiekvienas – savo visatoje.

Su kalba kiekvienas gyvena savo izoliuotame pasaulyje. Be kalbos priklausai vienai bendrai kalbai – būtybei. Štai ką aš turiu omenyje sakydamas meditacija: iškristi iš asmeninio kalbinio pasauliuko ir patekti į bežodę būtį.

Tie, kurie atskiria kūną ir protą, visada yra prieš seksą. Dėl to, kad seksas dažniausiai yra vienintelė mums žinoma neverbalinė, natūrali patirtis. Kalba čia visai nereikalinga. Jei sekse vartojate kalbą, į ją giliai įsigilinti neįmanoma. Ir visi tie, kurie teigia, kad tu – ne kūnas, yra prieš seksą, nes sekse esi absoliučiai neatsiejamas.

Negyvenkite žodžių pasaulyje. Pasinerkite giliau į pačią esmę. Naudokite ką tik norite, bet vėl ir vėl grįžkite į neverbalumo lygį, į sąmonės lygį. Gyvenkite su medžiais, paukščiais, dangumi, saule, debesimis ir lietumi, – visur gyvenkite su nekalbia esybe. Ir kuo daugiau tai darysite, kuo giliau į tai gilinsitės, tuo pilniau pajausite vienybę, kurios nėra dualumo opozicijose; vienybę, kurią sudaro ne dviejų sąjunga, o žemyno vienybė su sala, kuri po okeano vandeniui sudaro vieną visumą su žemynu. Šios dvi visada buvo viena. Jie jums atrodo atskiri, nes žiūrite tik į paviršių.

Kalba yra paviršius. Visų tipų kalbos – religinės, politinės – yra paviršiuje. Kai gyveni su bežode esybe, priartėji prie subtilios vienybės, kuri yra ne matematinė, o egzistencinė.

Nežaiskite šių žodžių žaidimų: „Kūnas ir protas skirtingi“, „Kūnas ir protas yra viena“. Palikite juos ramybėje! Įdomu, bet nenaudinga. Šie žaidimai niekur neveda. Net jei juose randi tiesą, tai tik žodinė tiesa. Ko jie gali jus išmokyti? Daugelį tūkstančių metų jūsų protas žaidžia tą patį žaidimą, bet tai vaikiška; Žodžių žaidimai yra vaikiški. Nesvarbu, kaip rimtai juos žaidžiate. Galite rasti daug dalykų, patvirtinančių savo poziciją, daug reikšmių; bet visa

tai vis dar žaidimas. Kasdieniame gyvenime kalba yra būtina, tačiau su ja negalima pereiti į gilesnes sferas, nes šios sferos yra neverbalinės. /.../

Daugelis žmonių iššvaistė savo gyvenimus įvairioms paieškoms. Jei į viską žiūrite pernelyg rimtai, galite lengvai iššvaistyti savo gyvenimą. Žaisti žodžiais toks malonus egoizmas, kad galite tai daryti visą gyvenimą. Net jei tai įdomus ir smagus žaidimas, dvasiniam ieškotojui jis beprasmiškas.

Dvasinis ieškojimas nėra žaidimas.

Panašų žaidimą galima žaisti su skaičiais. Galite nubrėžti paraleles. Galima suskaičiuoti, kodėl savaitėje yra septynios dienos, septynios natos oktavoje, septynios sferos ir septyni kūnai. Kodėl visada septyni? Tada aplink jį kuriate filosofiją, bet ta filosofija bus tik jūsų vaizduotės produktas. /.../

Galite žaisti su visu tuo ir rasti daugybę atitikmenų. Pasaulis yra toks platus, toks begalinis ir kiekvieną minutę nutinka tiek daug dalykų, kad sutapimai neišvengiami. Šie sutapimai sumuojasi ir jūs sukuriate tokį ilgą sąrašą, kad pradėsite tuo tikėti. Tada pagalvojate: „Kodėl visada septyni? Čia yra kažkokia paslaptis“. Visa paslaptis ta, kad tavo protas mato sutapimus ir bando juos logiškai interpretuoti. /.../

Tai, ką sakau, visada yra fragmentiška, nebaigta. Kalboje daug tarpų, kurių neįmanoma įveikti. Su manimi teks šokinėti iš vieno taško į kitą.

Sistemą nesunku sukurti, nes visus tarpus galima užpildyti fantazija. Tada viskas tampa labai tvarkinga, švaru, logiška. Bet kai tik viskas tampa logiška, visa vis labiau ir labiau nutolsta nuo egzistencijos šaltinio.

Kuo daugiau žinote, tuo giliau jaučiate, kad yra spragų, kurių neįmanoma užpildyti. Egzistencija niekada nebūna nuosekli. Sistema gali būti nuosekli, bet pati būtis niekada nebus nuosekli. Ir jokia sistema negali to paaiškinti. Kai žmonės ėmė kurti būties aiškinimo sistemas (Indijoje, Graikijoje, Kinijoje), jie kūrė žaidimus. Jei pirmas žingsnis buvo teisingas, vadinasi, visa sistema veiks puikiai, o jei nebuvo žengtas pirmasis žingsnis, tada visa konstrukcija sugriūna. Visa ši konstrukcija yra vaizduotės padarinys. Tai nuostabu. Poetiška. Tačiau kai tik sistema pradeda tvirtinti, kad jos egzistavimo versija yra absoliučiai teisinga, ji virsta destruktviu smurtu. Visos tos tiesos sistemos yra tik poezija. Graži poezija, bet nieko daugiau. Daugelį spragų užpildė vaizduotė.

Gurdžijevas* telkė dėmesį į kai kuriuos tiesos fragmentus, bet kadangi teorija negali būti pagrįsta vienu ar dviem fragmentais, jis surinko daug fragmentų. Ir tada jis pabandė sujungti juos visus į nuoseklią sistemą. Ir jis pradėjo pildyti spragas. Tačiau kuo daugiau jų prisipildė, tuo labiau buvo prarasta tikrovė. Ir galiausiai visa sistema subyrėjo dėl šių užpildytų spragų.

Tas, kuris yra užburtas mokytojo asmenybės, gali nepastebėti jo mokymo spragų, o kiti matys tik spragas ir nė vieno tiesos fragmento. Savo pasekėjams Buda yra Buda (nušvitęs),

bet kiti yra suglumę, nes mato tik spragas. Jei sujungsite visas tas spragas, tai bus destruktiviu; o jei sujungsite visas tiesos dalis, tai gali būti jūsų transformacijos pagrindas.

Tiesa neišvengiamai bus fragmentiška. Ji tokia beribė, kad jos negali suvokti mūsų ribotas protas. O jei norėsite suvokti visumą, teks atsisveikinti su savo protu, jį pranokti. Bet jei sukursite sistemą, galvos nepamesite, nes protas užpildys visas spragas. Sistema bus aiški, nesudėtinga, darys įspūdį savo aiškumu ir pagrįstumu, bet tik tiek. Tačiau norint transformuotis, reikia kažko daugiau: jėgos ir energijos. Ir ši jėga ateina tik per trumpas prošvaistes.

Protas sukuria daugybę sistemų ir metodų. Jis tiki: „Jei gyvensiu taip, kaip gyvenu, – atrasiu kažką gilesnio“. Tai absurdas. Tačiau protas nenuilstamai galvoja, kad kažkur Tibete, kažkur Meru Pravate ar kur kitur vyksta „tikrasis“ gyvenimas. Širdyje sumaištis: kaip ten patekti? Kaip susisiekti su ten dirbančiais mokytojais? Protas visada kažko ieško kažkur toli, o ne čia ir dabar. Protas *čia* niekada nebūna. O žmonės traukia bet kokia teorija: "Šiuo metu Meru kalne vyksta kažkas tikro! Eikime ten, susisiekiame su mokytojais ir tai mus pakeis!"

Netapkite tokių dalykų auka. Net jei jie yra atrodo patikimi, nesijaudinkite dėl jų. Tai, ką kas nors jums sako, gali būti tiesa, tačiau jūsų susižavėjimo priežastis yra klaidinga. Dabartis yra čia ir dabar; šiuo metu ji yra su tavimi. Tiesiog dirbk su savimi. Net jei aplankysite visus Meru kalnus, vis tiek turėsite grįžti į save. Galiausiai atrasite, kad ir Meru kalnas, ir Tibetas yra *čia*: "Čia, mano viduje. Ir aš klajojau taip toli..."

Kuo sistema racionalesnė, tuo greičiau ji sugriūna ir reikia imtis ko nors irracionalaus. Tačiau kai tik įvedate neracionalų elementą, protas nebegali jo atlaikyti ir ima skilinėti. Taigi nesijaudinkite dėl sistemų. Peršokite į „čia ir dabar“.

.....

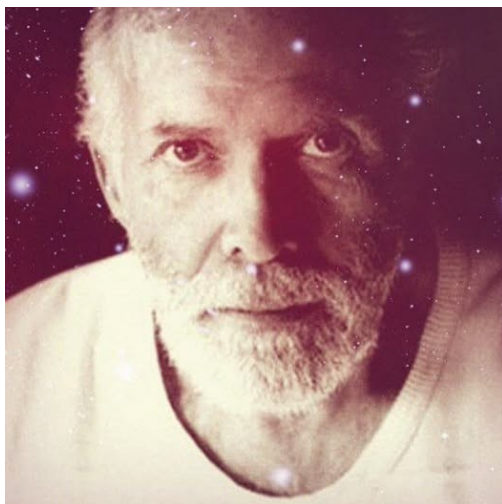
Versta iš OŠO knygos. EZOTERIKOS PSICHOLOGIJA.

(Osho Rajneesh. The Psychology of the Esoteric. 2nd ed., 1989)

* **Gurdžijevs** – Ošo savo knygoje jį nuolat kritikavo. Tai iš Rusijos kilęs mistikas ir dvasinis mokytojas. Gyveno 1866m. – 1949 m.. Gimė graikų-armėnų šeimoje Rusijos imperijos mieste Aleksandropolyje (dabar Giumri, Armėnija). Nuo pat jaunystės domėjosi dvasingumu, keliavo po Egiptą, Turkiją, Artimuosius Rytus, Afganistaną, Turkestaną, aplankė Meką. Kelionėse rinko informaciją apie ezoterinius religijų elementus (sufizmą, rytų krikščionybę, budizmą), apie įvairių tautų šokius ir muziką. 1913 m. Gurdžijevs atvyko į Maskvą, kur pradėjo savo ezoterinius mokymus. 1915 m. susipažino su garsiu to meto filosofu, ezoteriku Piotru Uspenskiu. Jie drauge ėmė vesti mokymus, rengė ekspedicijas. Vėliau suformulavo dvasinių praktikų koncepciją, pavadintą „Ketvirtuoju Keliu“.

ROBERTAS ADAMSAS

Šri Ramana Maharshi mokiny, Advaitos mokytojas*

Robertas Adamsas yra vienintelis Vakarų mąstytojas, kurio, kaip dvasinio mokytojo, autoritetą pripažįsta daugelis tradicijų, vienas rečiausių išminčių, pasiekusių didelį nušvitimą. Jo spontaniškos, neįtikėtinai emocionalios mintys savo originalia, atvira forma yra gyvenimo pamokos ir vertingi patarimi kiekvienam. Tai brangi galimybė išskleisti sparnus ir pakilti virš pasaulio, pakilti į tyriausios laimės buveinę, kuri yra tikroji žmogaus prigimtis. Robertas Adamsas, retas šiuolaikinis mistikas, suvokęs amžinąją tiesą. TIESOS ieško katalikai ir visokių religijų adeptai bei filosofai, manantys, kad TIESĄ galima pažinti savo galva, tai yra protu. Kai perskaitysite Adamso biografiją, suvoksite, kad TIESOS pažinimas yra Dievo Malonės rezultatas. Tokiems žmonėms išreikšti savo vidinį ŽINOJIMĄ (gnosį) nereikia nei painių silogizmų, nei teologinių dogmų ir tarptautinių žodžių tiradų. Jų žodžiai – tai balzamas sielai. Jie iš tikrųjų gydo. Iš jų reikia mokytis suprasti save ir Realybę. Robertas Adamsas amerikiečių Advaitos mokytojas. Dar paauglystėje jis tapo Šri Ramana Maharshi bhaktu Tiruvannamalajuje, Indijoje. Vėlesniame gyvenime Adamsas vedė satsangus* tik su nedidele bhaktų grupe Kalifornijoje (JAV). Robertas ašrame nedalyvavo. Satsangai vyko ištikimo bhakto Henriko namuose. Jis daugiausia rėmė Jnana jogos kelią, pabrėždamas savęs tyrinėjimo praktiką. Adamso mokymai jo gyvenimo metu buvo nežinomi, bet jau tada jie buvo plačiai žinomi tarp Advaita Vedanta filosofijos žinovų ir Vakarų Bhagavano Šri Ramana Maharshi bhaktų.

ROBERTO ADAMSO BIOGRAFIJA

Robertas Adamsas gimė 1928 m. sausio 21 d. Manhetene ir užaugo Niujorke, JAV. Adamsas tvirtino, kad, kiek jis atsimena, nuolat matydavo baltą, plaukuotą, barzdotą, ant lovos sėdintį maždaug dviejų pėdų ūgio vyrą, kuris kalbėjo su juo jam nesuprantama kalba. Jis tai pasakojo tėvams, bet jie galvojo, kad Robertas žaidžia žaidimus. Vėliau jis sužinojo, kad šis žmogus buvo jo būsimo guru Šri Ramana Maharshi vizija. Būdamas septynerių mirė Adamso tėvas ir tos vizijos staiga nutrūko. Adamsas pasakojo, kad tada jis sukūrė savo siddhi: visada, kai tik ko nors norėjo, nuo saldinių iki smuiko, jam tereikėjo tris kartus pasakyti daikto pavadinimą ir norimas daiktas iš kažkur atsirasdavo arba jį kažkas jam padovanodavo. Jei mokykloje vyko egzaminas, Adamsas tiesiog sakydavo: „Dieve, Dieve, Dieve“, ir atsakymai jam iškart iškildavo prieš akis. Adamsas teigė, kad būdamas keturiolikos metų patyrė gilų dvasinį pabudimą. Tai buvo baigiamasis matematikos egzaminas, o Adamsas buvo visiškai jam nepasiruošęs. Kaip įprasta, jis tris kartus ištare „Dievas“, tačiau rezultatas buvo fenomenalus ir nenumatytas: dar neatsakius į klausimus, kambarys prisipildė šviesos, tūkstantį kartų šviesesnės už saulę. Tai atrodė kaip atominė

bomba, bet tai nebuvo deganti šviesa. Tai buvo gražus, ryškus, spindintis, šiltas švytėjimas. Kai tik pagalvoju apie tai dar ir dabar tai priverčia mane sustoti ir susimąstyti. Visas kambarys, viskas skendėjo šviesoje. Visi vaikai atrodė kaip daugybės šviesos dalelės. Aš pajutau, kad tirpstu į tą spindinčią būtybę, į sąmonę. Aš įsiliejau į sąmonę. Tai kilo ne iš kūno. Buvo visiškai kitaip. Supratau, kad nesu savo kūne. Tai, kas atrodė kaip mano kūnas, buvo nerealu. Aš išėjau už šviesos į tyrą spindinčią sąmonę. Aš tapau viskuo. Mano individualumas susiliejo į gryną absoliučią palaimą. Aš išsiplėčiau. Aš tapau visata. Jausmas neapsakomas. Tai buvo visiška palaima, visiškas džiaugsmas. Kitas dalykas, kurį pamenu, buvo mokytojas, kuris mane purtė. Visi mokiniai išėjo. Klasėje likau vienas. Grįžau į žmogaus sąmonę. Šis jausmas manęs neapleido. Kai Adamsui buvo 12 metų, jo mama vedavo jį pas psichiatrus, nes tikėjo, kad Robertas nepanašus į kitus paauglius. Štai ką Robertas Adamsas apie tai pasakė satsanguose:

Kai man buvo dvylika metų, klausiau mamos: „Ką aš čia veikiu? Man čia ne vieta. Kodėl aš čia?“ O mama sakė: „Tu čia tam, kad būtum kaip visi. Tu čia tam, kad gautum darbą, turėtum profesiją, išeitum į pasaulį ir kuo nors taptum.“ Ir ji man užduodavo priešingus klausimus: „Ar žinai, kuo nori būti užaugęs? O aš atsakydavau: „Niekuo“.

Netrukus po šios patirties Adamsas nuėjo į mokyklos biblioteką parengti skaitymo ataskaitą. Užsukęs į filosofijos skyrių, jis aptiko knygą apie jogos meistrus. Neturėdamas supratimo, kas yra joga, jis atsivertė knygą ir pirmą kartą pamatė Bhagavano Šri Ramana Maharshi nuotrauką, kurią prisiminė iš vaikystės.

Kai jam buvo 16 metų, pirmasis Adamso dvasinis mentorius buvo Joelis S. Goldsmithas, krikščionių mistikas iš Niujorko, kurį jis aplankė Manhetene, kad išgirstų jo pamokslą. Goldsmithas padėjo Adamsui geriau suprasti jo nušvitimą ir patarė nueiti pasižiūrėti į Paramahansa Yoganandą. Adamsas tai padarė ir aplankė Yoganandą, tikėdamasis gauti savirealizacijos stipendiją Encinitas mieste, Kalifornijoje, kur ir planavo tapti vienuoliu. Tačiau iš pokalbio Yogananda pajuto, kad Adamsas turi savo kelią ir jis turėtų vykti į Indiją. Jis jam pasakė, kad jo satguru yra Šri Ramana Maharshi ir kad jis turėtų kuo greičiau nuvykti pas jį, nes Ramana Maharshi kūnas jau pasenęs ir buvo silpnos sveikatos.

1946 m., turėdamas iš neseniai mirusios tetos paveldėtą 14 000 USD, Adamsas išvyko į Indiją aplankyti savo guru Šri Ramana Maharshi. Adamsas pasakoja:

„Kai man buvo aštuoniolika metų, atvykau į Tiruvannamalus. Tais laikais nebuvo reaktyvinių lėktuvų. Skridau propeleriu. Nupirkau gėlių ir vaisių maišelį, kad nuvežčiau Ramanai. Pasisamdžiau rikšą į ašramą. Buvo apie 8:30 ryto, kai įėjau į salę, o ant sofos sėdėjo Ramana ir skaitė laišką. Buvo jau po pusryčių. Atnešiau vaisių, gėlių ir padėjau jam prie kojų. Priešais jį buvo užtvaras, kad fanatikai nepuldinėtų prie jo su meile. Ir tada aš atsisėdau priešais jį. Jis pažiūrėjo į mane ir nusišypsojo, o aš nusišypsojau. Buvau kartu su Nisargadatta, Anandamayi Ma, Papa Ramdas, Neem Karoli Baba ir daugeliu kitų, bet niekada nesutikau nė vieno, kuris skleistų tokią užuojautą, tokią meilę, tokią palaimą kaip Ramana Maharshi“. Paskutinius trejus Šri Ramana Maharshi gyvenimo metus Robertas Adamsas praleido Šri Ramana ašrame. Per tą laiką jis daug kalbėjosi su Šri Ramana Maharshi ir jo akivaizdoje galėjo patvirtinti ir giliau suvokti savo pabudimo patirtį nedualiniame Aš.

Po to, kai 1950 m. Sri Ramana Maharshi paliko savo kūną, Adamsas dar septyniolika metų praleido keliaudamas po Indiją ir apsistodamas pas tokius garsius guru kaip Nisargadatta Maharaj, Anandamayi Ma, Neem Karoli Baba ir Swami Ramdas.

1960-aisiais Adamsas grįžo į JAV ir gyveno Havajuose bei Los Andžele, o 1990-ųjų viduryje galiausiai persikėlė į Sedoną, Arizoną. Jis vedė Nicole Adams ir susilaukė dviejų

dukterų. Devintajame dešimtmetyje Adamsą užklupo Parkinsono liga, kuri privertė jį apsistoti vienoje vietoje, kad gautų tinkamą priežiūrą. Netrukus aplink jį išaugo nedidelė bhaktų grupė, o dešimtojo dešimtmečio pradžioje jis pradėjo kassavaitinius satsangus San Fernando slėnyje už Los Andželo. Šie satsangai buvo įrašomi, spausdinami, kopijuojami ir platinami. Tai darė du ištikimi bhaktai, Kirimi ir Ed. Tokiu būdu kopijos tapo žinomos visame pasaulyje. Kopijos buvo verčiamos iš anglų kalbos į kitas kalbas.

Po kelerių metų, pablogėjus sveikatai, Adamsas mirė 1997 m. kovo 2 d. Sedonoje, Arizonoje, kur jį supo šeima ir bhaktai. Jis mirė sulaukęs 69 metų nuo kepenų vėžio. Adamsas nelaikė savęs mokytoju, filosofu ar pamokslininku. Pasak jo, tai, ką jis perdavė, buvo tiesiog jnani išpažintis. Jis kvietė savo mokinius neklausyti jo galva, o klausytis širdimi. Adamso bendravimo su savo bhaktais būdas buvo pilnas humoro, o tarp klausimų ir atsakymų skambėjo tylos ar muzikos intarpai. Jis pasakė, kad nėra jokio naujo mokymo. (Ne taip, kaip Vakaruose, kur filosofai išradinėja vis naujus konstruktus, skirtus „galvai“ – mano pastaba. Jėzaus Kristaus Mokymas irgi toks pat – gilus dvasinis gyvojo Dievo pažinimo kelias, kurį teologai pavertė proto „kankimo įrankiu“. Celestina). Šias žinias galima rasti Upanišadose, Vedose ir kituose induistų raštuose. Jis sakė, kad nėra jokio naujo mokymo. Pats Adamsas nerašė jokių knygų ir neskelbė savo mokymų, nes nenorėjo būti populiarius. Vietoj to jis siekė apmokyti nedidelį skaičių sekėjų (kaip darė Jėzus Kristus su savo dvylika. Celestina). Vis tik 1992 m. jo dialogų knyga buvo perrašyta, sudaryta ir išplatinta tik jo bhaktų reikmėms.

Adamsas sakė: „Aukščiausias mokymas pasaulyje yra tylą. Nėra nieko aukštesnio už tai. Bhaktas, sėdintis su Išminčiumi, išvalo savo protą tiesiog būdamas su Juo. Protas išsivalo automatiškai. Tyla yra didžiausia realybė. Viskas šiame pasaulyje egzistuoja per tylą. Tikra tylą iš tikrųjų reiškia eiti giliai per save į tą vietą, kur niekas nevyksta, kur tu įveiki laiką ir erdvę. Čia slypi visa galia. Tai jūsų tikrieji namai. Jūs tikrai priklausote tik jiems. Gilioje Tyloje nėra nieko nei gero, nei blogo, niekas nieko nebando ko nors siekti. Tiesiog būtis, gryna būtis“.

Yra mažiausiai 250 pokalbių su Robertu stenogramų. Negalima sakyti, kad Robertas buvo Ramana Maharshi mokinys tradicine prasme. Jis pabudo būdamas keturiolikos, o po penkerių metų išvyko į Indiją. Tačiau būtent su Ramana jis pagaliau suprato savo pabudimo prigimtį. Robertas buvo neįprasčiausias žmogus, kurį kada nors sutikau. Jis nebuvo iš šio pasaulio. (Neketinu tapatinti Adamso su Jėzumi, bet kaip tai panašu į tai, ką Jis sakė. Celestina) Jis nepaliko jokio įvaizdžio. Jis buvo nežinomas ir nepažinomas. Jis vengė visuomenės dėmesio, todėl per savo gyvenimą buvo mažai kam žinomas. Jis turėjo nemažai mokinių. Jis sakė, kad nori, kad po jo mokytojų dešimt. Kadangi jis sirgo ir negalėjo dirbti, vengė viešo pripažinimo ir gyveno skurdžiai. Jis sakė, kad jam tai nerūpi. Jei ne žmona ir dukros, jis nieko nebūtų daręs. Jis sėdėjo valandų valandas ir žiūrėjo pro langą į Kapitolijaus Butte (kalno virūnę) Sedonoje, nejudančiomis ir nemirksinčiomis akimis.

Jis sakė, jis visada yra Sahadža Samadhi būsenoje. Daugelis aplinkinių vargu ar žinojo apie jo būseną Turiją, ketvirtąją amžinojo poilsio būseną tikrajame Aš, kur neegzistavo jokie objektai atskirti nuo jo. Begalinis pasaulis neegzistavo. Kiti jam irgi neegzistavo kaip atskiri ir objektyvūs. Buvo tik tikrasis Aš. Jis mokė tik dviejų būdų, kaip pabusti iš miego (vaizduotės, mąstymas, vaizduotės proceso, Majos), tyrinėdamas nerealybę, kur „aš“ jausmas, egzistencijos, gyvo jausmo būtis buvo atsekamas viduje per netikrą „aš“, susietą su kūnu ir žmogaus egzistencija, prie Didžiojo absoliučiai nejudančio Tikrojo Aš. Visose jo kalbose dėmesys buvo skiriamas šiems dviem klausimams: pasaulis yra netikras, todėl palikite jį ramybėje; jūsų tikrasis Aš neturi nieko bendra su kūnu ir žmonija, o pamatinio Aš

patirtis pasiekama savęs tyrinėjimu arba visišku atsidavimu guru (galima ir Šviesai, juk nušvitimo metu Robertas matė klasėje tik Šviesą. Celestina).

Kai skaitote Roberto pokalbius, geriausia tai daryti lėtai, leidžiant žodžiams įsiskverbti į jus, įsiskverbti į giliausius jūsų būties klodus. Neskubėkite. Artėkite tyliai tyliai. Tikrasis Aš yra subtilus, todėl ir tu turi tapti subtilus, ramus, stebintis taip, kad galėtum perkelti, visiškai perkelti save į kitą gyvenimo ir mirties pusę.

Žemiau rasite nuorodą ir įžangą į vieną Adamso knygą, kurią galėsite skaityti internete.

.....

ROBERTAS ADAMSAS

**ŠIRDIES TYLA. NEMOKAMAI PAMOKYMAI APIE NUŠVITIMĄ IR LAISVĘ
NUO KANČIOS**

Deja, lietuvių kalba tokios knygos nėra.

Apie šią knygą rašoma taip:

Tai viena geriausių mano kada nors skaitytų knygų! Šią knygą reikia skaityti iš lėto, tada pajusite, kaip į jūsų gyvenimą patenka išmintis. Tai knyga visam gyvenimui, kaip ir Biblija ar bet koks kitas puikus dvasinis mokymas.

Mūsų amžiaus dvasinis kelias. Kiekvienas laikas reikalauja savo dvasinio kelio. Ir Robertas Adamsas atidaro vieną prieš mus. Tai tikras būdas pasiekti nušvitimą, o skaitydami knygą supranti, kad šiandien kompiuterių pasaulyje tai įmanoma taip, kaip buvo Budos laikais. Ir jūs matote šį kelią ir galite lengvai juo eiti. Nes tavo veda Mokytojas. Nuostabu!

Atsakymai į visus klausimus. Ar įmanoma sužinoti atsakymus į visus klausimus? Su šia knyga – taip! Robertas Adamsas yra didžiausias dvasinis mokytojas, išminčius ir tuo pačiu artimiausias žmogus, žinantis, kas tiksliai tavo neramina. Šie pokalbiai išskleidė visas mano abejones ir tikrai pakeitė mane viduje.

Knyga, kurią skaitysiu visą gyvenimą! Tai tikrai tiesa. Norėčiau grįžti prie šių žodžių.

Kiekviena frazė čia yra aforizmas, išmintis, paprastumas.

Vaistai sielai! Nuostabi knyga, kupina meilės pasauliui ir žmonėms. Kad ir kaip blogai jaustumėis, kad ir koks sunkus ir vienišas būtumei – skaityk. Ši knyga – vaistas mūsų iškankintoms sieloms. Su kiekvienu perskaitytu sakiniu, pasijausi geriau. Tavyje slypi neįsivaizduojamas grožis. Tu turi viską, ko ieškai.**

.....

Šaltinis: <https://robert-adams.ru/o-roberte-adamse/>

* Satsangas - nuo sanskrito sat (tiesa) ir sang (bendravimas) – tiesioginis žodžio „Satsang“ vertimas reiškia: „bendravimas su išminčiumi“. Satsango metu praktikuoja skirtingą dvasinį lygmenį pasiekę žmonės: nuo pradedančiųjų iki labiau patyrusių jogos mokytojų.

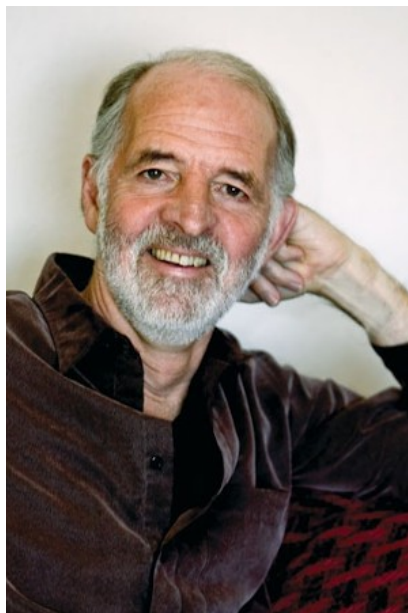
**<https://flibusta.su/.../21834-molchanie-serdtsa.../read/>

ŽMOGAUS PRIGIMTIS, BUDOS PRIGIMTIS:

INTERVIU SU JOHNU WELWOODU*

Terapeutė Tina Fossella kalbasi su Johnu Welwoodu ir aptaria, kaip vystėsi jo sukurta „*dvasinio vengimo*“ sąvoka nuo tada, kai jis ją paskelbė prieš trisdešimt metų. 1980-aisiais Johnas Welwoodas pasirodė kaip novatorius tiriant Vakarų psichoterapijos ir budizmo praktikos santykį.

Jis dirbo Eastwest psichologijos programos direktoriumi Kalifornijos integralių studijų institute San Franciske, taip pat buvo transpersonalinės psichologijos žurnalo vykdomasis redaktorius. Welwoodas parašė daugybę straipsnių ir knygų apie santykius, psichoterapiją, sąmonę ir asmeninį augimą, įskaitant bestselerį „Širdies kelionė“ („Journey of The Heart“). Jo "dvasinio vengimo" idėja tapo raktu į tai, ką daugelis supranta kaip dvasinės praktikos pavojus.

Johnas Welwoodas**

.....

Tina Fossella: Prieš trisdešimt metų jūs sugalvojote terminą "dvasinis vengimas". Ar galėtumėte paaiškinti, kas tai yra tiems, kurie nėra susipažinę su šia sąvoka?

Johnas Welwoodas: *Dvasinis vengimas* yra terminas, kurį sugalvojau norėdamas apibūdinti procesus, kuriuos stebėjau budistų bendruomenėje, kurioje buvau apsistojęs, taip pat savyje. Nors dauguma iš mūsų nuoširdžiai bando dirbti su savimi, pastebėjau plačiai paplitusią tendenciją naudoti dvasines idėjas ir praktikas tam, kad apeitumėte ar išvengtumėte nesuvoktų emocinių problemų, psichologinių žaizdų ir neišspręstų vystymosi etapų.

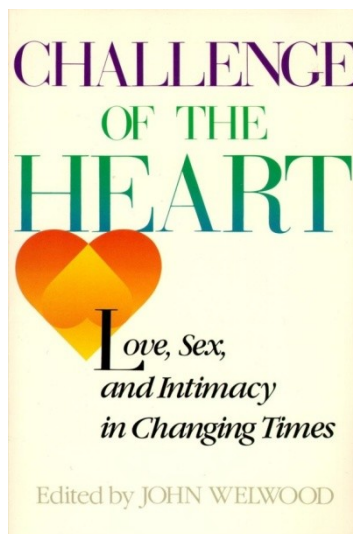
Kai dvasingumą dėka mes ko nors norime išvengti, imame naudoti nušvitimo ar pabudimo tikslus racionalizavimui to, ką aš vadinu išankstine transcendencija (premature transcendence) - bandymus pakilti virš neapdorotos ir murzinos mūsų žmogiškumo pusės iš anksto, dar jos iki galo nepriėmę ir nesusitaikę su ja. Šiuo atveju mes linkę vartoti absoliučią tiesą, kad sumenkintume ar paneigtume santykinius žmogaus poreikius, jausmus, psichologines problemas, santykių sunkumus ir vystymosi defektus. Aš tai vertinu kaip tam tikrą **dvasinio kelio** "gamybinę riziką", ta prasme, kai dvasingumu iš tiesų siekiame įveikti esamos karminės situacijos viziją.

T.F.: Kokios rizikos su tuo siejamos?

Johnas: Bandymas peržengti savo psichologines ir emocines problemas, vengiant susitikimo su jomis pavojų. Tai sukuria sekinantį atotrūkį tarp Budos ir mumyse esančio žmogaus. Tai taip pat veda prie konceptualaus, vienpusio dvasingumo supratimo, kuriame vienas gyvenimo lygmuo yra išaukštinamas jo priešingybės sąskaita: absoliuti tiesa iškeliamą virš santykinės tiesos, beasmeniškumas prieš asmenybę, tuštuma prieš formą, transcendencija

prieš įsikūnijimą, o susvetimėjimas prieš jausmingumą. Pavyzdžiui, galima bandyti praktikuoti neprisirišimą neigiant meilės poreikį, tačiau tai veda į tai, kad šis poreikis nustumiamas į nuošalę, todėl dažnai jis nesąmoningai ir impulsyviai pakeičiamas slaptu ir žalingu būdu.

T.F.: Ar tuo galima paaiškinti stebimas problemas mūsų dvasinėse bendruomenėse?

Johnas: Būtent. Nesunku vienašališkai panaudoti tuštumos tiesą: "Mintys ir jausmai yra tuštuma, - neva paprastas samsarinių vizijų žaismas, todėl neverta į jas kreipti dėmesį. Priimkite jų prigimtį kaip tuštumą ir tiesiog įveikite jas iš karto." Praktikos eigoje tai gali būti vertingas patarimas. Tačiau gyvenimo situacijose tie patys žodžiai gali būti naudojami slopinimui jausmų ir rūpesčių, kuriems reikia mūsų dėmesio. Daug kartų stebėjau tokias situacijas.

T.F.: Kas jus šiandien labiausiai domina dvasiniame vengime?

Johnas: Man įdomu, kokį vaidmenį tai vaidina santykiuose, kur dvasinis vengimas ypač žalingas. Jei jūs buvote jogas oloje, panardintas ilgiems metams į reitritus, - jūsų psichologinės žaizdos gal ir nebūtų tokios skausmingos, o juk jūs galėtumėte sutelkti dėmesį į savo praktiką aplinkoje, kuri nepablogina jūsų santykių žaizdų. Būtent santykiuose neišspręstos psichologinės problemos pasireiškia intensyviausiai. Taip yra todėl, kad psichologinės žaizdos slypi būtent santykiuose: jos formuojasi per santykius su pirmaisiais globėjais ir per juos.

Pagrindinė žmogaus žaizda, vyraujanti šiandieniniame pasaulyje, formuojasi aplink jausmą, kad esame nemylimi arba mūsų nemyli iki tokio lygio, kokio nusipelnome. **Neadekvati meilė arba sambūvis sukrečia ir traumuoja vaiko raidą ir jo labai jautrią nervų**

sistemą. Ir kai mes įsisaviname tai, kaip buvome auginti, mūsų gebėjimas vertinti save, kuris taip pat virsta pagrindu vertinti kitus, yra pažeidžiamas. Aš tai vadinu "**santykių žaizda**" arba "**širdies žaizda**".

T.F.: Taip, tai yra kažkas, ką mes visi žinome.

Johnas: Vakarų psichologijoje yra visa eilė tyrimų ir mokslinių įrodymų, kurie parodo, kokią svarbią įtaką kiekvienam žmogaus raidos aspektui daro prisirišimas («bonding») ir mylintis derinimas («loving attunement»), - žinomas kaip „saugus prisirišimas“. Saugus prisirišimas turi neįtikėtiną poveikį daugeliui mūsų gyvenimo aspektų, gerovei ir gebėjimui efektyviai veikti pasaulyje: tam, kaip formuojasi mūsų smegenys, kaip veikia mūsų endokrininė ir imuninė sistema, kaip mes sąveikaujame su savo emocijomis, kaip įveikiame depresiją, kaip veikia mūsų nervų sistema ir kaip prisitaikome prie streso, kaip mes elgiamės su kitais.

Skirtingai nuo tradicinių Azijos vietinių kultūrų, šiuolaikinė tėvystė lemia tai, kad dauguma žmonių kenčia nuo nesaugių prisirišimo simptomų: savęs gailėjimosi, fizinio artumo, "įžeminimo" trūkumo, chroniško nepasitikėjimo savimi ir nerimo, hiperreaktyvaus proto, tvirto pasitikėjimo stokos ir gilaus vidinio deficito jausmo. Taigi dauguma iš mūsų kenčia nuo kraštutinio atsiribojimo ir susvetimėjimo laipsnio, kuris nebuvo būdingas ankstesnėms epochoms, – nuo visuomenės, bendruomenės, šeimos, vyresniųjų kartos, gamtos, religijos, tradicijų, savo kūno, jausmų ir mūsų žmogiškumo kaip tokio.

T.F.: O ką tai reiškia tam, kaip mes praktikuojame dharmą?

Johnas: Daugelis iš mūsų, įskaitant ir mane, iš pradžių kreipiasi į dharmą, bent jau iš dalies, kaip į būdą pabandyti įveikti savo psichologines ir su santykiais susijusęs žaizdas. Tačiau mes dažnai neigiame arba išliekame nesąmoningi tų žaizdų prigimčiai ir gilumui. Mes tik žinome, kad kažkas negerai, ir norime būti laisvi nuo kančių.

T.F.: Ar galime kreiptis į dharmą (dvasią – mano patikslinimas) iš pažeidžiamumo erdvės, kurios nė neįtariate?

Johnas: Taip. Mes kreipiamės į dharmą, kad jaustumėmės geriau, bet tada mes nesąmoningai pradedame naudoti dvasinę praktiką, kad pakeistume savo psichologinius poreikius.

T.F.: Taigi, kaip mūsų psichologinės žaizdos veikia dvasinę praktiką?

Johnas: Dvasinė praktika gali tapti tuo, ką aš vadinu **kompensacine tapatybe**, kuri apima ir apsaugo nuo sistemiškai nesveikos (ar ydingos) tapatybės, kurioje jaučiame nepasitenkinimą savimi, jaučiamės esantys nepakankamai geri arba su kažko stoka. Tada, nors ir galime stropiai praktikuoti, mūsų dvasinė praktika naudojama neigimo ir gynybos tikslais. Ir kai dvasinė praktika naudojama siekiant išvengti probleminių mūsų realaus žmogaus gyvenimo sričių, ji yra atskiriama nuo mūsų gyvenimo dalies, lieka neintegruota į bendrą mūsų egzistavimą

T.F.: Ar galite pateikti daugiau pavyzdžių, kaip tai pasireiškia Vakarų praktikoje?

Johnas: Savo psichoterapinėje praktikoje dažnai dirbu su dharmos studentais, kurie jau daug dešimtmečių atlieka dvasines praktikas. Pastebiu, kokia ji naudinga jiems ši praktika. Ir vis dėlto, nepaisant jų praktikos nuoširdumo, tai, ką jie praktikuoja, deja nepersmelkia jų gyvenimo. Jie ieško psichologinės pagalbos, nes jų žaizdos negyja ir jie nėra išsprendę jokių

emocinių/tarpasmeninių/intrapersonalinių santykių, - jie gali apvaidinti savo žaizdas gana destruktiviais būdais.

Dažnai jie skelbia iškalbingus pareiškimus apie mūsų tikrosios prigimties pamatinį gėrį ir prigimtinių tobulumą, bet jais sunku pasitikėti, nes vis dar skauda psichologines žaizdas. Dažnai dharmos mokiniai, išsiugdę gerumą ir atjautą kitiems, yra žiaurūs sau už tai, kad neatitinka savo dvasinių idealų, dėl to jų dvasinė praktika tampa sausa ir negyva. Jų tarnavimas kitiems tampa savotiška pareiga ar būdu pagerinti savivertę. Kiti gali nesąmoningai naudoti savo dvasinę išvalgą, kad pamaitintų savo narcisistinę infliaciją, nuvertintų kitus arba panaudotų juos manipuliaciniais tikslais.

Žmonės, linkę į depresiją, galbūt užaugę su meilės stoka vaikystėje, dėl ko būna sunku save įvertinti, gali naudoti mokymus apie medžiagos trūkumą savyje, kad sustiprintų defliacijos jausmą. Jie ne tik blogau jaučiasi savyje, bet ir tiki, kad jų pažeidžiamumas šiuo požiūriu yra dar viena klaida - savotiška savęs fiksacija, dharmos antitezė, kuri dar labiau sustiprina jų gėdą ar kalnę. Tokiu būdu jie įstringa į skausmingą kovą su savimi, ir bando save dekonstruoti.

Sangha dažnai tampa amfiteatru, kuriame žmonės apžaidžia savo neišspręstas šeimos problemas. Lengva ką nors projektuoti į mentorius ar mokytojus, suvokti juos kaip tėvų figūras, o tada kyla noras laimėti jų meilę arba maištauti prieš juos. Gana įprasta brolių ir seserų konkurenciją perkelti į santykius bendruomenėje, taip pat konkurenciją su kitais bendruomenės nariais dėl to, kas yra mokytojo mylimiausias.

Meditacija taip pat dažnai naudojama siekiant išvengti diskomforto ir neišspręstų gyvenimo situacijų. Tie, kurie neigia savo asmeninius jausmus ir žaizdas, gali naudoti meditaciją, kad sustiprintų polinkį į šaltumą, atsiribojimus tarpasmeniniame lygmenyje. Jie susipainioja, kai reikia tiesiogiai parodyti savo jausmus arba skaidriai išreikšti savo asmenybę. Būtinybė įveikti savo pažeidžiamumą, emocinę priklausomybę ar bazinį meilės poreikį gali būti suvokiama kaip kažkas grėsmingo.

Dažnai matydavau, kaip žmonės bando demonstruoti neprisirišimą, kad atsiribotų nuo savo žmogiškojo ir emocinio pažeidžiamumo. Tiesą sakant, susitapatinimas su dvasinio praktiko įvaizdžiu skatina vengti asmeninio bendravimo su kitais, galinčiais atgaivinti senas žaizdas ir meilės ilgesį. Skaudu stebėti, kaip kai kas laikosi susvetimėjimo pozicijos, o giliai širdyje lieka alkani trokštamo prisirišimo ir ryšio patirties.

T.F.: Taigi, kaip mes galėtume suderinti neprisirišimo idealą su žmogaus prisirišimo poreikiu?

Johnas: Tai geras klausimas. Jei budizmas nori visiškai priprasti prie vakarietiškos psichikos, manau, kad jis turi labiau pažinti vakarietiškos psichikos dinamiką; suprasti jų psichiką, kuri labai skiriasi nuo azijietiškos psichikos. Mums reikia platesnės perspektyvos, kuri galėtų atpažinti ir apimti du skirtingus žmogaus raidos kelius – tai, ką galėtume pavadinti augimu ir pabudimu, gydymu ir išsilaisvinimu, tapimu tikrai žmogišku asmeniu ir apskritai asmens peržengimu. Mes esame ne tik žmonės, siekiantys tapti Budomis, bet ir Budos, pabudę žmogaus pavidale, išmokę tapti tikrais žmonėmis. Ir šie du vystymosi keliai gali vienas kitą praturtinti.

Nors dharmos praktikos vaisius yra pabudimas, visapusiškai išsivysčiusio žmogaus siekis yra gebėjimas įsitraukti į „aš-tu“ santykį su kitais. Tai reiškia, kad **reikia rizikuoti būti visiškai atviram ir skaidriam kitiems**, tuo pačiu gebėti vertinti ir domėtis tuo, ką išgyvena kitas ir

kuo jis skiriasi nuo tavęs. Gebėjimas atvirai ir giliai išreikšti save gana retai sutinkamas šiame pasaulyje. Ypač sunku tai parodyti, jei santykių sferoje turite žaizdų.

Trumpai tariant, dharma pernelyg dažnai naudojama kaip pretekstas neigti savo žmogiškąją pusę. Štai kaip vienas "The New York Times" kalbintas Vakarų Zen mokytojas patarė vienam iš savo mentorių: **"Ką jūs turite padaryti, - tai atmesti visus žmogiškus jausmus"**. Kai po dešimtmečių jis perėjo psichoterapijos kursą, jis suprato, kad tai buvo nedoras patarimas, ir jam prireikė dešimtmečių, kad tai išsiaiškintų.

Bet jei išlaikysite perspektyvą, apimančią du vystymosi kelius, tada nenaudosime absoliučios tiesos santykinės tiesos nuvertinimui. Vietoj "arba/arba" logikos: "Jūsų jausmai yra tušti, todėl tiesiog atmeskite juos". Geriau laikytis požiūrio "ir (arba)": Nors jausmai yra tušti, kartais turite būti dėmesingi ir jiems. Absoliučios tiesos šviesoje asmeniniai poreikiai yra nereikšmingi, kaip mirazas, o jų fiksavimas veda į kančią. Taip, ir tuo pat metu, jei atsiranda santykinis poreikis, tiesiog jų atmetimas gali sukelti papildomų problemų. Žvelgiant iš santykinės tiesos perspektyvos, aiškus supratimas to, kur jūs esate ir ko jums trūksta, - yra vienas iš svarbiausių sveiko tarpasmeninio bendravimo principų.

Didysis paradoksas, jog esate ir žmogus, ir Buda, yra tas, kad esate ir priklausomi, ir nepriklausomi. Dalis mūsų visiškai priklauso nuo kitų žmonių dėl visko, pradedant maistu ir drabužiais, baigiant meile, ryšiu, įkvėpimu ir pagalba tobulėjimui. Nors mūsų Budos prigimtis yra nepriklausoma – absoliuti tiesa, tačiau mūsų žmogiškasis įsikūnijimas priklauso nuo santykinės tiesos.

Žinoma, giliausia prasme absoliutumas ir santykinumas yra visiškai susipynę ir negali būti atskirti: kuo giliau suvokiame absoliutų atvirumą to, kas esame, tuo giliau pripažįstame savo santykinį ryšį su visomis būtybėmis.

T.F.: Vadinasi, vienu metu galime būti ir prisirišę, ir neprisirišę?

Johnas: Taip ir yra. Neprisirišimas yra mokymas apie jūsų absoliučią prigimtį. Budos prigimtis yra visiškai ir iš prigimties neprisirišusi. Prisirišimas budistine prasme turi neigiamą „kabinimosi“ prasmę. Kai esame laisvi ir atviri, mūsų Budos prigimtis nereikalauja prisirišimo.

Ir vis dėlto, norint tapti **sveiku žmogumi**, mums reikia saugaus prisirišimo pagrindo tiek psichologine, tiek paties termino prasme: būtini glaudūs emociniai ryšiai su kitais žmonėmis, palaikant sambūvį, įsisknijimą šioje tikrovėje, ir gerovę. /.../

Štai kodėl natūralu jausti gilų sielvartą, kai prarandame artimą žmogų. Kai Chögyam Trungpa Rinpoche dalyvavo savo artimo draugo ir kolegos Suzuki Roshi laidotuvių pamaldose, jis nesuvaldė gilaus šauksmo ir pratrūko ašaromis. Jis pripažino savo artimus santykius su Suzuki Roshi, ir buvo nuostabu, kad jis leido savo jausmams pasireikšti tokiu būdu.

Kadangi neįmanoma visiškai išvengti prisirišimo prie kitų, kyla klausimas: "Ar mes esame susiję sveiku ar nesveiku prisirišimu?" Žmonės, kurie auga su saugiu prisirišimu, rodo didesnę pasitikėjimą, - jie yra mažiau linkę kabintis prie kitų. Galbūt galėtume tai pavadinti "nepriklausomu prisirišimu".

Bijau, kad daugelis Vakarų budistų praktikuoja prisirišimo vengimo metodus. Tačiau prisirišimo vengimas nėra laisvė nuo prisirišimo. Tai yra suvokimas, kad žmogiškosios meilės poreikis yra negatyvus, - jis kyla iš netikėjimo, kad meilė gali tarnauti kaip saugi atrama.

T.F.: Taigi vengimas prisirišti yra dar viena prisirišimo forma.

Johnas: Taip. Raidos psichologijos srityje, vadinamoje "prisirišimo teorija", viena nesaugaus prisirišimo forma vadinama "vengiančiu prisirišimu". Vengiančio prisirišimo stilius vystosi vaikams, kurių tėvai nuolat buvo emociškai nepasiekiami. Todėl tokie vaikai mokosi rūpintis savimi ir nieko nereikalauti iš kitų. Tai yra jų adaptyvi strategija, kuri yra pagrįsta ir naudinga. Akivaizdu, kad jei jūsų poreikiai nėra patenkinami, per daug skaudu juos jausti. Geriau nuo jų nusigręžti ir "viską daryti patiems" – išsiugdyti susvetimėjusią kompensacinę tapatybę.

T.F.: Taigi matome tendenciją naudoti budistines idėjas, kad pateisintume natūralaus ryšio ir prisirišimo troškimo neigimą?

Johnas: Taip. Daugeliui iš mūsų, kuriuos traukia budizmas, pirmiausia būdingi prisirišimo vengiantys tipai. Kai susipažįstame su neprisirišimo doktrina, galvojame: "O, tai pažįstama. Man pakankamai jauku šiame mokyme." Tokiu būdu ištikimoji dharma pradeda tarnauti kaip gynybinė atrama.

Bet noriu labai aiškiai pasakyti, kad nesistengiu nieko patologizuoti. Visa tai reikia priimti su nuoširdumu ir atjauta. Tai vienas iš būdų, kaip galėtume įveikti širdies žaizdas. Nenoras bendrauti su žmonėmis leidžia išgyventi ir susidoroti su emociniu nykumu. Tačiau vėliau, subrendus, vengiantis prisirišimo žmogus sunku užmegs gilius santykius su kitais, o tai gali sukelti gilią izoliaciją ir susvetimėjimo jausmą, - tai yra skausminga būseną.

T.F.: Kas vyksta sangha bendruomenėje, kur dauguma žmonių santykiuose vengia prisirišimo stiliaus?

Johnas: Santykių vengiantys tipai linkę neigti kitų žmonių poreikius, nes, jie neigia ir savo poreikius.

T.F.: O kas tada nutinka?

Johnas: Būna, kad žmonės jaučiasi teisūs negerbdami vienas kito jausmų ir poreikių. Nenuostabu, kad "poreikis" tampa nešvarių žodžių daugelyje dvasinių bendruomenių.

T.F.: O kas tada nutinka?

Johnas: Pasitaiko, kad žmonės pateisina nepagarbą vienas kito jausmams ir poreikiams. Žodelis "poreikis" tampa nešvarių daugelyje dvasinių bendruomenių.

T.F.: Ir žmonės jaučiasi suvaržyti, kai reikia išreikšti tai, ko jie nori.

Johnas: Taip. Jūs nesakote, ko norite, nes nenorite būti įvertinti kaip vargšai. Jūs bandote neprisirišti. Bet tai yra tarsi nesubrendęs vaisius, bandantis per anksti nutrūkti nuo šakos ir nukristi ant žemės, užuot palaipsniui brandęs iki stadijos, kurioje galite natūraliai paleisti šaką. /.../ Mūsų dharminės išminties ir atjautos praktikos tikrai padeda tai subrandinti.

T.F.: Tapimas visaverčiu žmogumi. Ar tai jūs turite omenyje sakydamas "brandinimas"?

Johnas: Taip, tapsmas tikru žmogumi, sąžiningai sprendžiančiu emocinius, psichologinius ir tarpasmeninius santykius, leidžia mums visapusiškai augti savo žmogiškume. Būti tikru - žmogumi reiškia atvirai ir skaidriai bendrauti su savimi ir kitais.

Jei yra didelis atotrūkis tarp mūsų praktikos ir žmogiškumo, mes dar nesubrendome. **Mūsų praktika gali duoti vaisių, bet ne gyvybę.** Ir yra tam tikras taškas, kurį pasiekus šis atotrūkis tampa labai skausmingas.

T.F.: Kitaip tariant, jūs sakote, kad dvasinis vengimas ne tik sugadina Dharmos praktiką, bet ir blokuoja mūsų asmeninį augimą?

Johnas: Taip. Vienas iš būdų, kuris blokuoja augimą, yra dvasinio mokymo pavertimas receptais: ką *reikia* daryti, kaip *reikia* galvoti, kaip *reikia* kalbėti, kaip *reikia* jaustis. Tada mūsų dvasinė praktika užfiksuoja tai, ką aš vadinu "**dvasiniu superego**" - balsu, kuris šnabžda mums į ausį "reikia". Tai yra didelė kliūtis augimui, nes ji augina mūsų trūkumus.

Indų mokytojas Swami Prajnyanpad, kurio raštais žaviuosi, sakė, kad "**idealizmas yra smurto aktas**". Bandydamas gyventi pagal idealą, o ne autentiškai būti ten, kur esate, gali tapti vidinio smurto forma, kai jis suplėšo jus į dvi dalis ir supriešina vieną jūsų dalį su kita. Jei naudosisime dvasinę praktiką, kad "taptume gerais" ir paneigtumėte savo gelmėje glūdinčius stokos ir nepilnavertiškumo jausmus, mes tapsime panašiais į „kryžiuočius“.

T.F.: Taigi savo jausenos neigimas gali sukelti pavojingų pasekmių.

Johnas: Taip. Ir jei dvasinės organizacijos etosas veda į jūsų jausmų ar poreikių neigimą santykiuose, tai gali sukelti didelių bendravimo problemų, - kalbant labai švelniai. Tai taip pat nėra geras sprendimas santuokai, jei vienas ar abu partneriai neigia emocinius poreikius. Tad nenuostabu, kad budistinės organizacijos ir vedybinis gyvenimas dažnai yra tokie pat disfunkciniai tarpasmeniniuose santykiuose, kaip ir ne budistinių organizacijų. Marshallas Rozenbergas moko, kad sąžininga ir atvira išraiška bei įsiklausymas į kito žmogaus jausmus ir poreikius sudaro pagrindą nesmurtiniam tarpasmeninių konfliktų sprendimui, ir aš visiškai su juo sutinku.

Mano, kaip egzistencinio psichologo, požiūriu, **jausmas yra intelekto, proto forma**. Tai tiesioginis, holistinis, intuityvus kūno būdas mokytis ir reaguoti. Labai darnus ir protingas. Jame telpa daug veiksnių, - tuo tarpu mūsų conceptualus protas, vienu metu gali apdoroti tik vieną dalyką. Skirtingai nuo emocingumo, kuris yra į išorę nukreiptas reaktyvumas, jausmas dažnai padeda užmegzti ryšį su giliomis vidinėmis tiesomis. Deja, tradicinis budizmas neatskiria aiškiau jausmų ir emocijų, todėl yra tendencija juos supainioti kaip kažką samsarinio ir kažką, ką reikia įveikti.

T.F.: Tam tikra prasme stebima tendencija nuvertinti poreikį rimtai žiūrėti į jausmus, pavyzdžiui, kai vengiama tyrinėti, kas vyksta mūsų viduje, kai mus skaudina mūsų partneriai.

Johnas: Taip. Tiesa tame, kad daugeliui iš mūsų niekas nesuteikia tiek išgyvenimų, kiek romantiški santykiai. Todėl, jei griebiamės dvasinio vengimo, bandydami išvengti susidūrimo su tų santykių žaizdomis, praleidžiame ypatingą praktikos sritį. Santykių praktikavimas padeda mums išsiugdyti atjautą "apkasuose", kur labiausiai paveiktos mūsų žaizdos.

Apart užuojautos, turime išsiugdyti pojūtį jausti kitą: gebėjimą matyti ir išgyventi tai, ką išgyvena kitas žmogus, - ką galėtume pavadinti "tikra empatija". Sambūvis yra esminis "aštu" santykių pagrindas, tačiau tai įmanoma tik tuo atveju, jei pirmiausia mokame sugyventi su savimi ir atsekti, ką išgyvename.

T.F.: Kokias priemones ar metodus jūs atradote kaip veiksmingiausius darbe su sunkiais jausmais ir santykių problemomis?

Johnas: Aš sukūriau procesą, kurį vadinu "**besąlygišku buvimu**", kuris apima ryšį, leidimą, atradimą ir net gražą tam, ką patiriame. Šis procesas išaugo iš mano Vajrayana ir Dzogchen praktikos, taip pat iš mano psichologinio išsilavinimo. Tai leido padaryti prielaidą, kad

viskas, ką patiriame, net ir blogiausi samsariniai reiškiniai, turi savo išmintį. Jei mes visiškai ir tiesiogiai susiduriame su savo patirtimi, mes galime atrasti šią išmintį ir atskirti ją nuo iškreiptų jos pasireiškimo formų.

Pavyzdžiui, jei gilinsimės į ego išsipūtimo patirtį, galime rasti autentiškesnę jo esmę, – kad tai yra sužeisto žmogaus ketinimas deklaruoti savo gerumą, priminti mums ir patvirtinti, kad iš esmės esame geri žmonės. Lygiai taip pat visų žmogiškųjų būtybių tamsiausioje gelmėje yra išminties sėkla, kuri, atsiskleidusi, gali atvesti į išsilaisvinimą.

T.F.: Ar galite detalizuoti savo psichologinį metodą?

Johnas: Padėdu žmonėms tyrinėti savo gelminę patirtį ir leidžiu jai atsiskleisti žingsnis po žingsnio. /.../ Pastebėjau, kad kai žmonės užsiima tiek psichologine, tiek meditacine praktika, jie papildo vienas kitą abipusiai naudingą, sinergetiniu būdu. Kartu jie atranda kelionę, kuri veda į išgijimą ir į pabudimą. /.../

T.F.: Taigi, viskas susiję su atjauta.

Johnas: Taip. Žodis «com-passion» pažodžiui reiškia "užuojautą" («feeling with»). Neįmanoma jausti užuojautos, jei nesate pasirengęs pajusti tai patys. Tai atveria tam tikrą nuogumą ir švelnumą, tai, ką Trungpa Rinpočė pavadino "minkštumo vieta", kuri yra *bodhichitos* sėkla.

T.F.: Tai pažeidžiama.

Johnas: Taip. Tai ženklas, kad artėjate prie *bodhichitos*. Šis nuogumas taip pat turi tvardantį poveikį. Net jei dešimtmečius užsiimant dvasine praktika, vis tiek galime atrasti savyje šiuos didelius, nepaliestus, gėdingus jausmus, galbūt gilaus liūdesio ar bejėgiškumo rezervuare. Bet jei mes sugebame pripažinti šiuos jausmus ir atvirai jiems atsiskleisti, mes judame į priekį didesnio atvirumo kryptimi, kad jis būtų įkūnytas mūsų žmogiškume. /.../

T.F.: Tai suteikia tam tikrą laisvę.

Johnas: Taip, santykinę laisvę: "Aš noriu jausti viską, ką jaučiu. Esu pasirengęs patirti viską, ką patiriu." Kartais tai vadinu "papildomu buvimu" («applied presence»), - buvimu, kurį atradome per meditaciją, savo jausminę patirtį.

T.F.: Mūsų praktikoje po meditacijos.

Johnas: Būtent. Tai padeda į mūsų gyvenimą įnešti tuštumos, kaip visiško atvirumo, suvokimą. Dvasinio vengimo atveju tuštuma neintegruojama į mūsų gyvenimo pajautą. Tai gali virsti asmeniniu „sausumu“, kuriame mes iš tikrųjų nebegalime jaustis savimi.

T.F.: Kas galėtų padėti mūsų sangha bendruomenėms vystytis emociškai sąžiningesniais būdais?

Johnas: Turime dirbti su santykiais. Priešingu atveju žaizdos, kurias gauname santykiuose, bus nesąmoningai apvaizdintos su sangha. Turime pripažinti, kad viskas, į ką reaguojame kituose, yra atspindys to, su kuo nesusiduriame ar neatpažįstame savyje. Šios nesąmoningos projekcijos ir reakcijos visada impulsyviai žaidžiamos grupių išorinėje erdvėje.

Pavyzdžiui, jei nesugebu prisiimti atsakomybės už savo poreikius, esu linkęs neigti kitų žmonių poreikius ir vertinti juos kaip grėsmę, nes tai, kad juos reikia patenkinti sąmoningai, man primena mano paties atmestus poreikius. Ir aš pasmerksiu kitus, panaudosiu kažkokią "dharmos logiką", kad parodyčiau jiems neteisybę arba pakelčiau save virš jų.

T.F.: Vadinasi, žmonės turi dirbti savo asmeninius darbus?

Johnas: Kartu su mano dvasine praktika. Deja, nėra lengva rasti psichoterapeutų, kurie dirba su į kūną orientuota patirtimi, o ne konceptualiomis interpretacijomis. Galbūt Vakarų dharmos bendruomenėse turime sukurti keletą paprastų būdų, kaip padėti žmonėms dirbti per savo asmeninę medžiagą.

T.F.: Kaip mes galime tapti sąmoningesni savo sanghose?

Johnas: Reikia pripažinti faktą, kad dvasinės bendruomenės yra veikiamos tos pačios dinamikos, kaip ir kitos grupės. Rimta tiesa yra ta, kad dvasinė praktika dažnai neužgydo gilių žaizdų patirtų meilės santykiuose, taip pat nevirsta sumaniu bendravimu ar tarpasmeniniu sambūviu.

Manau, kad santykiai yra pažangiausias žmogaus evoliucijos taškas dabartiniame istoriniame laikotarpyje. Nors žmonija atrado nušvitimą prieš tūkstančius metų, mes vis dar iki galo nenušvietėme tarpasmeninių santykių srities. Grupės dinamikos apraiškos yra gana sudėtingos, nes jos neišvengiamai veikia žmonių reaktyvumą ir patirtas žaizdas. Sąžiningai tai pripažindami galime prisidėti prie bendravimo sunkumų įveikimo sanghoje.

T.F.: Kaip galėtume su tuo dirbti?

Johnas: Suvokimas, kad mes neišvengiamai projektuojame savo nesąmoningą patirtį į kitus grupės narius, gali būti gera pradžia. Taip pat turime išmokti kalbėtis vienas su kitu asmeniškai ir sąžiningai, remdamiesi savo dabartine patirtimi, o ne kartoti mokymus apie tai, ką, mūsų manymu, turėtume patirti. Ir reikia tai, ką Thich Nhat Hanhas vadina "**giliu klausymu**", paremtu gebėjimu išgirsti savo patirtis. Klausymasis yra šventa veikla, savotiškas nuolankumas, priėmimas ir įsileidimas. Turime tai pripažinti kaip savo dvasinio darbo dalį.

T.F.: Thich Nhat Hanhas sakė, kad mylėti reiškia klausytis.

Johnas: Teisingai. Taip pat turime išsiugdyti nepaprastą toleranciją ir skirtingų dharmos įsikūnijimo stilių priėmimą. Priešingu atveju, jei įsikursime nuostatą, kad "**vienas būdas tinka visiems**" (dharmos), būsime pasmerkti begalinei konkurencijai "aš esu šventesnis už tave" ir "kas ką pranoks".

Nors mes visi gerbiame dharma, kiekvienas iš mūsų turi skirtingą būdą ją įkūnyti ir išreikšti. Kaip sakė Swami Prajnanpadas: "Visi skirtingi, niekas neatskirtas". Taigi, tegyvuoja skirtumai, tai puiku. Individualių skirtumų šventimas labai padės sumažinti kivirčus sanghoje.

T.F.: Paskutinis klausimas apie prisirišimą santykiuose yra toks: ar norint būti tikrai neprisirišusiam, pirmiausia reikia prisirišti?

Johnas. Dzogcheno meistras Chagdudas Tulku /.../ padarė stulbinantį pareiškimą apie ryšį tarp prisirišimo ir neprisirišimo. Jis sakė: "Žmonės manęs dažnai klausia, ar lamos turi prisirišimų. Nežinau, kaip kiti lamos galėtų atsakyti į šį klausimą, bet aš turiu atsakyti teigiamai. Pripažįstu, kad mano mokiniai, mano šeima, mano šalis neturi originalios realybės... [Čia jis skelbia absoliučią tiesą.] Ir vis dėlto lieku prie jų giliai prisirišęs. [Čia jis pateikia santykinę tiesą.] Pripažįstu, kad mano prisirišimas neturi originalios realybės. [Absoliuti tiesa.] Ir vis dėlto negaliu paneigti savo patirties apie šį prisirišimą. [Santykinė tiesa.]"

Ir jis užbaigia tokiu teiginiu: "Bet kokiu atveju, žinodamas niekingą prisirišimo pobūdį, aš žinau, jog mano motyvacija tarnauti jaučiančių būtybių labui turi pranokti šitą žinojimą."

Manau, kad tai yra puiki nesavanaudiško prisirišimo ir požiūrio "ir (arba)" formuluotė. Ji sujungia absoliučias ir santykinės tiesas, skleisdama jas į kuo platesnį kontekstą. Viskas įskaičiuota.

Štai ko kartais trūksta Dharmos bendruomenėms: pripažinti ir priimti savo žmogiškumą, kartu stengiantis peržengti save. Šių dviejų aspektų derinimas gali būti labai vaisingas.

.....

*Originalus interviu su John Welwood anglų kalba buvo išspausdintas žurnale "Tricycle" 2011 m. pavasarį. Aš verčiau iš rusų kalbos su žurnalo "*Eros and Cosmos*" leidimu šiek tiek patrumpintą

**čia yra Autoriaus svetainė. <https://www.johnwelwood.com/>